کيم

ناول

ردیارډ کیپلنګ

خلاصه او ژباړه
صفيه حليم

مارچ ۲۰۱۱ م

۱. زمزمه
۲. پير او مريد
۳. د ريل ګاډي نړۍ
۴. وړوکې مداري
۵. د سيند لټون
۶. جرنيلي سړک
۷. د سره غويي کنډک
۸. خپل او پردي
۹. د علم دروز
۱۰. د طلاي غشي سيند

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ليکوال او د ناول پيژندګلوي

کيم د نولسمی پيړۍ د انګريزي ژبی يو شاهکار ناول ګڼل کيږي. د دی ليکوال ، رډيارډ کيپلنګ د انګلستان اوسيدونکی اوډيري نوری لنډی کيسی او ناولونه يې کښلي دي. دی شاعر او ژورناليسټ و او د ماشومانو لپاره يې هم ليکنې کړي دي. په کال ۱۹۰۷ م کی کيپلنګ د ادب نوبل جايزه وګټله چې په انګريزي ژبې د ليکنو لپاره لومړې نوبل جايزه وه. جوزف رډيارډ کيپلنګ په ۱۸۶۵ م کی دبريطانوي هند د بمبۍ په ښارکی زيږيدلې و. د پينځو کالو په عمر کی د ده مور پلار دی په انګلستان کی د زدکړو لپاره ورواستاو. د اوولسو کالو لا نه و پورا چې د ښوونځي د زدکړو نه وروسته دی بيرته بمبۍ ته ورغلو. ده خپل ماشومتوب د هندپه رنګين او کلتوري فضا کی تير کړې واو هندوستاني ژبه يې زده وه. کيپلنګ د ماشومانو لپاره د " ځنګله کتاب " نومې ناول اونورې لنډې کيسي وليکلې.
په ۱۸۸۲ م کی ده د لاهور نه خپريدونکې ورځپاڼې، " ملکي او پوځي ګزيټير " لپاره د يو ژورناليسټ په حيث کار پيل کړو. د خپل ژوند د لومړيو کلونو او بيا وروسته د خپل مسلکي ژوند تجربې د ده د " کيم " نومې ناول اساس جوړ شول.
رډيارډ کيپلنګ د کيم نومې ناول په ۱۹۰۱ م کال کی کښلې و. د بريطانوي امپيرياليزم هغه وخت په اوج کی و او د هندوستان لويه اوچه د ملکې وکټوريه د تاج يو داسې غمې و چې انګريزان پرې وياړيدل. هغه وخت هر چا فکر کوو چې انګريزانډير ايمانداره او معتبر خلک دي او هر څه چې کوي هغه سم وي. خود " کيم " کيسې دا طلسم مات کړو.
کيم د يو يتيم ماشوم کيسه ده چې د نولسمې پيړۍ په نيماي کی په هند کی ژوند کوی. د ده پلار د آيرلينډ يو عادي پوځې و او د اور ګاډي په شعبه کی د انګريزانو تنخوادار ملازم و. د ده ميرمنه "ايني شاټ" د کولرا په وبا کی مړه شوه . د کيم پلار" اوهارا" له دی غمه شراب ته پناه يوړه او څه موده وروسته دی هم په داسی حال کی مړ شو، چې ماشوم زوې ته يې هيڅ پاتې نه و. د کيم پالنه يوه داسې ګډ نژادې ميرمنې په غاړه شي چې د اپيمو نشه کوي. هغه خلکو ته واي چې کيم مې خوريې دې خو کيم د ښوونځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه پاتې شو ځکه د ده د پلار په پوځي غونډ کی هیڅوک خبر نه و چې کیم څه شو.
کیم له وړکتوبه د کوڅې او بازار ژوند کوي. دی ټوله ورځ د لاهور د میوزیم شاو خوا لوبې کوي او کله نا کله به په هغې لوې توپې کښیناستو چې " زمزمه نومیدو او د پاني پت په جنګ کی یې د کارولو نه وروسته افغانانو هم هلته پریښې و. خو کیم یو ډېر هوښیار ماشوم دی اود پیسو لپاره د ښار د سوداګرو، دکاندارانو اود کوڅې او بازار د خلکو په وړو وړوکارونوپسی منډې وهي.
دی خپلې جامې اوکړه وړه بدلولې شي او د خلکو په غولولو او په چل ول کی پورا مهارت لري. دې په خلکو ملنډې وهي، په ځان باور لري او مغروره هم دې. کیم د اروپایانو په پرتله د هندوستانیانو سره خوشاله وي، د ده سوچ په هندوستاني ژبه کی وي او کله چې انګریزي ژبه واي نو لهجه یې لکه د نورو هندوستانیانو په شان وي کیم ته د ده پلارویلي وي چې یوه ورځ به د ده قسمت، د دوو سړو اود یو سور رنګ غوي په راتګ بدلیږي، چې په شین میدان کی به ولاړ وي. دا خبره د ده په دماغوکی ناسته وي او په لټون یې د یو داسې سفر ته اوځي چې په لاره د رنګا رنګ پیښنو نه تیریږي. د کیسې په سر کی دی د تبت د یو بوداي جوګي یا لامه سره مخ کیږي چې د یو سیند په لټون راوتلې دې. کیم د خپلو چالاکیو او د سیمې په اړه د معلوماتو له کبله په دی سفر کی د دی ساده جوګي لار ښود شي. د دواړو تر منځ یوه داسې انساني تړون جوړ شي چې یو بل ته ډاډ او توان ورکوي.
د دی ناول ځینو جملو نانډرۍ راپورته کړې خو انګریزي ژبې ته یې څو محاورې ورکړې، لکه، " څوک چې یواځې سفر کوي، خپل منزل ته ژر رسیږي" یا "هر څوک چې زمزمه په لاس کی لري، پنجاب د هغه دې" په دی ناول کی کیپلنګ مونږ یو داسې سفر ته له ځان سره وړي چې په لاره د هغه وخت د هندوستان د خلکو د ژوند یوانځور راته ښکاري. د دی د میداني سیمو، د ګرمې هوا او دوړ او خاورو نه، ددی غرونو او شنو ورشوګانو، کلیو او لویو ښارونو ته ورځو. په کورونوکی د عادي ښځو د ژوند ژواک نه واخلې، تر میوزیم او ښوونځو او په لوې جرنیلي سړک د اسونوګاډي او د اورګاډي هر څه وینو. په دی ناول کی مونږ د هند په

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاوره د بیلا بیلو توکمونو او د مذهبونو د خلکو ژوند ته گورو. دلته جوگیان، درویشان او سادهوان مو تر نظره تیریږي.
د افغان ولوستونکو لپاره دا ناول په زړه پوری سیاسي اړخ هم لري. د نولسمی پیړی د انگلستان هغه سیاست چې د "لوی لوبی" په نوم یادیږي، په دی کیسه کی داسی اخښل شوی دی چې یوه ژورنالیستیکي لیکنه جوړوي. له ټول هند نه د معلوماتو تر لاسه کول، هغه وخت د انگریز یوه اړتیا وه. د دی لپاره د خلکو گومارول، د سازشونو او د پلانونو پلي کول او د سرحدونو او گاوندیانو له وړاندې جنگ ته تیاري کول، د کیسې برخه جوړوي. په دی سازشي کړیو کی د کیم په شان ماشومان خپله ونډه اخلي او هم وربانډی نیوکه لري. که څه هم د ناول دوه نورکریکټرونه ، محبوب علي، چې د اسونو تجار او افغان دی، په منفي توگه ښودل کیږي خو د دی کریکټر د کیم لپاره یوه ملاتړ په توگه معرفي کیږي. هم دغسی د ډگر وال کرایټن کریکټر د کیم په استعداد خبر شي نو د خپلو گټو لپاره تری کار اخیستل غواړي. خو له بلی خوا د ماشوم په حیث هغه کیم ته د زدکړو او د ښه چلن نصیحت هم کوي. په دی ناول کی د بیلا بیلو مذهبونو د مشرانو کریکټرونه یو څه نا څه د ټوکو او د ملنډو وړ گرځي. په هره ټولنه کی داسی کسان شته څنگه د معصومو خلکو نه د خپل ځان لپاره گټه اخلي، څنگه پخپلی عقیدی ټینگ ولاړ وي او هر ځای چې موقع پیدا کړي نورو ته تبلیغ پیل کړي. په هند کی د انگریز د پوځ په چلن دا ناول یو طنز دی. د ناول کیسه هم څه نا څه د مادي او معنوي ژوند د انډول یو درس ورکوي. په ځینو ځایونو کی مونږ د انسان بده او په ځینو کی ښه څیره وینو. دا هم راته څرگندیږي چې هر انسان یو څه نا څه ښه والې لري . له بلې خوا ډیر معتبر او ښه څیرې خپل بد انساني خصلت راښیي. د کیم کیسه د کیسو هغه ټول جزیات لري چې ولوستونکی له ځانه سره تر پای وړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمزمه

د ښار والی له خوا هیڅ‌چا ته اجازه نه وه چې د میوزیم مخې ته ولاړ زمزمه نومې پخوانۍ توپ دی کښېني. داسې ویل کېده چې دا توپه که د هر چا په لاس کې وي هغه به د پنجاب واکمن وي. خوکیم لږه شیبه وړاندې د لاله دینا ناتهه زوې له دی توپې غورځولې او اوس پخپله پرې ناست و. ده خپل ځان ځکه د دې وړ ګڼلو چې اوس پنجاب د انګریزانو په واک کې و او دی انګریز و. خو کیم سپین پوست نه لرلو او په محلې ژبه خبرو ورله خوند ورکوو. بیا هم دی پیرنګې و، بې وزله او یتیم دیارلس کلن پیرنګې ماشوم . کومې میرمنې چې د ده پالنه کوله او د اپیمو چیلم به یې څکول، ټولو ته ویل چې کیم د هغې خوریې دې. خو د کیم مور د یو پیرنګې په کور کې نوکره او د کیمبل اوهارا سره یې واده کړې و. هغه د آیرلیند د (میویریک نومې) کنډک یو سارجنټ و. وروسته هغه د سند، پنجاب او د ډیلې د اورګاډو په شعبه ملازمت کوو. د ده میرمنه د کولرا په وبا کې مړه شوه نو اوهارا په نشو اخته شو او چې مړ شو نو کیم ایله د دریوکالو و.
د سارجنټ ټول میراث درې کاغذونه و. یو د ده د زوې کیمبل، د زیږیدوشهادت نامه او بل د پوځ د نوکرۍ نه د هغه د وتلو سند و. خو هغه دریم کاغذ مهم و. په دی لیکلې و چې کیم پسې به یو ډګرمند د خپلو نهو سوو عسکرو سره په اس سپور راځې او هغه وخت یو سور غوېې به په شین میدان کې ولاړ وي. هغه وصیت کړې و چې دا درې واړه پاڼې دی کیم ته ورکړې شې او په هیڅ حالت هغه دا له خپل ځان لیرې نه کړې.
د پلار د جنازې نه وروسته کله چې کیم په برنډه کې د پروړ په چوکۍ ناست او ژړل یې نو هغې میرمنې دا درې واړه کاغذونه د څرمنې په یوه بټوه کې وګنډل او کیم ته یې پر غاړه کړل. کیم به کله کله د هغې میرمنې له خلې د غوېې او د ډګر من کیسه اوریده. خو ده ته به د پلار خبره رایاده شوه چې دوه کسان به د ډګر من د پوځ لپاره لاره هواره کړې. که هغې ښځې په جادو باور لرلو نو کیم به یې یو جادوګر ته وراستولې وې او چا به د کاغذونو په لیدو سمدلاسه کیم په غرونو کې جوړ د مسیحیانو ښوونځې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته وراستولې وی. خو هغې میرمنې په جادو باور نه لرلو. کیم چې لږ لوې شو نو د مسیحي پادریانو په لیدو به یې ځان ترې پټ کړو. که یو انګریزچې افسر غوندې به ورته ښکاره شو، له ده د مور پلار یا د کورنۍ په اړه پوښتنې کولې نو سم ځواب به یې نه ورکوو.

د کیم د کولو لپاره ډېر څه و. هغه د لاهور ښار هره کوڅه پیژندله او په دی کی د ټولوخلکو د کاروبار نه خبر و. د ده ژوند د الف لیلا د افسانو نه هم په زړه پورې اوخونده ور و. په ښار کی کیم " د نړۍ وړوکې ملګرې" په نوم پیژندل کیدو. د ده کار به زیات وخت د شپې و، چې د خلکو د کورونو په بامونو په تیاره کی ده لکه د سیورې، د فیشني ځوانانو لپاره مندې ترړې وهلې. په داسی شیطاني کارونو خو کیم له هغه وخت راهیسې پوهیدو چې خبرې یې زده کړې وې. هغه ته دا لکه د یو لوبې ښکاریدل او ورته به یې خوند ورکوو. په تیارو کوڅو کی مندې، په دیوالونو د اوبو په نلونو بره ختل، د کورونو په بامونو د ناستو ښځو ژوند ته کتل، د دوي خبرې اوریدل او د اوړي په شپو د یو کور د بام نه بل ته وردانګل.

بیا د سیند پر غاړه ملنګان او فقیران و چې د ونو لاندې یا د خپلو خښتو د کوټنیو سره په ایرو کې یې ځانونه پټ کړي ناست یا ولاړو. کله چې دوي به له خیرات راټولولو وروسته روان و نو کیم به ورته ستړي مشي ویل او دا ټول یې پیژندل او کله چې به د چا پام ورته نه و نو د دوي سره به یې په یوه کاسه کی ډوډۍ هم خوړله. هغې میرمنې چې د ده ساتنه کوله، مینت زارۍ به یې ورته کولې چې د انګریزانو جامې دی په غاړه کړي. دا یو پتلون، کمیس او یوه زړه خولۍ وه. خو د کیم لپاره دا اسانه وه چې د خپل کار په مناسبت د هندو او یا د مسلمانانو جامې پر غاړه کړي.

یو ځوان سړي هغه ته د ټیټې طبقې د هندو هلک پورا جوړه ورکړې وه. کیم دا جوړه د "نیلا رام" د لرګو په ټال کی د یو لوې چارتراش لاندې پټ ایښې وه. کله چې کیم د شپې په پښو وګرځیدو، نو سهار به ستړې ستومانه د کور په دالان کی راښکاره شو. د ودونو د جنج (ورا) شا ته په زوره زروره چغې وهل یا د هندوانو په میله کی شور جوړول، دا د کیم هغه کارونه و چې ضروري به یې ګڼل. کله کله به یې په خپل کورکی ډوډۍ وموندله خوزیات وخت به پکې هیڅ هم نه و. په داسی وخت کی به هغه بیرته بهر ولاړو او د محلت ملګرو سره به یې ډوډۍ خوړله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس کیم د زمزمه توپ په لوی نل داسې ناست و لکه چې یو باچا پر خپل اس ناست وي. ده به کله د وړوکي چهوټا لال او د حلوایي زوي د عبد الله سره د باچا وزیر لوبه کوله. د میوزیم په دروازه ولاړ پولیس ورته داړې چینګې کړې. د پولیسو کس کیم له پخوا پیژندلو چې دی څوک و، هم دغسی، مشکي، چې د اوبو د مشک نه به یې په سړک اوبه شیندلې. د میوزیم ترکاڼ جواهر سنګه هم د کیم له اصله خبر و. د ښار هر کس خبر و چې کیم څوک و خو هغه خلک چې د کلیو نه ښار ته راتلل خبر نه و. په دوي کی ځینې کسان به عجایب خانې (میوزیم) ته هم ورتلل چې هلته د خپلو سیمو جوړ شیان وګوري. په دی میوزیم کی د هندوستان هنري اونور شیان هم ایښي او هر هغه چا چې غوښتل یې ځان پوهه کړي، د میوزیم مشر نه به یې پوښتنې کولې شوې. عبد الله اوس د زمزمه په لویه پایه ورختلې و. په چیغه یې وویل،

عبد الله . پاڅه، اوس ما پریږده چې ورباندی کښینم.

کیم. ستا پلار پکوړې خرڅولې او مور به دی غوړي غلا کول، مسلمانان له زمزمه پخوا راپریوتي و.

چهوټا لال. ما پریږده چی زه پرې کښینم.

کیم . هندوان هم له زمزمه غورځیدلي و. دوي له مسلمانانو ماتې خوړلې وه. ستا پلار پکوړې خرڅولې. ستا مور...

د کیم خبره په خله کی پاته شوه. هغه په سړک یو داسې ننداره ولیده چې د ده ژبه یې بنده کړه. هغه د هند د هري سیمې خلک پیژندل، خو د موټرو او د ټانګو په شورکی ده یو داسې سړې ولیدو چې د هندوستان د هر توکم او سیمې نه یې توپیر لرلو. هغه سړې شپږ فټه لوړ و، لوې لوې څادرونه یې له ځانه تاو کړي و. کیم نه پوهیدو چې داسې جامې د کوم مسلک خلکو اغوستې. د ده د کمر بند سره د اوسپنې یو پرانستې قلمدان او د لرګي د مریو تسبیح ټالۍ وهلې. د هغه په سر یوه لویه درې ګوټیزه خولۍ وه . د ده مخ ژیړ او ګونځې و، سترګې وړې او له کونجونو بره ختلې وې.

کیم. دا څوک دې؟

عبد الله. سړې ښکاري.

کیم. بې شکه، خو ما په هند کی داسې سړې چرې پخوا نه و لیدلې.

چهوټا لال. ښاي، ملا وي، وګوره ، دی عجایب خانې ته روان دې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سړي د میوزیم مخې ته ولاړ پولیسونه څه وپوښتل. خو پولیس د پنجاب و او د هغه په خبرو پوهه نشو. کیم ورته په چغه وویل،
کیم. دی خارجي دې... او غوییه، دی ستا په خبرو نه پوهیږي، دلته یې راواستوه. هغه له زمزمه ټوپ کړ. سپین ږیري اخوا دیخوا کتل او بیا ورو ورو د هلکانو په لوري نږدې شو. د ده د وړینو څادرونو نه د غرونو خوشبوي راوالوتو. هغه په سوچا اردو ژبې وویل.
سپین ږیرې. اې وړو، دا لویه ودانۍ د څه شي ده؟
کیم. عجایب خانه...د عجایباتو نړۍ.
سپین ږیرې. آها عجایب خانه،،،هن...نودلته هر څوک ورتلې شي؟
کیم. په دروازه یې لیکلي دي چې هر څوک ورتلې شي.
سپین ږیرې. بې له پیسو ورکولو وررننوتې شي؟
کیم. زه خو ورته ځم راځم اوډېرې پیسې هم نلرم.
راهب. یا ربه، زه زوړ شوې یم، نه ووم خبرچې ...
کیم. اې بابا ..بابا ... د کوم وطن یې؟ زات دی څه دې ؟ له لیرې خو به نه یې راغلې.
سپین ږیرې. زه د " کوهلو " اوسیدونکې یم. د کیلاش له غرونو نه وراخوا. خو ته پرې څه خبر یې؟ له هغو غرونو یم چې هوا یې پاکه او اوبه یې تازه دي.
عبد الله(په ویاړ)، خطاي؟ چین...د چین اوسیدونکې یې؟
چهوټا لال. پهاړي" د غرونو اوسیدونکې یې؟
سپین ږیرې. او بچیه، له داسې غرونو چې ته به یې چرې وونه وینې. تا د " بهوټیال " نوم اوریدلې دې چې په تبت کی دې؟ زه خطاي نه یم، بلکه ، " بهوټا " یم. او که غواړې نو درته ویلې شم چې زه " لامه" یم. ستاسو په ژبه کی ورته " گورو" یا استاد واي.
کیم .(له ځانه سره) د تبت گورو! ما داسې کس چرې پخوا نه ولیدلې. نو په تبت کی هندوان اوسیږي؟
سپین ږیرې لامه. مونږ د منځني لارې منونکي او د امن غوښتونکي بوداي راهبان یو. د مرگ نه وړاندې زه باید د څلورو سپېڅلو ځایونو زیارت وکړم. تاسو ماشومان یئ او دومره علم نه لرئ چې زما په شان سپین ږیرې به یې ولري. تاسو ډوډۍ خوړلې ده؟ زه اوس اوږې نه یم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو دا راته ووایئ چې دا رښتیا دي چې د لاهور په عجایب خانه کیډېرى ځیرې اېښي دي؟
عبد الله. دا ریښتیا دي . دا ځاې د کافرانو له بوتانو ډک دې. ته هم د بوتانو منونکې یې؟
کیم. د ده خبره مه اوره. دا د حکومت اداره ده او دلته د بوتانو لمانځنه نه کیږي. هلته یو سپین ږیرې صاحب ناست وي . ما سره راځه چې درښکاره یې کړم.
چهوټا لال. (د شونډو لاندې) نااشنا درویشان، ماشومان خوري.
عبد الله. (په ورو غږ) ملا نااشناهم دی او بت پرست هم .
کیم (په خندا) دی نوی دی. خو تاسو ځغلئ، د خپلو میندو په غیږ کی ځانونه پټ کړئ.
کیم د میوزیم د اوسپنې ځرخي دروازې نه ورتیر شو او لامه ورپسې و. دننه د میوزیم په لوې تالار کی لامه وازه خله ودریدو. هلته د یوناني بودیزم تمدن شاهکار مجسمې ایښې وې. د لرغونو پیړیو پخواني شیان چې جوړونکی یې هم له خلکو هیر و. هلته په سوونو شیان و، په تیږه کی توږلي، د دروازو او د معبدونو ټوټې چې د هند د شمال نه راوړل شوي و . په هر یوسره نښه (لیبل) لګیدلې وه او د میوزیم لپاره دویاړ یوه خزانه و. لامه کله یواو کل بل شي ته په خوښۍ ځیر و، بیا ولاړو او یو داسې انځور ته ودریدو چې پکی د بودا د تاج اغوستو پیښه کښل شوې وه او دی د برسنډې په یو ګل کی ناست و. د ده چاپیره باچاهان، زاړه او پخواني نور بودایان هم ولاړ و. د دی نه ښکته اوبه وې چې پکی ګلونه، مهیان او مارغان جوړ و. د ده د سر د پاسه دوو د لولکیو(پرپرکو) په ځیر دیوانو د ګلونو امیل نیولې و او د هغې د پاسه دوو نورو وربانده چتر نیولې و. لامه په خوشالۍ وویل، دا پخپله ساکیامني(بودا) دی او په سلګیو شو. په شونډو یې یوه مرموزه دعا زمزمه کوله او بیا په زوره یې وویل، هغه اوس دلته دی، تر ټولو ښه او سپیڅلې ځټه هم دلته ده. زما زیارت پهډېر ښه شګون پیل شو. دا ځومره مهارت دې، بې شکه مهارت دې.
کیم د چا د راتلو غږ واوریدو نو د یوې المارۍ شا ته پټ شو. یو سپین ږیرې انګریز را روان و او لامه ته یې کتل. لامه تاو شو او د هغه په لیدو یې ورته لاس په تندي کیښودو، په بل لاس یې له ځادر یوه کتابګوټې او یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کاغذ ټوټه راويستله. انګريز په کاغذ ځو توري ولوستل او په موسکا يې وويل، " هو دا زما نوم دئ"
لامه. زه د خپل ملګري سره ځو زيارتونو ته تللې ووم، هغه اوس د " لانګ چو" په خانقاه کی مشر راهب دئ او دا کاغذ يې راته راکړې و.
هغه راته د دی ځاې او دلته ايبني شيانو په اړه ډېرځه ويلي و.
انګريز صاحب. د تبت لامه، هر کله راشه. ستا د علم د زياتولو لپاره دا ټولی ځيرې او زه حاضر يو. مهرباني وکړه او د ځو شيبو له زما دفتر ته راشه.
هغه انګريز صاحب د خوشالۍ نه په جامو کی نه ځايدو. د ده دفتر د لرګي يوه وړه کوټنۍ (غرفه) وه چې د مجسمو ګيلري سره جوخته جوړه وه. کيم په دی وخت کی دکوټني د لرګين ديوال سره په زمکه سملاستو او غوږ يې يوسوري ته برابرکړو چې دننه د دواړو سړوخبرې واوري. د لامه او د صاحب خبرې د ده له پوهې لوړې وې. لامه د يوعبادت ځاې نوم يادوو چې د ځلورو مياشتو پلې مزل وروسته دی ورته رسيدلې و او هلته يوه رنګ شوې تيږه پرته وه. صاحب يوغټ کتاب راواخستو چې د هغه ځاې عکسونه يې لرل. دا عبادت ځاې د يوې لوړې غونډۍ پر سر جوړو. لامه د ښکر نه جوړ د نظر چيناي عينکې په سترګو کړې او وې ويل، دا هغه وړه سره دروازه ده چې د ژمي نه وړاندې مونږ ترېنه لرګي دننه وړل.
هغه چې اوس لوې راهب دئ راته ويل چې انګريزان په هر ځه خبر دي. ما به پرې باور نه کوو. خو اوس مي وليدل چې زمونږ سپيځلې ځټه دلته په احترام ساتل شوې ده او د ده له ژوند ټول خبرېږي.
انګريز په دی خوشاله شو او لامه يې د نورو مجسمو او د تيږو د اثارو ليدو ته بوتلو. لامه لکه د ماشومانو خوشاله و او ځاې ځاې به يې د انځورونو او نقشو په اړه خپل معلومات ورزياتول. کوم ځاې چې ده ته به معلومات نه و، نو صاحب به ورته الماني او فرانسوي ژبوکتابونه راوړل.
په ځو شيبو کی صاحب پوه شوې و چې د ده ميلمه عادي فقير نه و بلکه يو ولوستې، ديني عالم و. دوي په ځينو خبرو کی بيرته کتابونه وکتل، لامه به نسوار خلې ته کړل، خپلې عينکې به يې پاکی کړې او د اردو او تبتي ژبو په ګډون لکه د تيز اورګاډي خبرې وکړې. ده د چيناي راهبانو، خوان زانګ او د فاهيان نومونه ياد کړل او پوښتنه يې وکړه چې د دوي سفر نامې چا ژباړلي وې که نه. صاحب ورته هغه ژباړې راوويستې او لامه

(c) ketabton.com: The Digital Library

حیرانه پاتې شو. بیا صاحب ورته هغه ژباړې په اردوکی واړولې او لامه په لومړي ځل خبر شو چې اروپایانو د دوي د دین او کلتور د معلومولو لپاره څومره هڅې کړي وې. بیا هغه ته یې یوه لویه نقشه ښکاره کړه چې وراندې ژیړې نښې لګیدلې وي. د لامه ګوته د صاحب د پینسل پسې روانه وه او هغه ورته لرغوني ځایونه په نښه کول.

دواړو سپین ږیرو څو شیبې دی نقشې ته کتل او صاحب یو بل پایپ د څکلو لپاره بل کړو. په دی وخت کی کیم په فرش ویده شوی و او کله چې راویښ شو نو د دواړو سپین ږیرو خبرې لا روانې وې خو اوس هغه د دوي په خبرو پوهیدو.

لامه.. نو هوښیار صاحبه، بیا ما فیصله وکړه چې زه دی هغو زیارتونو ته ورشم چې زمونږ سپیڅلي (بودا) پرې ګام ایښې و. د هغه آباي ټاټوبي ته ولاړ شم، هغه ونه وګورم چې ده ورلاندې د ژوند حقیقت وموندلو، هغه معبد چې ده پکی عبادت کوو، او هغه ځاې پخپلو سترګو ووینم چې ده تری بلې دنیا ته سفر وکړو. زه یواځې راووتلم. تر څلویښتو کالو دا زما په زهن کی و، چې پخوانیو تعلیماتو څوک عمل نه کوي. تاسو خبر یئ چې خلکو دبوتانو لمانځنه، جادو او د شیطان لاره خپله کړې ده. بهریو ماشوم هم راته وویل چې بت پرستي کیږي.

صاحب ورته وویل، چې په ټولو مذهبونو کی هم داسی ده خو لامه وویل، زمونږ ملایان پخپلو کی په جنګ اخته دي. ستاسو عالمانو ډیر ښه کارونه کړي دي خو د دوي په پرتله زه د هیڅ نه خبر نه یم. زه ورځم چې خپل روح د مادي نړۍ دځرخ نه ازاد کړم او په یوې پرانیستی لاره ګام کیږدم. هغه وموسیدو او وې ویل، د یو زایر په حیث زه ثواب ګټل غواړم. کله چې زمونږ سپیڅلې بودا تنکې ځوان و نو د ده د پلار په دربار کی یو تن وویل چې ده ته واده مه کوه ځکه چې دی کمزورې دې. پلار یې دری وارې دې له ازموینو تیرکړو. دریم وارې یې ورته یو غشې او لینده ورکړل چې نښه وولې. کله چې ده غشې له لیندې ورخوشې کړو نو هغه د نورو ټولو له نښو وړاندې تیر او له سترګو پناه شو. اخر دا غشې چې په کوم ځاې پریوتو، هلته اوبه راووتلې. په هغه ځاې کی اوس یو سیند بهیږي. هر څوک چې د دې سیند په اوبو کی ولامبي نو له ګناهونو پاک شي. ته خبر یې چې هغه سیند کوم ځاې کی دې؟ هغه د پوهې چینه به کوم ځاې وي چې غشې پکی پریوتې و؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

انگریز صاحب ورته وویل، افسوس چې زه خبر نه یم. لامه ورته مینت زاری وکړې چې زه اوس زوړ شوې یم او په خوب کی مي لیدلي دي چې هغه سیند باید ولټوم او هم د دی لپاره دلته راغلې یم. صاحب وویل که دی خبر وې نو ورته به یې ښودلې وې او لامه ته د مینت زاری اړتیا نه وه، خو افسوس چې معلومات نلري. لامه بیا هم خپله خبره کوله او ورته ټینګ شو چې انگریز له هر څه خبروي نو د دی سیند معلومات به هم ولري.
صاحب ورته بیا وویل چې دی ریښتیا واي او د سیند په اړه معلومات نه لري.
لامه راپاسیدو نو هغه ترې پوښتنه وکړه چې چرته ځې. ده ورته وویل، لومړې به په بنارس کی کاشي (زیارت) ته ورځم. هلته د جېن دین منونکي یو عالم سره وینم . هغه هم د رازونو سپړونکی دی او ښاي له هغه به یو څه زده کړم. کیدیشي ما سره بوده گیا ته ولاړ شي. له هغه ځایه شمال او بیا په لویدیځ کی "کپل وستو" ته ورځم او هلته به د سیند لټه وکړم. خو ...نه...نه ...زه به د سیند لټون هر ځاې کووم. ځکه هیڅوک خبر نه دي چې هغه غشې کوم ځاې پریوتې و.
صاحب ترې پوښتنه وکړه چې دومره لیرې به څنگه ځې؟ نو ده وویل، په سړک او داورگاډي د لارى. دى د پټهان کوټ له غرونو په ټرین کی راغلي و. صاحب ورته جنوب ته تلونکو اورگاډو د ټایم ټیبل (محال ویش) خبره وکړه چې په کاغذ چاپ شوې و. کله چې د ډوډۍ خواړو پوښتنه یې وکړه نو لامه وویل، د دی سفر لپاره زه به د خپل سپيڅلي په پل ورځم او د هغه په شان د خیرات کچکول هم لرم. کله چې له غرونو روان شوم نو زما یوه مرید راسره و او هغه به راته ټوک ډوډۍ راپیدا کړه. خو په لاره هغه تبي ونیولو او مړ شو. اوس مرید نه لرم خو هر وختې چې اړتیا وه کچکول به پخپله ونیسم چې څوک خیرات راکړي.
صاحب خبر و چې په خانقاه کی اوسیدلي د دې لامه په شان عالمان خیرات نه غواړي. خودی د نورو په پرتله ورته هوډیالي ښکاره شو. هغه د نوي سپین کاغذ یوکتابگوټې او دوه درې پینسلونه راوویستل. دا یې لامه ته ورکړل اوله هغه یې د ده عینکې وغوښتې. د لامه د عینکو شیشې زړې وې او ورباندې دخراشکو لیکي جوړې شوې وې. انگریز صاحب دا عینکې په خپلو سترگوکړی نو د دې غټ والي ورته د خپلو عینکو په څیر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکاره شو. هغه خپلې نوې عینکې لامه ته ورکړې چې ده په سترګوکړې نو سر یې یو خوا بل خوا تاو کړو او وې ویل، " لکه د وزرې سپکې دي" صاحب ورته وویل او دا د بلورو جوړې دي. خدای دی وکړي چې د سیند تر لټون درسره پاتې شي، دا عینکې ستا شوې. لامه ورته وویل چې عینکې او قلم کتاب به د دوو عالمانوتر منځ د ملګرتیا د نښې په توګه له ځانه سره واخلي.

بیا د خپل کمربند نه یې د اوسپنې قلمدان پرانستو او انګریز صاحب ته یې په میز کېښودو، دا ستا او زما د ملګرتیا د نښې په توګه دی تا سره وي. دا زوړ دې او ښاي له ما هم زوړ وي. په قلمدان پخوانې نقشونه جوړ و او لرغوني معلومیدو. صاحب ورته انکار وکړو چې دا قدیمي شې دې او دی ترې نه شي اخستې. خو هر څومره چې ده انکار وکړو، لامه ورته ټینګ شو چې دا د ده له خوا یوه تحفه وه. بیا یې وویل، کله چې ما سیند وموندلو نو تا ته به په وریښمو جوړ یوانځور راوړم. ما به په خانقاه کی د وریښمو د پاسه په رنګ او برش داسی انځورونه جوړول. د صاحب وس نه رسیدو چې لامه یې په کوټه کی بند کړې وې ځکه په وریښمو هغسې د بوداي دیني انځورونه جوړونکي اوس د ګوتو په شمیر پاتې و او دا هنر ورک شوې و. خو لامه بهر روان و، د ده سر لوړ و. یوې شیبې له د بودا یوې مجسمې ته یې وکتل چې په مراقبه کی ناست و او بیا له دروازې ووتلو.

پیر او مرید

کیم هغه لامه پسې لکه د سیورې روان و . هغه دننه په میوزیم کې د انګریز صاحب او د ده تر منځډېرې خبرې اوریدلې وې او زړه یې په ټوپونو و. ده په ژوند کی د داسې یوسړې سره نه وومخ شوې او په دی اړه یې نورې پلټنې غوښتې، هم هغسې لکه چې ده دیوې نوې ودانۍ یا د لاهور په ښار کی د نوې میلې جاج اخستو. سپین ږیرې لامه د زمزمه نومې توپې سره ودریدو او اخوا دیخوا یې کتل، چې سترګې یې په کیم ولګیدې. هغه سترې و خو پولیس والا ورته په غرور وویل، "د توپې لاندې مه کښېنه". کیم د هغه په خبره خان کوڼ واچوو او لامه ته یې وویل، "که ته غواړې نو د هغې توپې لاندې کښېنه" او پولیس ته یې یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکنځله وکړه. پولیس والا غلي شو. هغه خبر و چې که کیم چغې کړې نو ټول کوڅه ډب هلکان به پرې راټول شي. کیم د لامه سره د توپې لاندې کښېناستواو پوښتنې یې پیل کړې.
کیم. تا دننه د چا عبادت کوو.
لامه. ما د هیچا عبادت نه کوو، هلته مې خپل سپیڅلي پیغمبر ته سر ټیټ کړو.
کیم . ته څه کارکوې؟
لامه. زه خیرات راټولوم، خو اوس رایاد شو چې ما له ډېره وخته څه نه دي خوړلي. ته خبر یې چې په دی ښار کی د ډوډۍ لپاره خلک څنګه سوال کوي؟ د تبت د دود په شان یو ځای خاموشه کښېنم او که نه په زوره غږ وکړم.؟
کیم. هغه څوک چې په خاموشۍ سوال کوي، په خاموشۍ د نهرې د لاسه مړ شي.
لامه د پاڅیدو هڅه وکړه خو د یو سوړ اسویلي سره بیا کښېناستواو په "کوهلو" کی خپل مړ شوي مرید یې په سلګیو کی یاد کړو. کیم خپل سر یوې خوا ته کوږ کړو، د هغه حالت یې ځارلو او څه سوچ یې کوو. بیا یې د ده کچکول واخیستو او وې ویل، " ته آرام وکړه زه دلته خلک پیژنم."
هغه په منډه د موتي بازار یوې سابه خرڅوونکي ښځې هټۍ ته ولاړو چې دی یې پیژندلو. هغې د کیم په لیدوناره کړه،
ښځه. ښه نواوس ته جوګي شوی چې دا کچکول په لاس ګرځوې!
کیم. په ښار کی یو نوې درویش راغلی دی او ما داسی کس چری پخوا نه ولیدلی.
ښځه. (په قهر) زوړ درویش وي که نوې، زه له دوي ویزاره یم . لکه د مچانو زمونږ په خواړو پای. زما د ورو پلار دلته لنګر نه دې پرانیستې چې هر څوک غواړي هغه له به مفته ډوډۍ ورکوو.
کیم. نه..نه ...هغه درویش نوی دې. په عجایب خانه کی انګریز صاحب ورسره داسی خبرې کولې لکه چې څوک خپل ورور سره کوي. اې زما مورې...دا کچکول راته ډک کړه.
ښځه. های زما قسمته... سهار یوغوای له دکانه د پیازو ټوکرۍ راله تشه کړې وه. هاغه دی بیا را روان دی، شابه...شو شو..شو ځغله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیم (غویې په وهلو وهلو د دکان نه وشړلو) وګوره...ما چې څومره سابه درته له غویي وژغورل، په دی کاسه کی د هغې لسمه برخه هم نه ځایېږي.
اې مورې... اوس راته لږې وریژې، د پاسه پرې اوچ مهې او لږ اینګولې راکړه.
د دکان د شا نه د یو سړي د غوریدو غږ واوریدل شو چې ښځه یې ترټله. ښځه. (په ټیټ غږ) ده رانه غواې شړلې دې.
بیا یې کچکول واخستو، دا یې له ګرمو وریژو ډک کړواو وې ویل، "غریبانو ته ورکول ښه وي". کیم په خپلو ګوتو په سپینو وریژو کی سورې جوړکړو.
کیم. زما جوګي غواې نه دې، لږ اینګولې هم راکړه او که د پاسه پرې یوه پراټه او ورسره لږه چټني هم وي نو هغه به خوشاله شي.
ښځه (د غاښونو په چیچلو) د خپل سر هومره سورې دی راته په وریژو کی جوړ کړو.
بیا یې د ترکارۍ اینګولې په کچکول کی واړولو. د پاسه پرې یوه پراټه او لږ ژیړ غوړي کینودل او د املي چټني یې یوې خوا ته پکی واچوله.
کیم. دا ښه وشول. اوس تر څو چې زه دی بازار کی یم نو غواې به ستا کورته نه راځي. زه به یې دومره ووهم.
ښځه.(په خندا) غواي ته بد مه وایه. هم تا خو راته ویلي و چې یوه ورځ سورغوې به له میدانه ستا ژغورلو له راځي. ګوره پام چې ډوډۍ چپه نکړې. هغه درویش ته وایه ما ته دی دعا وکړي او زما د لور د سترګوعلاج ترې وپوښته.
کیم تر دې وخته د ډوډۍ کچکول له خپل سر لوړ نیولې او د کوڅې د سپو او د اوږو ماشومانو نه یې په ساتلو، په منډو لامه ته ورسیدو. لامه سترګې وغړولې او په کچکول کی اېښې شیانو ته یې وکتل. کیم هغه وخت یو مشکي (بهشتي) ته ناره کړه چې د میوزیم مخی ته یې اوبه شیندلې.
مشکي دوي ته نږدې راغې او د خپل مشک له خلې اوبو دارې یې ورته پرېښودې. کیم پخپله لپه کی اوبه واخستې او وې څښلې. خو لامه د کمر بند نه یوه پیاله راوویسته او له اوبو یې ډکه کړه. بیا یې پخپله ژبه څو دعاګانې وویلې او په یو یوګوټ یې اوبه وڅښلې.
دواړو ښه په مړه ګیډه ډوډۍ وخوړه او کچکول یې تش کړو. لامه خپل نسوار وکړل، څو شیبې یې تسبیح اړولې او بیا په خواږه خوب ویده شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کيم د توپي د ګاډي لوې پل سره ډېره لګولې وه او سوچونه يې کول چې ناڅاپه ورته د نيلا رام د لرګيو ګودام رایاد شو. د سترګو په رپ کې دی د ګودام لوري ته روان و.
ماځيګر په ماښام بدل شو او د سړک د څراغونو رڼا چې بله شوه نو لامه له خوبه راويښ شو. سترګې يې اخوا ديخوا واړولې او مخې ته يې يو هلک په خيرنو جامو وليدو چې د هندوانو پګړۍ يې په سر تړلې وه. ده ورته رډې رډې کتل چې هلک ترې وپوښتل، "ولې چا درنه غلا کړې ده؟ "
لامه (پريشانه غږ کی) زما نوې مريد رانه تللې دې او نه پوهيږم چې هغه به اوس چرته وي؟ پخوانې مريد می مړ شوې و او د هغې په بدل کی خداې راته يو نوې مريد راواستولو. ما ته يې د ژوند لاره سمه کړه او چې زه د ولوړې بې حاله ووم نو زما د ډوډۍ لپاره يې سوال وکړو، زه يې موړکړم. ناڅاپه راپيدا شوې و او اوس ناڅاپه رانه ورک دې. ما فکر کوو چې د بنارس په سفر کې به دی راسره مل شي او ما نه به څه زده کړه وکړي.
کيم حيرانه پاته شو ځکه لامه ريښتيا ويل.
لامه.. خو زه اوس پوهيږم چې هغه د يو هدف لپاره راليږل شوې و او دومره خبر يم چې اوس به هغه سيند پيدا کړم.
کيم.. د غشي سيند .
لامه. (حيران) ما خو تراوسه د عجايب خانې د ساتونکي نه علاوه بل هيچا ته دا خبره نه ده کړې. ته څوک يې؟
کيم...ستا مريد. ما پخپل ژوند کی ستا په شان څوک ندي ليدلي او زه غواړم تر بنارس درسره ولاړ شم. ستا په شان سپين ږيرې يو مريد ته اړتيا لري.
لامه. خو د غشي د سيند خبره تا ته چا وکړه؟
کيم. او... هغه خو کله چې تا د انګريز سره خبرې کولې نو ما واوريدل. زه د دروازې سره ملاست ووم.
لامه. (سوړ اسويلي) ما فکر کوو چې ته زما لار ښود يې. خو زه د دی شيانو وړ نه يم. ته د سيند په اړه معلومات نه لرې؟
کيم. نه..نه.. زه معلومات نه لرم. زه د يو غواي په لټه يم، سور غويې چې په شين ميدان کی به ولاړ وي او ما سره به مرسته وکړي.
لامه. د څه لپاره ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیم. خدای خبر شه؟ خو ما ته مې پلار ویلي و. ما په عجایب خانه کی ستا له خلې د نااشنا غرونو او د عجیبه ځایونو په حکله واوریدل. که ته په دی عمرکی د سیند په لټون راوتلې یې نو زه هم سفر کولې شم. که زمونږ په قسمت کی وه نو پخپل لټون کی به بریالي شو. ممکن زه باچا شم.
لامه... زه به تا ته له باچهۍ نه زیات ښه شیان ورزده کړم. راځه چې بنارس ته روان شو.
کیم . د شپې نه. اوس خوغله راوتلي دي، سبا سهار به روانیږو.
لامه. خو د شپې تیرولو لپاره ځای نه لرو.
کیم. مونږ به په کشمیر سرای کی ښه ځای پیدا کړو. زه هلته یو ملګرې پیژنم... راځه راسره.
دوي دواړه د ښار په ګڼه ګوڼه کی روان و. لامه په لومړي ځل د یو لوی ښار په سړک د شپې حال ولیدو او د موټرو له هارنونو به وویریدو. دوي اورګاډي سټیشن ته نږدې د کشمیر سرای په لویه دروازه کی ورننوتل چې د دې پراخ انګڼ چاپیره محرابي دروازې او شا ته یې کوټې جوړې وې. په انګڼ کی له اوښانو، اسونو او خچرو تجارتي سامانونه راښکته کیدل او باریدل. د هند د شمال او د مرکزي ایشیا د تجارانو ډلې دلته ایساریدې. یو شور ماشور پکی جوړ و. کیم په دی ګڼه کی لامه بدرګه کوو. دوي په یو څو پوړیو وختل او د محرابي برنډې بل سر ته ورغلل چې د اورګاډي سټیشن ته نږدې و. هلته به د اسونو سوداګر محبوب علي ایساریدو. دی د شمالي غرونو سړې و او کیم پخپل وړوکي ژوند کی اوپه تیرو کلونو کی د هغه لپاره څو کارونه کړې و.
محبوب علي یوغښ او دنګ سړې و، ږیره به یې په نکریزو رنګوله. ده کله کله یو یا بل کس چې د اسونو د تجارت سره یې هیڅ کار نه و، کیم ته په ګوته کړو چې په هغه دی نظر وساتي. کیم به ټوله ورځ هغه کس پسې ګرځیدو او ماښام به یې محبوب علي ته راپور ورکړو چې هغه کس چا سره ولیدل او چا سره یې خبرې وکړې. محبوب علي به د هغه خبرې واوریدې خو هیڅ به یې نه ویل. کیم احساس کوو چې دا د یوسازش برخه وه خو پوهیدو چې د محبوب علي نه پرته بل چا سره د دی خبروڅه ارزښت نه و.
هغه به کیم ته ښه خواړه اخستل او یو ځل خو یې ورته اته آنې (نیمه روپۍ) هم ورکړې وې. کیم یو اوښ په څپیړه ووهلو او لامه ته یې وویل،

(c) ketabton.com: The Digital Library

"هغه دلته دې". دوي د يو تياره محراب شا ته وليدل چې محبوب علي، خپل د بخارا کمر بند پرانستې، د وريښمين قاليني جوړ د اس په زين ناست و او د يوې نقرۍ چلم له نيچې يې تمبکوڅکول. محبوب علي د قدمونو د ښکالو په اوريدو سترګې محراب ته واړولی او د بوداي راهب په ليدو يې يو سوړ اسويلې وکړو، "لامه، سور لامه ، ستاسو ځاې خو د لاهور نه ډېر ليرې دې، دلته څه د پاره راغلې؟" لامه لکه د مشين خپل کچکول ورته وړاندې کړو. خو محبوب علي په قهروويل، "په کافرانو دی لعنت وي، زه د تبت پړسمنو ته هيڅ خيرات نه ورکوم، ورشه هغه اوښانو شا ته د بلتتستان هلکانو نه يې وغواړه. دوي به ستا په قدر پوهيږي." بيا يې يو سايس ته ناره کړه، "وګوره ستا وطن دار راغلي دې ،که وږې وي نود ډوډۍ غم يې وخورئ." هغه بلتي هلک چې سر يې خريلې و او د اسونو سره مله و، يو څه نا څه بوداي دين منونکې و، راغلو او لامه ته يې پخپله ژبه کی وويل چې د سايسانوډېرې ته دی ورشي. کيم هغه ته ورو ټيله ورکړه او په ورو غږ يې وويل، " ورشه"

لامه ولاړو او کيم هم هلته پاته شو. محبوب علي خپل چيلم ته پام وکړو او وې ويل، " ته هم ورځه هندو هلکه، خداې دې ټول کافران خوارکړي. زه تبتته د هغو نه يې غواړه چې ستا د خپل دين وي". کيم له يې خوند ورکړو چې محبوب علي هغه نه و پيژندلې ورته يې وويل،

کيم.. مهاراج، زما پلار مړ دې، مور مې مړه ده او خيټه مې تشه ده.

محبوب علي.. ورشه د اسونو سره ملو خلکو کې د چا نه وغواړه. هلته به څوک هندو وي.

کيم . (په انګليسي ژبه) محبوب علي، ايا زه هندو يم.

محبوب علي(حيرانتيا)، داڅه دي، وړوکي ملګريه؟

کيم. هيڅ نه. زه اوس د هغه لامه مريد يم او دواړه زيارت ته روان يو، بنارس ته. هغه ليونې دې او زه د لاهور ښار نه سترې شوې يم. زه اوس نوي هوا او نوې اوبه غواړم.

محبوب علي. خوته د چا لپاره کار کوې او ما ته څه له راغلې يې؟

کيم. زه به نور چا ته ولاړ شم؟ پيسې راسره نشته او بی له پيسو سفر ته تلل ښه کار نه دی. ته به په افسرانوډېراسونه خرڅ کړې. ما وليدل، دا نوي اسونه دی ډېر ښه دي. محبوب علي اوس ما ته يوه روپۍ راکړه او کله چې ما خپل مال تر لاسه کړو نو دا به بيرته درکړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

محبوب علي. هن...تا راته پخوا چرې دروغ نه دي وېلي. هغه لامه راوغواړه او ته څو شيبې په تياره کی ودرېږه.
کيم. (خندا) زمونږ د دواړو خبرې به يو شان وي.
کله چې لامه د محبوب علي پوښتنی ځوابولی نو هم هغه خبري يې وکړې چې دی او هندو هلک دواړه بنارس ته روان دي او هغه هلک د ده مريد و. محبوب علي ترې د هلک نوم وپوښتلو نولامه سره هيڅ ځواب نه و. د هغه د کور، کلي، نژاد، مذهب، له دی ټولو هيڅ خبر نه و او ده ته يې وويل چې د دی پوښتنو اړتيا نشته. د هغه لپاره مهمه دا وه چې د خپل مريد نه بغيردی يواځې هغه سپيڅلې سيند نشي موندلې او هيڅوک هغه مريد ترې نشي بيلولې. محبوب علي ورله ډاډ ورکړو چې داسی به نه کيږي. لامه چې بيرته ولاړو نو کيم محبوب علي ته وويل، "دی روغ ليونې دې. حاجې صيب زه به ولې تا ته دروغ وايم."
محبوب علي چلم کش کړو او وې ويل. "امباله د بنارس په لاره ده. تاسو بايد لومړې هلته ولاړ شئ. ته به زما يو پيغام هم امبالې ته ووړې. دا د يو سپين اس په اړه دی چې تير ځلې مې يو افسر ته پلورلې و." هغه کيم ته د اس او د افسر کړه وړه بيان کړل او وې ويل چې افسر ته دی ووايې، چې د سپين اس بچي په ښه حال دي. افسر به پوهه شي چې ته زما له خوا ورغلی يې. هغه به درنه پوښتنه کوي چې تا سره د دی خبرې څه ثبوت دې. نو ته به ورته وايې چې محبوب علي راته ثبوت راکړی دی. په دی وخت کی د محراب له دروازې يو سيورې رادننه شو. محبوب علي خپل غږ لوړکړو او وې ويل، "ښه نو ته په دی ښارکی ډوډۍ پسې ګرځې او مور پلار دې مړه دي". د هغه سره څنګ کې ډوډۍ ايښې وه، له هغې يې يوه غوړه ډوډۍ راواخيسته او کيم ته يې په ورکولو کې وويل، " واخله زويه دا ډوډۍ، ورشه هلته يو لامه هم زما د سايس سره ناست دی، سبا به درته يوکار پيدا کړم."
کيم ډوډۍ په لاس کی واخسته او په خوړلو يې پيل وکړ، په ډوډۍ کی دننه دری نقرۍ روپۍ او ورسره په پرېړکاغذ يوه نقشه تاو وو. کيم هغه روپۍ او پرېړکاغذ پخپل غاړه کی ځوړند د څرمنې په تعويذ کی کيښودل او چې د سايس خوا ته ولاړو نو لامه د تودې ډوډۍ خوړلو نه وروسته بل اورته نږدې ګونج مونج ويده و. کيم هم هغه سره نږدې سملاستو او وې خندل. دی پوهيدو چې ده محبوب علي له خوا يو کار په غاړه اخستې و او د سپين

(c) ketabton.com: The Digital Library

اس په کیسه یې هیڅ باور نه راتلو. خو کیم هیڅ شک نه لرلو چې محبوب علي د هند په لروبر کی د اسونو تر ټولو لوی، شته من او نامتو سوداګر و. البته هغه په دی نه و خبر چې دی د هند د سروې د شعبی په دوسیو کی د " سي ۲۵ الف با" په نوم رجسټر و. په کال کی دوه درې وارې هغه یوه کیسه دی شعبې ته وراستوله. د دی کیسو سپیناوې د " ر ۱۷" او " م ۴" له خوا هم کیدو او زیات وخت به ریښتا و. په دی کیسو کی د غرونو د هر ډول پیښو خبرونه و، چې د ټوپکو د تجارت او د ګاونډیانو د اړیکو سره یې تړاو لرلو.
په نزدې وختونو کی کیسه داسی وه چې پینځو وړو باچاهانو ته د شمال یو لوی سلطنت د جنګ ګواښ کړی و اود دوي له ملکونونه پټ خبرونه هند ته رسیدلي و. نو د هغو باچاهانو وزیران په دی سخت خواشیني و چې دا خبرونه څنګه هند کی انګریزانو ته ورسیدل. دوي ټولو د اسونو په هغه سوداګر شک کوو چې ږیره یې رنګوله. هم دا وه چې سږ کال د ژمي په واورو کی د محبوب علي په قافله دوه وارې ډزې شوې وې. د ده په قافله کی د دریو نااشنا کسانو د مله کیدو سره هغه نور هم له احتیاط کار اخستو او سږ کال په پیښور کی ایسار نشو او نیغ لاهور ته راغلی و. دی دوه ورځې وړاندې سراې ته را رسیدلې و او له هغه راهیسې بهر نه و وتلې.
خو هغه یو ټیلیګرام بمبئ ته وراستولی و چې هلته په یو بېنک کی ده خپلې پیسې ساتلې او بل یې ډېلي ته استولې و چې د ده د قام یو کس چې په کاروبار کی ورسره شریک و، په نوم و. دریم یې امبالې ته استولې و چې هلته یو افسر د سپین نسل د اس په انتظار و. خو د محبوب علي درې واړه ټیلیګرام پیغامونه د پوسټ افس نه وړاندې په لاره کی ولوستل شوي و. په دوي کی د اسونو د راوړولو د ځنډ او د پیسو د ورکولو خبره لیکلې وه. په دی وخت کی محبوب علي ته کیم او لامه ورمخامخ شول او اوس هغه اصل پیغام کیم ته ورکړې و چې امبالې ته یوسي.
له ډوډئ خوړلو وروسته محبوب علي، پټ له سراې بهر ووتلو خو خپله کوټه یې نه وه قلف کړې. کیم د هغه په خونه کی د چا د پښو ښکالو واوریده نو ورو غوندې ولاړو او وې لیدل چې یو سړي د محبوب علي د شیانو غوټې خلاصولې، داسی لکه چې څه یې لټول. هغه په یو چاقو د محبوب علي د پښو(پیزار) تلي هم وسپړدل خو هیڅ یې وونه موندل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپیده چاودې پر وخت محبوب علي سراې ته راغلو نو د سایسډېره تشه وه. هلته نه کیم و او نه لامه. ده خپل یو سایس ته چې تر اوسه ویده و، لته ورکړه او پوښتنه یې وکړه چې دواړه څه شول. هغه د سترګو په موښلو ورته وویل چې لامه د چرګ بانګ نه هم وړاندې پاڅیدو او هلک یې ځان سره بوتلو. خو اصل خبره دا وه چې کله کیم د محبوب علي په خونه کې غل ولیدو نو پوه شو چې هغه یو عادې غل نه و. عادې غل د پنو تلي په چاقو نه شکوي. لومړې خو کیم غوښتل چې ناره کړي " چور...چور(غل ...غل) " او ویده خلک راپاڅوي. خو بیا یې پخپلې غاړې کې په تعویذ لاس کینودو او دی نتیجې ته ورسیدو چې دا به ارو مرو د هغه سپین اس خبره وي اوغله هغه څه لټول چې ده امبالې ته وړل. ده سوچ وکړو،کوم خلک چې د پنو تلي څیرلي شي، هغوي د خلکو خیټې هم څیرلي شي. هغه د ویده سپین ږیري په غوږ کې وویل، بابا، بنارس ته د تلو وخت شوې دې. لامه د ده په غږ سمدلاسه راپاسیدو او دواړه لکه د سیورو له سراې ووتل.

د ریل ګاډي نړۍ

شپه پاې ته رسیدلې وه چې دوي دواړه د کلا په شان جوړد اورګاډي ستېشن ته ورسیدل. د اورګاډي د پاټلۍ د پاسه په هوا کې ځړیدلی برقي تارونو نه وړانګې راوتلې چې په لیدو یې لامه هیښ شو او دا ورته د شیطان کار معلومیدو. دی د کیم سره په یو لوې تالار کې ولاړ و چې خلک پکې لکه د مړو پراته ښکاریدل. د دریمې درجې هغه مسافر چې د شپې یې ټکټونه اخستي و، د ګاډي په انتظار هم هلته ویده و. کیم لامه ته معلومات ورکول چې د اورګاډي تورانجن کوم ځاې وردریدو او د دی شا ته تړلې خونو کې خلک کښیناستل.
په دی تالار کې یوه لرګینه کوټګۍ (غرفه) هم وه چې مخ ته یې د شیشې یوه تخته وه او پکی لوې سورې جوړ و، د هغې شاته یو بابو د سفر لپاره ټکټونه خرڅول. کیم ویل، " ټکټ هغه کاغذ وي چې مونږ به تر امبالې رسوي." لامه ورته وویل، "مونږ خو بنارس ته روان یو". کیم ورسره بحث ونکړو او وې ویل،" ښه، ښه، بنارس ته ، پیسې مې پکار دي" لامه د اور ګاډو سره بلد نه و او کله چې پنځویشت مینټه د پاسه درې بجې جنوب

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته تلونکي ګاډۍ په غړمباري راښکاره شو نو وې ليدل چې ټول مړي ژوندي شو. د پکوړو او خوږو پلورونکو نارې، د پوليسو چغې، د ښځو شور ماشور چې د خپلو غوټو او ماشومانو په راټولولو، د خپلو سړو پسې يې منډې وهلې. لامه په دې وخت کې کيم ته د پيسو يوه کسوړه په لاس کينوده اودی د هغه په ساده توب حيرانه شو. د ټکټ بابوسترګې تر اوسه خوبولې وې او کيم څو پيسې ورکړې نو هغه ورته د يو داسې ښار ټکټ ورکړو چې له دې ځايه شپږ ميله ليرې و. کيم ټکټ ته وکتل او وې ويل،" زه د کلي بزګر نه يم خانه، د لاهور ښار اوسيدونکی يم، سم ټکټ راکړه د امبالې". بابوتندې تريو کړو اوبل ټکټ يې ورکړو. بيا کيم ورته نورې پيسې کينودې چې اوس د امرتسر ټکټ راکړه. کيم خپل ځان لپاره ټکټ وانخستو ځکه د محبوب علي پيسې يې په دې نه لوريدې. د امبالې د ټکټ دهرې روپۍ په سر کيم د لامه نه يوه انه خپل کميشن په توګه تری وساتل. لامه ته يې د پاتې پيسو کسوړه ورکړه اوپه وياړ يې وويل، "داسې مريد به د چا وي؟"

لامه د اورګاډي د دريمې درجې د ډبې دروازې سره ولاړ و او دننه يې وليدل چې ډبه له خلکو ډکه وه نو په کمزوري غږ يې کيم ته وويل، " ښه به وي چې مونږ پلي ولاړ شو" يو چاغ سيک چې مخ يې په ږيره پټ و، کيم ته وويل، " دې وېريږي؟ مه وېريږه، يو وخت زه هم د ټرين نه وېرېدم. راځئ، را ځئ... د حکومت کارونه هم دغسې دي.

لامه. دننه دوه کسان به ځاې شي؟

دکروندګر ميرمنه (په چغه) دننه موږ ک هم نه ځايږي.

کروندګر. د وړو مورې، ځاې به ورته پيدا کړو. دا زوې دې پورته کړه، هغه محترم جوګي دی وګوره.

ميرمنه. (په قهر) زما په غيږ کی اويا غوټې دي. په دوي څه وکړم؟ زما په زنګون يې ولې نه کښينوې، بې شرمه سړي هم داسې وي.

هغې چارچاپيره وکتل چې څوک د دې په خبرو د تايد سر وخوځوي. د امرتسر يوې نڅاګرې، چې کړکۍ سره ناسته وه د خپلې لوپټې لاندې پوزه کش کړه. يو هندو بنيا چې په ټوکر کی تاو خپله د حسابونو دوسيه، په ترخ کی وهلې و، ناره کړه.

بنيا. دننه شئ... دننه شئ... د بې وزلو سره مهرباني ښه کار دې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډوګره پوځي. او... او...مهرباني هم هغسی لکه چې خوسی زیړیدلي نه وي او اوو فیصده سود دې پرې اخستي وي (ټولو ناستو وخندل)
لامه. دا اورګاډې بنارس ته ځي؟
کیم. هو هو مونږ هسې چټي خو ورته نه یو راغلي، ور دننه شه که نه وروسته پاتې کیږو.
د امرتسر جینۍ. وګوره دا سړې پخوا چرې اورګاډي ته نه دې ختلې.
کروندګر خپل غټ لاس بهر کړو او لامه يې بره ګاډي ته کش کړو. یو چا ورته د لرګي په سیټ ځاې تش کړو، خو لامه وویل، دا زما د اصولوخلاف کار دې، زه به په زمکه کښینم. بله دا چې زه په کرسۍ کښینم نو ځان مې خوږیږي". کروندګر ورته وویل، په دی اورګاډو کی مونږ ټول اصول مات کړي دي. ته وګوره، د هر قام او د نژاد خلک د یو بل سره څنګ تر څنګ ناست یو". میرمنې یې وویل، هو او ځینې پکی هیڅ شرم نه لري". هغې د امرتسر جینۍ ولیده چې ځوان پوځي ته یې کتل. کروندګر وویل، ښه به نه وې چې د غویي په ګاډې تللې وی، څه پیسې به مو سپما کړې وی.
میرمنې یې وویل، " هو هغه پیسې به مو په ډوډۍ لګولې وی.
لامه. که مونږ خبرې ونکړو نو خداې به راباندې مهربانه شي.
کیم. او مورې، په هغې ښځې خو به خدای ډېر مهربانه شي چې یو اوړي ته ډوډۍ خیرات کی ورکړي.
سیک (خاندی) دا د ګدایانو خبره وي. او خورکۍ په ځان دی پخپله وکړل.
هغې ښځې د یو غوړ ډبي نه د کیک ټوټه کیم ته ورکړه او پوښتنه یې وکړه چې دې چرته روان و. کیم ورته د بنارس نوم واخستو. پوځي ورته وویل، " ته خو راته مداري معلومیږې. هره لوبه چې دې زده ده راوښایه او ستا ژیړ ملګرې ولې غلې ناست دې؟" کیم وویل، ځکه چې دی سپیڅلې دې او په هغو معاملو غورکوي چې له تا او ما پټ دي. سیک وویل، دا به سمه وي خو مونږ د لودیانې سیکان یو او په دی خبرو ماغزه نه خرابوو، مونږ جنګ کوو... جنګ. او زما د خور لیورزې په یوغونډ کی نایک دې. هلته ډوګره خلک هم دي. پوځي په دی خبره خوشاله شو ځکه دی ډوګره و. د امرتسر جینۍ وویل، ما ته خو ټول پوځیان یو رنګ ښکاري. د کروندګر ښځې هم په تاید کی سر وخوځوو نو جینۍ بیا وویل، دا ټول چې د سرکار ملازمان وي، یو بل ته د ورور په سترګه ګوري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمینداو وویل، " زما وروړ د جټانو په غونډ کی دی، خو ډوګره هم ښه خلک وي. پوځي وویل، هو سیکان هم په دی نظر دي، درې میاشتې کیږي کله چې دوي د پیرزیۍ په کوتل کی اتو اپریدي ډلو راګیرکړي و، نو ډوګره پلټن ورسره کومک کړی و. بیا هغه د دی غرنۍ جنګ کیسه تیره کړه نو امرتسر جینۍ وموسیده. هغه پوهه وه چې پوځي دا کیسه د دی د خوښي لپاره کوله. د ډبې د بل سر نه د کروندګر میرمنې په اوریدو هاې افسوس وکړل چې پوځیانو د غرونو د خلکو کورونه وسیزل او ماشومان یې در په دره کړل. پوځي وویل چې هغوي هم زمونږ خلک وژلي و او کله چې مو روغه وکړه نو سرکار ورلهډیرې پیسې ورکړې.
ګاډې اوس امرتسر ته رسیدلي و او د دی د څراغونو رڼا د شپې په ختمیدو پیکه ښکاریده. د مساپرو د ټکټ جاج اخستونکې ګارډ راښکاره شو او کله چې هغه د کیم ټکټ وکتلو نو ورته یې وویل، ښکته شه. کیم احتجاج وکړو چې دی امبالې ته روان دې. ګارډ ورته وویل، زما له خوا دوزخ ته ولاړ شه خو ټکټ دی تر امرتسر دی. کیم په ژړا شو او په چغو چغو یې ویل چې سپین ږیرې د ده پلارهم دی او مور هم. دی د هغه امسا په شان دې او که دی ورسره نه و نو هغه به مړ شي. په ډبه کی ناستو ټولو خلکو ګارډ ته زارۍ وکړې چې په ماشوم دی مهرباني وکړي. ښیا ورته تر ټولوډیرې خبري وکړې خو ګارډ کیم د غوږ نه ونیولو او ښکته په پلیټ فارم یې ودرولو.
لامه هک پک ورپسې ښکته شو او نه پوهیدو چې څه وکړي. کیم له کړکۍ بهر په واویلا و، "زه غریب یم، زما مور پلار مړه دي، که زه دلته پاتې شوم نو د دی غریب سپین ږیرې ساتنه به څوک کوي".
لامه په دی وخت کی وویل، " دا څه حال دې؟ دی زما مرید دې او بنارس ته به راسره ځي، که د پیسو اړتیا وي نو"... کیم ژر په ورو غږ ورته وویل، " غلې شه بابا...مونږ خو څه راجګان نه یو چې پیسې دی دوړه کړو، د نړۍ خلکډیر زړه سواندې دي". هغه له وخته د امرتسر جینۍ ولیده چې په لاس کی یې پیسې نیولې وې او له ګاډې ښکته شوه. کیم پوهیدو چې د هغې په شان ښځېډیرۍ سخي وي. هغې پیسې کیم ته ورکړې چې د امبالې ټکټ واخلي او له هغه یې وپوښتل، " ستا جوګي د شمال نه راغلې دې؟ کیم په زوره وویل، د شمال د بل سر نه، هلته د غرونو له مینځه. جینۍ وویل، په شمال کی د زالغوزي ونې شنې وي او واوره کیږي. زما

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور هم دغرونو وه. خپل جوګي ته وايه چې دعا راته وکړي. کيم په زوره وويل، "په تا د خداې رحمت لس زره واري وي. مقدس جوګي يوې ميرمنې راباندې رحم وکړو چې زه تا سره سفر وکړې شم. دا ميرمنه د سرو زرو زړه لري". بيا په منډه ولاړو چې ځان ته ټکټ واخلي. جينۍ لامه ته وکتل چې لکه د مشين کيم پسې، ځوړند سر روان و او په تبتي ژبه يې څه ويل.

د کروندګر ميرمنې وويل، "دی جينۍ ننډېر ثواب ګټلي دې، دا جينۍ فرشته ده". يو بل وويل، په امرتسر ښارکی دغسی په زرګونو فرشتې اوسېږي". دريم وويل، شابه زرکوه جوګي صيب چې ګاډې درنه روان نشي. کيم په هغو پيسو نه يواځې دا چې ټکټ بلکه د خواړو لپاره هم شيان رااخستي و. ده په ګاډي کې د لامه مخې ته هر څه کيښودل او وې ويل، "ډوډۍ وخوره... دا دی اوس سهار دې" ګاډې د پنجاب په ښيرازو زمکو کی په منډه و او ټولو مساپرو د خپلوخپلو ډوډيو غوټې پرانستې، څه نا څه خوړل. د ناشتې نه وروسته د کروند ګر ښځې او سيک پان خوړل، زميندار او پوځي په لاس د تمبکو اوکاغذ نه سيګرټ جوړ کړي او څکول يې. لامه نسوارکړي او تسبيح يې اړولې. کيم په سيټ دواړه پښې تاوکړې، پرلت وهلې ناست اوپه دی خوشاله و چې خيټه يې مړه وه.

لامه. تر بنارس به کومو سيندونو نه تيريږو.

بڼيا. مونږ ګنګا لرو، نور...نورهم شته.

لامه. ما د يو خاص سيند پوښتنه کوله، هغه چې اوبه يې شفا لري.

بڼيا. هم هغه ګنګا ده، په دی کی چې څوک ولامبي پاک شي. ما درې واري په ګنګا کی لامبلي دي.

پوځي. آو، تا ته د دی اړتياډېره وه. (ټولو وخاندل)

لامه . دا ګنګا چا جوړه کړې ده.

بڼيا. (په کرکه) ګنګا خدايانو جوړه کړې ده خو ته د کوم مذهب منونکی يې؟

لامه. زه د تر ټولو ښه دين منونکی يم. ښه نو ګنګا ستا خدايانو جوړه کړه. نو ستا خدايان څه ډول دي؟

بڼيا. نو ستا خداې څوک دې؟

لامه. واورئ...زه به اوس تاسو ته د هغه چاخبره وکړم... واورئ اې د هند اوسيدونکو واورئ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا هغه په اردو ژبه کی د بودا د ژوند کیسه پیل کړه، خو زر د تبت په اړه یې خبرې وکړې او ورپسې د هغو صحیفو په اړه لګیا شو چې په چیناي ژبې لیکل شوي و. ټولو په صبر د ده خبرې اوریدې. په ټول هند کی دغسی جوګیان، سادهوان او پیران ځاې ځاې خلکو ته د خپل دین تبلیغ کوو. کله چې لامه ستړې او خاموشه شو نو پوځي خبری پیل کړې.
پوځي. په پیر زیې کوتل کی مونږ سره د مسلمانانو یوکنډک هم و. د دوي یو ملا، فکر کووم د پوځ نایک و. په هغه چې به چپه راغله نو وړاندوینې(پیشګوي) به یې کولې. خو ټول لیوني د خداې په امان کی دي.
د هغه افسرانو به ترې سترګې پټولې.
لامه. واورئ زما د پیغمبر د غشي کیسه واورئ.
دا د هغوي په طبع برابره کیسه وه نو ټولو ورته غوږ ونیولو. د کیسې په پاې کی هغه د سیند پوښتنه وکړه خو ټولوهم دا ویل چې دا سیند ګنګا دې.
کروندګرښځه. مونږ په جالندهر کی ښه خدایان لرو، وګوره ځومره ښه فصلونه یې راکړي دي.
کروند ګر. په پنجاب کی د سپیڅلې سیند لټهډېر ګران کار دی. زه خو ښه سیند هغه ته وایم چې هرکال نوي خاوره پر زمکه راته اچوي .
او زمونږ د کروندګرو خداې "بهومیا" نومیږي. زه تل د هغه شکر وباسم چې داسی ښې زمکی یې راکړي دي.
لامه. (کیم ته) زما مریده... ته څه فکر کوی چې زمونږ پیغمبر به د هند تر شمال راغلي وي؟
کیم .هو، امکان شته چې راغلي وي.
سیک. په وروستي ځل چې کوم لوې سړې دلته راغلې و، هغه سکندر زوالقرنین و چې خلک ورته سکندر اعظم واي. هم هغه د جالندهرکوڅې پخې کړې او په امباله کی یې د اوبو لویه باولۍ جوړه کړه. دا دواړه اوس هم شته. خو ما ستا د پیغمبر په اړه څه نه دي اوریدلي.
پوځي. (په ملنډو) ویښته اوږده پریږده او پنجابي ژبه ووایه. د سیک کیدو لپاره به دې بس وي.
لامه یو سوړ اسویلې وکړو او پخپل ځان کی راتاو شو. دی هغه وخت د یوې غوټې په شان ښکاریدو چې تری په تبتي ژبه د دعاګانو او د تسبیح غږ راتلو. بیا یې سر راپورته کړو او کیم ته یې وویل، "دا د ګاډي غږ په ما بد لګي، داسی ښکاري چې مونږ له سینده تیر شوي یو". هغه ورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وويل، " صبر وکړه صبر. ستا سيند خو د بنارس سره نږدې دی. تر اوسه مونږ له هغه ډېر ليرې يو". لامه وويل، خو زمونږ پيغمبر شمال ته هم راغلې و او دا واړه واړه سيندونه چې مونږ ترې تيريږو، هسې نه په دوي کی يو سيند هم هغه وي چې زه يې لټوم". کيم ځان پرې ناغرضه کړو نولامه بيا وويل، "ته ما ته راليږل شوې يې، داسی ده که نه؟ زما د عبادت په بدل کی ته ما ته راوليږل شوې، د هغه توپې سره نږدې، هم ته وې چې يو ځلې په يو صورت او بيا په بل صورت راته راغلی" کيم ورته ورو وويل، "دا خبرې دلته د کولو نه دي. هغه هم زه ووم ، بيا سوچ وکړه د توپې سره هغه هندو هلک هم زه ووم". لامه وويل، "خو هلته يو انګريز سپين ږيرې هم و چې د سيند په اړه يې راته باور راکړی و". کيم د عجايب خانې خبره وکړه. بيا يې ورته ډاډ ورکړو چې يو وارې دوي امبالې ته ورسيدل نو پلې به د سيند لټه وکړي.

لامه په دی خوشاله شواو نيغ کښيناستو. بيا يې وويل،" ته هم د څه شي په لټون راوتلې يې؟ کيم ورته د سره غويي او د شين ميدان خبره وکړه خو ورسره يې زياته يې کړه چې دا يوه افسانه ده. د کروند ګر ښځې د دوي خبرو ته غوږ ايښې و او په خبرو کی راولويده چې د دوي په کلي کی يو سورغوايې شته چې په شين ميدان کی ګرځي او هيڅوک ورته څه نه واي. ښاي هم هغه ستا غواې وي. سيک وويل،" ښځو له يوه خبره په لاس ورکړئ نوسلګونو نوي کيسې ترې جوړوي. ټول جوګيان خوبونه ويني اود دوي مريدان هم." لامه وويل،" ښه نو شين ميدان او بيا سورغوايې به مونږ ته انعام راکوي؟ کيم وويل، "نه نه، دا خو يوه کيسه چا راته وکړه . زه غواړم چې په امباله کی دا غواې ولټوم. خو ته د ګاډي په شور کی د سيند لټون نشې کولې. کيديشي چې غواې ددی لپاره راليږل شوي وي چې مونږ دواړو ته لاره ووښاي"

لامه ټولو مساپرو ته وکتل او کيم ته يې لاس ونيولو، "دی پرون ما ته راليږل شوې دې او د دی مادي نړی بنده راته نه ښکاري". د کروندګر ښځې وويل، "ماډېر فقيران او جوګيان ليدلي دي خو داسی جوګي او داسی مريد مې نن وليدل". د هغې ميره خپله ګوته سر ته يوړه او اشاره يې وکړه چې دوي دواړه ليوني دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړوکي مداري

اورګاډي امبالې ته ورسیدو او ټولو هغو مساپرو چې هلته ښکته کیدل، خپل شیان راټول کړل. د کروند ګر ښځې کیم ته وویل، "مونږ دلته د یوې قانوني معاملې لپاره راغلي یو او شپه به مو زما د میره د ماما کشر زوې کره وي. د هغوي د کور په غولي کی به ستا او د جوګي لپاره د ایساریدوځاې ووشي" بیا یې میره ته مخ واړوو او وې ویل، "دوي به راته دعا وکړي" کیم په زوره وویل، "اې پیره، یوه میرمنه چې د سرو زرو زړه لري، د شپې لپاره راته ځاې راکوي. دا د مهربانه خلکو وطن دې، د جنوب د مهربانه خلکو... وګوره له سهاره مونږ سره څومره خلکو مرسته وکړه". لامه په درناوي سرورټیټ کړو. خو کروندګر خپل کالي کونډي په راخستلو ښځې ته په قهر وویل، "زما د ماما د کشر زوي کور د کوڅه ډبو خلکو لپاره نه دې". ښځې هم په قهر وویل، "ستا د ماما کشر زوې زما د پلار د کاکا زوې د لورپه واده کی ورله هیڅ نه و ورکړي. هغه ډوډۍ اوس د دوي په حساب کی واچوه. جوګي خیرات درنه نه غواړي". کیم اوس ناارامه و چې زر تر زره لامه ته سر پناه پیدا کړي او د کروندګر په خبرو په تلوسه شو. خو هغه میرمنې ورته د راتلو وویل. دی پخپله د محبوب علي پیغام هغه انګریز افسر ته د رسولو لپاره هم لیواله و.
کله چې دوي د چاونۍ شا ته د هندوانو یو کور ته ورسیدل نوکیم وویل، "زه ورځم چې د ډوډۍ غم وخورم". لامه وار خطا د ده لاس ونیولو، "ته به بیرته راځې کنه؟ لوز وکړه چې ته به هم په دی صورت کی راځې، اوس که ناوخته نه وي نو د سیند لټه به وکړو". کیم ورته وویل،" هواوس ډیر ناوخته دې او تیاره شوې ده. ګوره مونږ د لاهور نه څومره لیرې راغلو، سل میله خو به وي". لامه وویل، "زه د خپل خانقاه نه نور هم لیرې شوم او دا نړۍ څومره لویه اوبده ده"
کیم په تیاره کی ورک شو. محبوب علي چې هغه ته د کوم انګریز د کور پته ورکړې وه، دی د هغې دروازې ته ورسیدو او د برنډې د دیوال سره په شنو بوټو او واښو کی پټ کښیناستو. په کورکی څراغونه بل و او نوکرانو په سپینو جامو کی د ډوډۍ د میز د پاسه لوښي ایښودل. یو انګریز په تورو او سپینو جامو کی برنډې ته راووتلو چې یوه سندره یې زمزمه کوله. کیم په تیاره کی د هغه مخ نشو لیدلې. ده د هند د یو عادي فقیر په شان غږ را

(c) ketabton.com: The Digital Library

وويستوچې " د غريبانوساتونكيه، تاسو ته دی خير وي...محبوب علي واي..." انګريز د ده د غږ په لوري ونه كتل او نه پرې هيښ شو. هم هغسې ولاړ يې وويل، "څه واي محبوب علي؟" "دا چې د سپين اس د نسل بچي ځاې پرځاې دي". كيم وويل. "د دی ثبوت څه دې"؟ انګريز د ګلابو بوټي ته ورننږدې شو. كيم هغه پرېږ تاو شوې كاغذ د انګريز پښو ته واچوو او وې ويل، "محبوب علي دا ثبوت راكړې دې" سړي زر د كاغذ د پاسه خپله پښه كيښوده ځكه هغه وخت يو باغبان د برنډی سر ته راغلی و او ده نه غوښتل چې هغه كاغذ ويني.

كله چې باغبان بيرته ولاړو نو انګريز كاغذ د زمكې نه راواخستو او د هغې پرځاې يې يوه روپۍ وغورځوله. كيم د روپۍ شړنګ واوريدو .

انګريز په ګړندي ګامونو كورته ولاړو نو كيم وروړاندی شو اوچټک هغه روپۍ يې جيب ته كړه. خو هغه د روپۍ پرواه نه ساتله. ده د خپل پيغام اغيزې په هغه سړي ليدل غوښته. له هغه ځايه د وتلو پر ځاې دې ورو ورو لکه د مار په زمكه تاو راتاو كور ته نور هم نږدې شو. دی خبر و چې د هند انګريزي بنګلې چار چاپيره خلاصې وي. انګريز يو وړوكي كوټې ته ورغلی و چې د برنډې په يو سر كی لكه د دفتر ښكاريدو. هلته د كاغذونو او دوسيو پنډونه ايښې و او انګريز اوس په يوې كرسۍ ناست د محبوب علي له خوا راليږل شوي كاغذ ته كتل. د سړي مخ د څراغ په رڼا كی واضح ښكاريدو او د كاغذ په ولوستو د ده رنګ واوختو.

په دی وخت كی د يوې ښځې غږ واوريدل شو چې " ويل يې..."ګرانه چيرته يې؟ ژر د ناستي كوټې ته راشه چې ميلمانه راتلونكي دي" سړي اوس هم د كاغذ مطالعه كوله. ښځې څو شيبې وروسته بيا چيغه كړه، "ميلمه راغلو، زه په دروازه كی د پوځيانو غږ اورم" سړي ورمنډه كړه او هم هغه وخت يو لوې موټر چې شا ته څلورو پوځيانو بدرګه كوو، په دروازه راننوتو. پوځيانو پيښې ودربولې او سلامي ودريدل. له موټر يو لوړ دنګ سړې چې ويښته يې تور و، را ووتلواو يو بل ځوان ورسره مله و.

كيم د موټر پاې سره نږدې پر زمكه پروت و، سړو په خندا خبرې كولې. د تورو ويښتو سړي د كيم د سړي نه څه پوښتنه وكړه نو هغه په ځواب كی وويل، " بي شكه، محترم، د اس په اړه يو خبردی" بيا بل سړي ته يې وويل،" مونږ به څو شيبو كی بيرته راشو، تر هغې ټول مشغول ووساته".

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوځيانو ته يې د انتظار وويل او دواړه هغه وړوکي دفتر ته ولاړل. موټر بهر ووتلو او کيم وليدل چې دواړو سړو د محبوب علي له خوا راليږلي کاغذ ته کتل. دوي په ورو غږ خبرې کولې خو بيا هم کيم اوريدې شوې.
لوړ سړی. اوس د اوونيو خبره نه ده، د ورځو معامله ده، بلکه د څو ساعتونو. ما د څو ورځو نه د دی خبرې توقع لرله خو دی...دی معلوماتو وربانديي يو ميخ ټک وهلو. نن دی "ګروګن" دلته ډوډۍ ته رابللی دی؟
ځوان سړی. هو محترم او ميکلين هم راځي.
لوړ سړی... ډيره ښه ده، زه به دوي سره پټپله خبری وکړم. دا هم ضرور ده چې معامله دی کونسل ته وړاندې شي، خو په داسی کارونو کی سمدلاسه عمل پکار وي او مونږ د دې لپاره جواز لرو. د پنډۍ او پيښور کنډکونو ته خبردارې ورکړئ . په دی به د اوړي کومکونه اغيز من شي خو بله لاره نه لرو. که په لومړي ځل مو دوي ته سم ګوزار ورکړې وې نو اوس به دا حال نه وی. اته زره به بس وي.
ځوان سړې. د توپخانې په اړه څه وايئ؟
لوړسړی. په دی بايد د ميکلين سره خبرې وکړم.
ځوان سړی. محترم دا د جنګ مانا ورکوي؟
لوړسړی.نه...دا د سزا مانا ورکوي. لکه چې يوسړی د خپلو مشرانو د عمل په بدل کی تاوان ورکوي.
ځوان. خو کيديشي . سي ۲۵ دروغ ويلي وي.
لوړ سړی. د ده معلومات د نورو د معلوماتو تايد دې. په عمل کی مونږ شپږ مياشتې د مخه خبر شوي و. دوي سره د روغې يو چانس و، خو پرځاې يې دوي په دی موده کی ځانونه نور هم قوي کړل. هغه څو ټيليګرام پيغامونه سمدلاسه ورولیږه. خو د نوي خفيه شفر سره. زما او د وارټن د شفر سره. زما په فکر ميرمنو ته به نور د انتظار زحمت نه ورکوو. نورې خبرې به د سيګرټو پرڅکولو وکړو. زه خبر وم چې همدغسې به کيږي، دا سزا ده، جنګ نه دی.
کله چې د موټر بدرګه پوځيان له لوی دروازی ووتل نو کيم لکه د چينجي د ديوال سره سره وښکيدو او د کور شا ته ولاړو. د خپلې تجربې پر اساس دی خبر و چې هلته به ډوډۍ پخيږي. په پخلنځي کی هر ډول خلک په کاراخته و او ده هم پکی ځان ورګډ کړو، خو يو کس دی وشړلو. کيم په ژړا وويل، "ما غوښتل چې لوښي درته ووينځم او يو ټوک ډوډۍ وخورم".

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه کس ورته وویل، "زه زه، د امبالي ټول خلک هم په دی کار پسې راوتلي دي. څه تښته"، دوي اوس د ښوروا قابونه دننه وړل، "ته فکرکوې چې کرایټن صیب د میلمستیا د کارونو لپاره ستا په شان کوڅه ډب غواړي؟" کیم د لوړ پوځي په اړه ځان خبرول غوښته. هغه لویو قابونو ته وکتل او وې ویل، "ډیره لویه میلمستیا ده" . یو چا وویل، " د حیرانتیا خبره خو نه ده چې مشر میلمه جنگ لاټ صیب دې. سپه سالار"
د کیم لپاره دا معلومات بس و او د سترگو په رپ کی دی ورک و. کله چې دې له هغه کوره ووتلو نو سوچ یې کوو، آیا دا هر څه د یو اس د نسل لپاره کېږي؟ محبوب علي ته پکار و چې ما سره راغلې وې او کتلي یې وې چې دروغ څنگه ویل کیږي. د دی نه وړاندې د محبوب علي ټول پیغامونه چې کیم ورته اوړل د ښځو په اړه و. اوس د سړو خبرې وې.
لوړ سړي ویل چې دوي به یو ځاې چا ته د سزا ورکولو لپاره پوځ لیږي، دا خبر به پنډۍ او پیښور ته ځي، توپې هم پکی دي. هغه په لاره روان و او چرت یې وهلو چې که زه لږ نور دوي ته ور نږدې شم نو ډېر لوې خبر به پیدا کړم.
دی چې د کروندګر د ماما کشر زوي کور ته ورسیدو نو د یو قانوني معاملې په اړه بحث کیدو او لامه خوبولې و. د شپې د ډوډۍ نه وروسته یو چا چلم راوړرو نو کیم هم ترې کش وکړو. هغه ته خپل ځان نن د یوسړې په شان ښکاریدو. ناستو کسانو د ده سره ډېر په ادب خبرې کولې ځکه د کروندګر میرمنې ټولو ته د سره غویي او د ده له بلې نړۍ نه د راتلو خبره کړې وه. د دی کورنۍ برهمن ملا چې راغلو نو د لامه سره یې په دیني معاملو خبرې پیل کړې. د ادعیانو نه خبره نجوم ته لاړه او دواړو ملایانو د ستوروراو د کایناتو خبرې راواخستې. شپه ناوخته د کروندګر میرمنې د خپل برهمن نه د لامه په اړه وپوښتل نو ده وویل، "هغه بې شکه پوهه سړی دی، که څه هم زمونږ خدایان نه مني خو دی د حق په لاره روان دې".
کیم له برهمن نه د سره غواي په اړه معلومات وغوښتل نو هغه د ده د زیږیدوورځ، نیټه او شیبه ترینه پوښتل. کیم وویل، "په کومه شپه چې په سري نگرکی لویه زلزله راغلې وه، د مې لومړۍ نیټه وه. د لومړي چرگ بانگ او د دویم چرگ بانگ په مینځ شیبو کی زه وزیږیدم". کیم ته دا هر څه هغې ښځې ویلي و چې د ده پالنه یې کړې وه. په دی خبره یوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ميرمنې ټولو ته وويل،" وګورئ دا د دی خبرې ثبوت دې چې مريد غير عادي قوت لري". برهمن د غولي په خاوره کی د ستورو نقشې جوړې کړې اود سره غواي د اصل په اړه يې وپوښتل.
کيم په جوش ورته ټوله کيسه تيره کړه چې په شين ميدان کی د سره غويي له ليدو وړاندې، دوه کسان به لاره هواروي او بيا به د ده قسمت ورسره بدل شي. برهمن د ستورو او د سپوږمۍ او د لمر خبرې کولې، بيا ده ته يې د يو وړوکي لرګي د راوړو امر وکړو. تر نيم ساعت پر زمکه کله يوې خوا ته به يې ليکه راښکله او کله بل، اخر هغه وړوکې لرګي يې د دم په ويلوويلو په نقشه واچوو او وې ويل، " ستوري واي چې په راتلونکو دريو ورځو کی دوه سړي به هر څه تيارکړي. له هغوي وروسته به سره غواې ښکاري خو د دی هر څه سره د جنګ او د وسله والو کسانو نښي هم ښکاري".
د کروندګر ميرمنې وويل،" مونږ سره د اورګاډي په ډبه کی يو سيک پوځي ناست و کنه". برهمن سر وخوځوو،" زه د وسله والو پوځيانوخبره کووم، په سوونو کی، ستا د جنګ سره څه سروکار دی؟ ستا ستوری تاوده او قهر ژن دی، چې ډېر ژر د جنګ الامه ښاي". لامه په تلوسه وويل، "هچرې نه... مونږ يواځې د صلح غوښتونکي او د سيند په لټون يو". کيم وموسيدو، ځکه د پيرنګي په کور کی وړاندې يې چې څه اوريدلي و هغه ورته په زړه شول.
برهمن په خاوره کی کښلي نقشونه په خپله پښه ورانول او ويل، " له دی زيات زه په راتلونکو دريو ورځوکی څه نه وينم هلکه، په دريو ورځو کی سورغواې به درته ښکاره شي". لامه په تلوسه وويل، " او زما سيند، زما سيند به څنګه شي؟ " برهمن ورته په افسوس وويل، " وروره دا عادي خبره نه ده"
په بل سهار ټولو په دوي تينګار وکړو چې ايسار شي، خو لامه نه منل. کوربانو کيم ته د ښې ډوډۍ يوه لويه غوټه برابره کړه او درې انې هم د لارې د خرڅ لپاره ورته ورکړې. بيا ټولو دواړو ته په مخه ښه وويل او دوي د جنوب لوري ته پلي روان شول. لامه په افسوس وويل، "داسی خلک به د خپلو غمونو نه چرې ازاد نشي". کيم د ډوډۍ پنډ په سراخستې، وويل، "که دوي ازاد شول، نو په نړۍ کی به يواځې بد خلک پاتې شي او بيا زمونږ په شان خلکو ته به ډوډۍ او سرپناه څوک ورکوي؟" لامه يوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویاله ولیده نو ورته یې وویل، راځه وګورو، هسې نه زمونږ سیند هم دا وي. دوي په پټیو کی روان و او د کلي ټول سپي ورپسې و. کیم او بوداي لامه له سابو د پټیو نه تیریدل چې یو بزګر د خپل ډانګ سره په قهر او په ښکنځلو د دوي لوري ته په منډه شو. ده د امبالې په بازارکی ترکاري او ګلونه خرخول او کیم د ده د ژبې نه اندازه لګوله چې دی به د کومی سیمی وي. لامه د سپوهیڅ پرواه ونکړه او کیم ته یې وویل، "دا سړې ځومره بده خله لري او خبر نه دی چې مساپرو سره خلک مهرباني کوي، مریده، خبردار ووسه چې دا سړې د ښې طبقې راته نه ښکاري". سړې ورته رانږدې شو،

سړې. هوهو... ګدایانو، ووځئ له دی پټیو.

لامه.(په صبر) مونږ ستا د بی برکته پټیو نه په وتلو یو.

کیم. (په چیغه)، که بل فصل دی وونشو نو دا به ستا د ژبې ګناه وي.

هغه سړې لږ ناارامه شو او لهجه یې نرمه کړه.

سړی. دا نړی له خیرات خورو ډکه ده.

کیم. او باغبانه، ته ځنګه پوه شوې چې مونږ له تا خیرات غواړو؟ مونږ خو د دی پټیو په سر کی هغه سیند کتل غواړو.

سړی.(ناخواله خندا)، سیند...تاسو د کوم ښار اوسیدونکي یئ، چې کنال نه مو سیند جوړکړو. وګورئ دا نیغ جوړ شوې دې، سیمټي مورګې لري او د دی اوبه زه د سپینو زرو په بیه اخلم. البته د دی نه ور اخوا د سیند یوه ځانګه شته، خو که ستاسو اوبه پکارې وي نو زه به یې درکړم، او که پې مو ...

لامه. (په تګ) نه نه... مونږ به سیند ته ورشو...

سړی.(په وارخطاي) پې او ډوډئ...اې ....ګورې ،ما ته یا زما پټو ته ښیرې مه کوئ . تاسو خو خبر یئ چې په دی ګرانه ګرانی کی اوس دومره سوالګر پیدا شوي دي چې...

(c) ketabton.com: The Digital Library

لامه.(کیم ته) وو دی لیدل، اول د قهر په سرو خاوروکی پټ، ده څومره سخته ژبه کاروله. اوس یې هغه دوړه له سترګو لرې شوه، نو هم یې زړه نرم شو او هم یې ژبه. خدایه...د ده پټې دی تل شنه وي. اې بزګره...پام کوه چې د انسانانو قضاوت په تادۍ کی مه کوه.

کیم.ما داسی جوګیان لیدلي دي چې خلکو ته یې د انغري نه واخلې، ترغوجلې پورې ښیره کړې وه. څه فکر کوې، دی سپیځلې او هوښیار دې او که نه؟ زه د داسې کس مرید یم.

لامه.غرور ښه شې نه دې...هغه څوک چې د توازن په لاره روان وي، غرور نه ډېره کوي.

کیم. خو تا وویل چې دا سړې د ټیټې طبقې دې او خرابه خله لري.

لامه. د ټیټې طبقې...ما خو داسی نه دی ویلي. دا څنګه کیدېشي؟ زه انسانان په طبقوکی نه وېشم. ټول د خداې مخلوق یو. په سر کی د ده چلن ښه نه و خو وروسته مودب شو نو ما د ده ګناه هیره کړه. بله دا چې دی هم زمونږ په شان دې، د مادي نړۍ په څرخ تړلې دی، خو زمونږ نه په دی توپیرلري چې دی د خلاصون په لاره نه ورځي.

دوي دواړه د کنال غاړی ته ودریدل چې د اسونو او د نوروڅاروو د پښو نښی پری جوړی وې. لامه یو څو شیبې اوبو ته کتل، هلته د ګنې فصل هم شین و. کیم د څو ګنو د سیوري لاندی کښیناستو او ترې پوښتنه وکړه چې دی به سپیځلې سیند څنګه پیژني نو لامه ویل،" د دی په موندلو ، ما ته به هر څه رڼا شي. خو دا هغه سیند نه دی، کاشکه په دی اوبو کی اوسیدونکو وړو چینجو راته ویلي شول چې زما سیند چرته دی."

کیم هغه وخت یوه لوې ښامار ولیدو نو لامه یې شا ته راښکلو او دواړه ساه نیولي ودریدل. ښامار چې ژیړ او نسواري لیکې یې لرلې، غاړه ښکته کړه او د کنال اوبه یې وڅښلې. بیا هم دغسې په زمکه پروت و. کیم اخوا دیخوا کتل او ځان سره لګیا و چې یوه کوتک راسره وې نو د دی ښامار مرۍ به مې ماته کړی وې. لامه ورته وویل، ولې؟ دی هم زمونږ په شان د ژوند په څرخ سپور دې. کیم وویل چې د ده له هر ډول مارانو نه کرکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کيږي. خو لامه ايسارکړو، "پرېږده چې دی هم ژوند وکړي". په دی کی ښامار په يوشرنگيدلي غږ خپل سر پرانستو او چمچمار تری جوړ شو. لامه هم هغسې ورسره خبرې کولې، چې " وروره، که زما د سيند په اړه دی څه معلومات وکړل نو بيا راشه". کيم ورته په غلي غږ وويل ،"ستا په شان سړی ما تر اوسه نه و ليدلې، څنگه، دا ښامار هم ستا په خبره پوهيږي؟ "څوک څه خبر دي لامه وويل او د ښامار څنگ ته ورو غونډې تير شو چې په خاوره کی تاو راتاو پروت و.

هغه کيم ته اشاره وکړه، خو دی په ويره و، "زه د بلې غاړې نه درځم." لامه ورته ډاډ ورکړو، "راځه هيڅ درته نه واي." کيم زړه نا زړه و خو لامه ورته لاس اوږد کړو او په چيناي ژبه يې څه وويل. کيم فکر وکړو چې هغه څه "دم "ويلو. دی ورور ورو د ښامار څنگ نه تير شو خو هغه سر هم راپورته نکړو. کيم له خپلې تندي خوله پاکه کړه او وې ويل، "ښه نو اوس کومې خوا ته ځو؟" لامه وويل، "دا ستا کار دې چې فيصله وکړی، زه زوړ يم او دا سيمه نه پيژنم. راځه چې يو بل سيند ولټوو."

د سيند لټون

د پنجاب په دی ښيرازه زمکه په يو وخت درې فصلونه کيدل، گنا، تمبکو، او نوره سبزي، لکه مولۍ او ټيپر. دوي ټوله ورځ گرځيدل او هر ځای چې اوبه يې وليدې نو ورته به ولاړل. کله به سپي ورپسې شول او کله د غرمې په خوب ويده کلي وال يې راويښ کړل. په هر ځای لامه د خلکو پوښتنې ځوابولې او بيا به هغوي ورته د يو سيند درک ورکړو. کله کله به چا ورباندی وخاندل خو زياتو خلکو ورته د دمې وويل، اوبه يا شوملې يا پۍ به يې ورله راوړل، ډوډۍ به يې ورله ورکړه. ښځې به زياتې مهربانه وې. ماشومان به په پيل کی شرميدل او وروسته به ورسره مله شول. ماښام دوي په يوکلي کی د ختو د يوې جونگړې څنگ کی د لوې ونې لاندی کښيناستل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کلي سپین ږیري مشر ورته راغلو اود دوي کیسه یې واوریده. د لامه د کښیناستو لپاره یې یوکټ واچوو او گرمه ډوډۍ یې راوغوښته. بیا یې چیلم ورته تازه کړو او د کلي پنډت یې راوبللو. کیم یو څو هلکانو ته د لاهور د ښایست، د اورگاډي د سفر او د ښار د ژوند کیسې کولې. سړي پخپلو کی لگیا و. اخر د کلي پنډت وویل چې دی د سیند په اړه څه نه شي ویلې خو لامه د حق په لټون راوتلی دی او د ده په شان یو بل جوگي هم تیره میاشت راغلې و. ناستو ولاړو خلکوته یې وویل، "په یاد مو دي، د شمشتۍ (کیشپ) جوگي. ټولو سر وخوځوو. هغه جوگي ته کرشنا په خوب کی ویلي و چې که دی پخپله پریاگ ته ولاړو نو بې له سوځیدو به جنت ته ځي. پنډت اعلان وکړو، " دا جوگي په هغو خدایانو باور نه لري چې زه یې پیژنم. خو صبر وکړئ ...دی زوړدی او له لرې راغلي دې او بله دا چې لیوني دې. بیا یې لامه ته وویل، "له دی ځایه شپږ میله لویدیځ ته جرنیلي سړک کلکتې ته ځي". لامه په تلوسه وویل، "خو زه بنارس ته روان یم"، پنډت وویل، "هو هغه سړک بنارس ته هم ځي او د شمالي هند د ټولو سیندونو نه تیریږي. خو اوس به ښه دا وي چې تاسو شپه په دی کلي کی وکړئ، سهار به سړک ته ووځئ او په لاره چې هر سیند نه تیریږئ، درته به معلوم شي".

لامه دا خبره خوښه کړه. هغه څو دعاگانې وکړې چې وروستۍ یې په چیناي ژبې کی و. بیا یې کیم نه پوښتنه وکړه "په هر څه پوهه شوې؟" کیم ورته په ادب وویل،" هو" د کلي مشر کیم ته وکتل چې د یوې جینۍ سره یې خبرې کولې. لامه د کیم د لټون او د ده د مرید کیدو کیسه ټولو ته تیره کړه او دا چې هغه د خداي له اړخه له بلی دنیا نه ده ته رالیږل شوې دې. پنډت موسکې شو او کیم ته یې په چغه وویل، "ته څوک یې؟" هغه د بل سر نه په زوره وویل "د سپیڅلي لامه مرید" پنډت وویل، "ستا جوگي واي چې ته پیرې یا روح یې." کیم وویل، "نو پیرې ډوډۍ خوړې شي؟ زه خو اوږې یم." لامه په زوره وویل، "دا د ټوکو خبره نه ده. په هغه بل کلي کی، چې ما نه یې نوم هیر شو، نجومي دا خبره کړی وه." کیم د لامه په غوږ کی وویل، "هغه د امبالې ښار و چې بیگا شپه مو پکی وکړه. " د لامه رایاد شول، "هو امباله نومیدو، هلته نجومي پخپل علم څرگنده کړه چې زما مرید به په دوو ورځو کی خپل مراد ته ورسیږي. خو هغه ستا د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستورو په اړه څه ويلي و؟" کيم غاړه تازه کړه او د کلي ټولو سپين ږيرو ته يې وکتل. "زما د ستوری مانا جنګ دې." يو کس وخندل. خو بل وويل، "دا وړاند وينه خو نه ده، په سرحدونو هر وختې جنګ کيږي". خو په سپين ږيرو کی يو پخوانې پوځي هم ناست و چې په غدر کی د ده په ميړانه انګريزانو ورته انعامونه ورکړی و او اوس هم انګريز چار واکي او کمشنر د ده ليدو ته راتلل. د ده زامن هم په پوځ کی و. هغه په زوره وويل،

پوځي... د هلک خبره وړاند وينه ده.

کيم (په چغه)، دا به يو لوې جنګ وي، د اتو زروپوځيانو...

پوځي. لښکربه د سرو کوټونو وي که د هند کنډک؟

کيم .(په تلوسه) سره کوټونه به وي، د ګوراګانو لښکر او توپې به هم وي.

لامه. (وارخطا) نجومي خو راته دا خبره نه وه کړی.

کيم (په جوش) دا خبر يواځی ما ته راغلی دې چې اته زره پوځيان به د پنډی او پيښور نه د جنګ لپاره ځي.

برهمن. ده ارو مرو دا خبره په بازار کی اوريدلی ده.

لامه. خو دی ټول وخت له ما سره و. ځنګه خبرشو.

پنډت. چې سپين ږيرې مړ شو نو دی هلک نه بهډېر ښه مداري جوړ شي. دا څه نوې لوبه ده؟

پوځي. يوه نښه راوښايه. که د جنګ خبره وي نو زما زامنو به له وخته ما ته ويلې وې.

کيم. کله چې هر څه فيصله شول نو ستا زامن به هم خبر شي. خو هغه کس چې دا اختيار يې په لاس کی دې، ستا له زامنوډېر لوړ ناست دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بابا، ته راته ووایه. آیا د اتو زرو پوځیانو د توپونو په بدرګه د تګ خبره به ټیټو خلکو کړی وي؟

پوځي.. نه

کیم.. نو ته خبر يې چې د دی پوځ امر به چا ورکړی وي؟

پوځي. هو ،ما هغه لیدلي دې.

کیم. څوک دی؟

پوځي. زه يې له هغه وخته پيژنم چې دی د توپخانې افسر و.

کیم.. لوړ دنګ سړې، تور ویښته او داسی قدم اخلي.

کیم د پوځیانو په شان ایغ نیغ وګرځیدو. یوکس وویل چې هر پوځي همدغسی ګرځي. خو کیم ورته وویل، نه په دی کی توپیر دی، هغه لوړ رتبه کس داسی ګرځي او داسی سوچ کوي. دا يې وویل او خپله ګوته يې په تندي کیښوده او ورو ورو يې ښکته جامنې ته برابره کړه. بیا خپله خولۍ يې په ترخ کی ووهله او د زانې په شان ودریدو. ټول خلک دی ننداری ته ځیر و. پوځي پوښتنه وکړه،" دا افسر د امرکولو پر وخت څنګه چلن کوي؟ کیم وویل، "دې خپل څټ ګروي، بیا یوه ګوته پر میز وهي او پوزه راکاږي. بیا امر کوي، چې فلانی فلانی کنډک راواستوئ، فلانی توپې وروليږئ." هغه خپل لاس یو موټې کړو او په زوره يې وویل، "دا جنګ نه دی، دا سزا ده سزا"

پوځي اوس قانع شو او وې ویل، "بس بس، زه پوهه شوم چې دی څوک دې. ما د جنګ د میدان په لوګو کی د ده غږ اوریدلي دې." د کیم غږ واوښتو او وې ویل،" ما خو لوګي و نه لیدو، دا هر څه می په تیاره کی لیدل چې یو سړي ورته لاره پاکه کړه، بیا په اس سپور یو تن راغې، بیا دی پخپله راغلو. بابا، ما ریښتیا ویلي دي که دروغ؟ " پوځي وویل، "بې شکه، دا هم هغه افسر دی." لامه په ویاړ ټولو ته وویل، "ما تاسو ته نه وویلي چې دې له بلې دنیا راغلی دې. دی د ستورو ملګری دی." یو سپین

(c) ketabton.com: The Digital Library

ږیري وویل، "خیر په مونږ څه اړه لري؟ اې، که ته د غیب خبر ورکولې شې نو ما سره یوه غوا ده چې سره ټاکي لري. ښاي ستا د غواي خور وي." کیم وویل، زما ستوري ستا په څاروو پورې نه دي تړلي." یوی ښځې وویل،"هغه غوا ناروغه ده ، دی زما میړه دی او د خبرو چل ورله نه ورځي. ته راته ووایه چې هغه به جوړه شي که نه؟"

کیم که یو عادي چلباز کس وې نو دا لوبه به یې غځولې وې، خو دی په لاهور کی لوې شوې او دیارلس کاله یې د فقیرانو او د عامو خلکو چلن کتلې و. د کلي پنډت هغه ته په کینه کتل. کیم وویل، "زما په فکر تاسو یو ډېر ښه پنډت لرئ چې دا اوس مې ولیدو." ښځی ته یې وویل، "ته او ستا میړه فکرکوئ چې ستاسو غوا به په تشو خبرو جوړه شي. د عبادت کوونکو سره درغلي مه کوئ. یو خوسکی خپل پنډت ته ورکړئ او که خدای درته ډېر په قهر نه و نو غوا به مو په یوه میاشت کی بیا پئ ورکوي." پنډت د ځان سره وویل،" پورا استاد دی، ما په څلویښتو کالو کی دا کارونشو کړې". کیم ور زیاته کړه، "لږ اوړه، لږ کوچ او یو څو دانې لاچي، په دی څوک شته من کیږي؟"

پوځي ودریدو او کیم ته یې ست وکړو چې که دوي دواړه شپه له هغه سره تیرول غواړي. پنډت د دی تاید وکړو خو وې ویل چې د لامه خدمت د دوي د دهرم شاله (عبادت ځاې) دنده وه. ټول د دوي د ځواب په انتظار و. کیم ورو غوندې د لامه څنگ کی ودریدو او ورته یې وویل، " پیسې چرته دي؟ هغه ورته وویل، "زما ملا سره تړلي کسوړه کی." کیم ورته وویل،" شابه زر دا کسوړه ما ته راکړه خو چې څوک پری پوهه نشي. " لامه ویل، "ولې، اوس خو مونږ ټکټ نه اخلو." کیم ورته وویل، "زه ستا مرید یم که نه؟ ما تر اوسه ستا ساتنه کړی ده که نه؟ پیسې راکړه او سهار رانه بیرته واخله." هغه د لامه په کمر بند لاس ووهلو او د پیسو کسوړه یې په تیاره کی راوویسته. لامه سر وخوځوو. "زه هم داسی دی وي. دا بده نړی ده، زه خبر نه ووم چې پکی دومره خلک اوسیږي."

په بل سهار د کلي پنډت سخت په قهرښکاریدو خو لامه خوشاله و او کیم د زوړ پوځي په کور کی دومره کیسې اوریدلی وی چې ورباندې سم موړ شو. پوځي ورته په عمل کی وښودله چې کله به هغه په اس سپور شو نو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپله توره به يې ښنګه په زنګانه ايښې وه. لامه د کيم په ليدو ورته وويل، " د دی کلي هوا ډېره ښه ده، نور کله زما خوب کچه وي خو بيګا مې اړخ هم نه دی بدلولې، اوس مې هم سر لږ دروند دی." کيم پوهه شو چې پنډت به لامه ته د شپې ښه ډېر اپيم ورکړی وي چې وې شوکوي. ورته يې وويل، "يوګوټ ګرم پې وڅښه." کيم د اپيميانو لپاره يو څو کورنيو نسخو نه خبر و.

دوي د سفر لپاره تيار شول نو لامه پوښتنه وکړه چې د کلي والو د خدمت په بدل کی څه وکړي. هغه د پنډت نه خوشاله معلوميدو او کيم ته يې وويل چې کولې شي، هغه دهرم شاله ته يوه روپۍ ډالۍ کړي. کيم ورته وويل،" محترم، تا کله په سړک يواځی سفرکړې دې؟" هغه وويل ،خود نو...په کوهلو کی زما مريد چې مړ شو نو تر پټهانکوټ پوری يواځی ووم. په لاره هر چا چې راسره ښه وکړل نو هغه ته به مې يو څه نذر ورکول." کيم په سخته لهجه وويل، "اوس ته په هند کی يې، د دوي اسطورهډېر لاسونه لري. دوي پخپل حال پرېږده."

زوړ پوځي دوي ته په مخه ښه ويلو لپاره پخپلي کچرې (يابو) سپور راغلو، يوې ډډې ته يې توره هم ځړيده. د کلي خلک خفه ښکاريدل او پنډت خو ورتهډېر بد بد کتل. هغه د شپې خپل ښه اپيم لامه ته ورکړي و خو هيڅ پيسې يې ورسره و نه موندلې. پوځي ورته په کچرې د سپريدو اشاره وکړه، خوکيم ويل " زه د خپل جوګي غلام يم." پوځي ورته وويل، "ته چې پخپله د جنګ ستورې لرې نو ولې دی ژيړ جوګي پسې روان يې؟" کيم ورته وويل، "دی له نوروډېرو جوګيانو توپير لري. دی يو ريښتونې جوګي دې. مونږ نه نجوميان يو، نه مداريان او نه ګداي ګر." پوځي وويل، "هغه خو ما پخپله وليدل خو زه دا سړې نه پيژنم."

د سهار په تازه هوا کی لامه د اوښ په شان لوې لوې ګامونه اخيستل. خپلې دعاګانې يې ويلې او تسبيح يې اړولې. دوي د امونو د باغ نه تيرشول چې د هغې نه اخوا په پټيو کی ټول خلک په کار اخته و. په ختيځ کی د هماليه د غرونو تت انځور ښکاريدو. لامه د خپلې تسبيح يو اتيايمه دانه واړوله نو کيم ته يې وويل، زما ارمان په زړه کی پاته شو چې هغه دهرم

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاله ته مي يوه روپۍ ورنکړه. پوځي ټوخي وکړو نو لامه د هغه د شته والي نه خبر شو. مخ يې واړووو او ورسره خبرې پيل کړې،

لامه. ته هم د سيند په لټون راوتلې يې؟

پوځي. دانوې ورځ ده. د سيند د اوبو اړتيا د لمر ډوبيدو نه وړاندې وي. زه راغلم چې تاسو ته لوې سړک ته ورتلونکې لنډه لاره در وښيم.

لامه. نودا توره دی ولې راوړې ده؟

پوځي. زه خبر يم چې په ټول هند کی د پوليسو په امر ځوک وسله نشي ګرځولی. خو د دی ځای حوالدار ما پيژني. زما يو ارمان دې چې د اړتيا پر وخت له دی تورې کار واخلم.

لامه (په افسوس) د يو سړي وژنه به درته څه ګټه وکړي؟

پوځي. هيڅ هم نه، خو کله کله بد انسانان که وونه وژل شي نو نړۍ به د زما په شان ارماني کسانو لپاره تنګ شي. ما د ډېلي نه تر جنوب پوری زمکه په وينو سره ليدلی ده. څه ليونتوب و.

لامه. هغه خدايان به خبر وي چې دا وبا يې راليږلې وه.

پوځي.   د هند په پوځ کی ليونتوب ورګډ شو او عسکرو خپلو افسرانو ته د ټوپکو شپيلۍ واړولې. دا ليونتوب که هلته ودريدلې وې نو ښه به وې، خو دوي د افسرانو ميرمنې او ماشومان هم ووژل. بيا له اوو سمندرونو نه اخوا نورکسان راغلل او هغوي لا ظلمونه وکړل.

لامه. داسی ګنګوسی ډېر پخوا ما ته هم رارسيدلې وې. زما يادېږي، هغه کال يې د " تور کال " په نوم يادوو.

پوځي. نه پوهيږم، تا څنګه ژوند تيرکړی دی؟ ګنګوسی؟...هن...ټوله نړۍ له دی پيښې په لړزان وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لامه. زمونږ نږۍ تراوسه یو واری خوزیدلی ده، کله چې زمونږ سپیځلې بودا رڼا تر لاسه کړه.

پوځي (په سخته لهجه) زه خبر یم چې ډېلي په لړزان وه او ډېلي د نړۍ " کولمه" ګڼلې شي.

لامه. ښه نو دوي ښځې او ماشومان ووژل، دا ډېر بد کار واو باید سزا یې موندلې وې.

پوځي. ډېرو خلکو دا کار وکړو خو هیڅ ګټه یې نه وه. زه هغه وخت د سپارو په یوغونډ کی ووم. په دی کی شپږ سوه او اتیا تکړه ځوانان و. ته باور وکړه چې درې تری ژوندي پاتې شول. یو پکی زه وم. ما پخپل اس یو انګریز میم صاحب او د هغې ماشوم سپاره کړل او اویا میله لرې یو خوندي ځاې ته مې بوتلل. خو ما نولسو سختو جګړو کی برخه اخستې وه، د اسونو شپږ ځلوینت جګړې مې وکړې. د وړو جنګونو خو حساب نشته. په وجود می نهه ټپونه خوړلي دي. څومره میډالونه مې وګټل او دا د کلي زمکه یې هم راکړی ده. درې زامن لرم چې زما په غیاب کی راپسی ملنډی وهي.

لامه. اوس په دی زاړه عمر کی ته د څه شي ارمان لری؟

پوځي. نیغه ملا، نرم هډونه ، چابک لاس او تیز نظر . زه هغه طاقت بیا غواړم.

لامه. طاقت کمزوري وي.

دوي څو شیبې د ونې لاندی دمه وکړه. کیم د یو مړې سره لوبی پیل کړی. د کلي یو چاغ ماشوم چې په لاره روان و، د لامه په لیدو نږدې راغی او هغه ته په ادب ټیټ شو، خو د ټیټیدو پر وخت بی تولې شو او راپریوتو. کیم په زوره وخندل نو ماشوم په ژړا شو. پوځي زر ورنږدې شو او دی یې دلاسه کړو. "مه ژاړه، شهزاده خیردی ، خوږ شوې نه یې." لامه چې څو شیبو له یې سترګې ورغلې وې راویښ او تسبیح یې اړولې. ماشوم په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژړا تسبيح ته لاس کړو چې زه دا غواړم. لامه د هغه سترګو ته وکتل ، تسبيح يې په واښو لکه د مار کيښودې او يوه سندره يې وويله،

يو موتې لاچي...يوڅمڅۍ غوړي

وريژې دال او مالګه...ستا زما ډوډۍ

ماشوم له سندرې خوند ورکړو او په خندا شو. پوځي ترې پوښتنه وکړه، دا سندره دى له کومه وخته ياده ساتلې ده؟ لامه وويل، "دا مې په پټان کوټ کې زده کړې وه. ماشومانو سره مهرباني کول پکار دي." پوځي ماشوم ته يوه پيسه ورکړه چې ځان ته د کلي په هټۍ خواږه واخلي. له دمې وروسته دوې لږ مزل وکړو نو لوې سړک ته راووتل.

جرنيلي سړک

د دى لوې سړک چې انګريزانو ورته جي- ټي- روډ ويل، منځ برخه پخه (قيرشوى) وه او د لويو موټرو او لاريو لپاره وه. د دې دواړو غاړو ته د اس او خرګاډو لپاره بيله کچه لاره وه. پوځي ورته وويل، " د اورګاډي د راتلو نه وړاندې په دى سړک به هر وختې د انګريزانو موټرى تلى راتلى خو اوس پرې ځوک نه تلل. دا خوندي سړک و، ځکه په هر څو ميله کى وربانډې د پوليسو څوکۍ وه. خو پوليس پخپله غله دي او خلکو نه په زوره شيان اخلي".

په دى سړک پلي خلک روان و او پوځي وويل، " وګوره داسى ښکاري چې د خلکو يو سيند بهيږي" . دا جرنېلي سړک په دې زړه پورى و، چې تر پينځلسو سوو ميلو نيغ جوړ شوې و او د هر نسل خلکو وربانډى سفر کوو. د دى په هر فرلانګ دواړو غاړو ته سپيني تيږې او وربانډې د فاصلو نښې ليکلې وې. دوې په سړک روان و چې د پوليسو څوکۍ ته نږدې شول. هلته يو چار واکي د پوځي سره د تورې په ليدو وويل،"څوک دي چې د قانون پر ضد وسله يې راالختى ده. آيا پوليس د ژغورنې لپاره بس نه دې؟" بيا يې وخندل. پوځي وويل، "د پوليسو نه د ژغورنى لپاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

مې دا توره اخستې ده، په هند کی هر څه ټیک ټاک دي؟" د پولیسو کس داړې چینګې کړې، " رسالدار صاحب هر څه ټیک دي. زه خو لکه د شمشتئ سر رابهر کړم او بیا وردننه کړم. هو دا د هندوستان سړک دی او ټوله دنیا وربانديې روانه ده."

ناڅاپه ځوګامه وړاندې په بادیدونکي دوړه کې د چا له خلې ښکنځلې راووتلې، "د سپي زویه، د سړک نرمه برخه ستا د ملا ګرولو لپاره جوړه ده؟ د حیوان اولاده، کم عقل، سرکوزیه، د خره لکئ تا ته چا ویلي و چې د سړک منځ ته راوخیژه؟ اوس دا مات پل دې او خپل مات سر دواړه یو ځاې کړه." کیم ولیدل چې پنځوس ګزه اخوا، یو ګاډې د سړک په منځ کی مات پروت و او یوه اسپه چې سترګې او پوزه یې له وینو سره و، د راپورته کیدو لپاره زور لګوو او بیا به راپریوته. هغه پولیس چې ښکنځلې یې کولې، په اس سپور او چابک په لاس د اسپې د وهلو هڅه کوله او د ګاډي خاوند ورته مخې مخې ته کیدو چې اسپه وونه وهي. هغه د انصاف لپاره زارئ کولې. خو پولیس اوس د ده په وهلو لاس پورې کړ. ګاډي وال په چغه وویل، "دا بی زبان مال دی." پوځي له خپل کچرې راښکته شو نو هم هغه وخت د پولیسو هغه کس هم د خپل اس نه را کوز شو چې ښکنځلی یې کولې. بیا دوي دواړه د یو بل سره داسی تر غاړه شول لکه چې په هند کی پلار او زوې یو بل ته غاړه ورکوي. هغه پولیس د دې پوځي زوې و.

دوي دجرنیلي سړک پر غاړه د یوې ونې لاندی کښیناستل. کیم سترې و خو لامه د سپیځلي سیند په لټون وړاندی تګ غوښتو. کیم ورته وویل چې لږ صبر وکړه. پوځي وویل، "دا هلک د ستورو ملګرې دی، پرون یې راته د هغه چا خبر راکړو چې د جنګ امر ورکوي." د هغه زوې وویل، "دا هر څه به یې په بازار کی اوریدلي وي." پوځي وخندل، "هر څه چې وي، دا خو یې نه دی کړي چې په اس سپور راشي او پیسې رانه وغواړي." زوې ورته وویل، "پلاره دا د دې خبرو ځاې نه دی، راځه زما کور ته به ولاړ شو." پوځي وویل، "دومره خو کولی شې چې دې هلک ته څه پیسې ورکړې، ده زما لپاره ښه خبر راوړی دی. د جنګ د امکان خبر." کیم وویل، "امکان نه...د حتمي جنګ خبر."

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پوځي زوې يوه سکه ورته وغورځوله او ځان سره د ګدايانو او د مداريانو په اړه يې څه وويل. دا سکه څلور انيز (د روپۍ څلورمه برخه) و او دوي پرې تردېرو ورځو ډوډۍ خوړې شوه. لامه د سکې په ليدو ورته يوه دعا وکړه. پوځي پخپلې کچرې لاس راښکلو او دوي ته يې وويل، "ورځئ، په مخه مو ښه شه، ما په ژوند کی په لومړي ځل يو ريښتوني پيغمبر وليدو چې پوځي نه و. پلار پخپلې کچرې او زوې په اس په يو وار سپاره شول او پخپله مخه ولاړل. کله چې کيم او لامه د پوليسوڅوکۍ نه ورتيريدل نو يو پوليس چې وړاندې يې د کيم څلورآنيز ليدلي و، وويل،

پوليس. په دی څوکۍ کی له هغې غاړی راتلونکي د هرسړي په سر دوه انې ټيکس (ماليه) دې. تاسو به څلورآنې راکړئ. دا د سرکار امر دی او دا پيسې د سړک پر غاړه د ونو لګولو او د سړک د ښکلی کولو لپاره کاريږي.

کيم. او د پوليسو د خيټې د ډکولو لپاره هم کاريږي. ته څه ګڼې چې زمونږ سرونه د ختو جوړ دي؟ يا مونږ د ډنډ چيندخان يو؟ خسر بابا، ته د خپل ورورنه خبر يې، چې څوک و؟

د پوليسو مشر.(له برنډې) پريږده دا هلک. اې تا ته وايم ...څوک و د ده ورور ؟

کيم. هغه د يو ولايتي بوتل نه کاغذ ليرې کړې و او په پله يې نښلولې و. هر څوک چې به له پله تيريدل له هغوي به يې پيسې اخستې چې دا د سرکار امر دی. بيا يوه ورځ ورباندی انګريز راغی او د ده سر يې مات کړو. اې وروره، زه د ښار کارغه يم، د کلي نه.

پوليس وارخطا شو او دوي يې پريښودل. خو کيم تردېره وخته شا ته به ځت واړوو او د پوليسو هغه کس ته له خلې شپيلۍ غږوله چې بد بد يې ورته کتل. هغه لامه ته وويل، "داسی مريد لکه زما به بل نه وي. که ته يواځې راوتلی وې او زه درسره نه وې نواوس به يې د لاهور نه لس ميله ليرې ستا هډوکي راټولول." لامه وموسيدو او په وروغږ يې وويل،" زه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پخپله هم چرت وهم چې ته پيرې يې او که وړوکی شيطان؟" کيم وويل، زه ستا مريد يم.

دوي دواړه تر ډېره وخته په خاموشۍ روان و او تش د لامه د تسبيح د دانو غږ راتلو چې پخپلو دعاګانو کی ډوب و خو کيم چارچاپيره نړۍ ته سترګې وازې نيولې وې. دی خوشاله وچې د لاهور د ګڼې ګوڼې پر ځاې اوس پراخو، شنوميدانونو ته يې کتل. خو له هغې هم خونده ورته خلک و. تر اوسه يې په دې لاره ځومره نوي ځيرې، نوي جامې او د کړو وړوعجيبه خلک ليدلي و. اوس يې هم په سړک يوه لويه ډله د سنياسي درويشانو وليده چې لوېې لوې ځڼې يې وې او پخپلو ټوکريو کی يې د ځمځرک په شان ځناورا وړل. بيا يوتکړه کس يې وليدو چې پاکې جامې يې اغوستی وې خو په پښو کی يې د بيړۍ نښوځرګندول چې اوس اوس له بنده خوشی شوی و. يو اکالي سيک يې هم وليدو چې د خپلې عقيدې نيلا لباس يې په ځان کی و. ده لوی ځڼې او سرې سترګې لرلې. د پګړۍ د پاسه يې هغه تيره د چاقو په ځير د اوسپنې حلقه وه چې د دوي وسلې کار يې ورکوو.

کله کله به يې د يوکلي ټول خلک وليدل چې په رنګا رنګو جامو کی د کومې ميلې لپاره راوتلي و. ښځو به ماشومان په ډوډه اخستي، خپل بنګړي يو بل ته ښودل، ماشومانو به ګڼي ژوول. د يو پله د لاندی يې موسليان وليدل چې د ډول او باجې په ساز سندرې يې ويلې. بل ځاې د چا ناوې ډولۍ روانه وه. د لامه سترګی پټې وې خو کيم هر څه ليدل. اخر يې سکوت مات کړو.

کيم.   دا د جنوب سيمه ډېره ښه ده. اوبه او هوا يې ښه دي.

لامه. هو خو ټول د ژوند د پل سره تړلي دي.

کيم. اوس مو ډېرمزل وکړو، لمر هم په ډوبيدو دې، يوه دمه به وکړو.

لامه. نن به مو څوک کوربه وي؟

کيم.   دا ملک د ښو خلکو ډک دی، (په ورو غږ) او مونږ پيسې هم لرو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې دوي د دمی یو ځاې ته نږدی شول نو د خلکو ګڼه هم زیاته شوه. هلته په یو قطار کی د توکو پلورونکي ګاډي ولاړ و چې تمبکو، پان او ارزان خواړه پکی بار و. د لرګو یو ټال او د پولیسو یوه تاڼه هم وه. یو کوهې، ورته نږدې څو ونې او د ونو لاندی د پخوانیو بل شویو اورونو نښې وې چې ښودله یې، په جرنیلي سړک دا د کاروانونو د پړاو ځاې و. بره په اسمان په سوونو د کارغانو، کفترو او د طوطیانو جوپې خپلو زالو ته رواني وې. په تنوررونو د ګرمې ډوډۍ او د کبابونو او د پکوړو خوشبوي هرې خوا ته خپور و. کیم ته دا هر څه د کشمیر سراې په شان ښکاره شو خو البته دا ځاې تریډېر لوې و.

د دوي دواړو اړتیاوېډېرې نه وې. لامه د ډوډۍ په اړه څه خاص بندیز نه لرلو او کیم د هری غرفې نه په خیرات کې د خواړو څه نا څه اخستې شول. هغه د اورد بلولو لپاره یو څو لرګي په بیه واخستل. خلک د ډوډۍ او د خواړو لپاره اخوا دیخوا تلل راتلل، خو دوي دواړه د کوهي پر غاړه ناست و. مخامخ د اس یوګاډې ولاړ و چې اسونه تری بیل شوي او دوي په واښو شوندې وهلې او یا اوبو ته یې خله ټیټه وه. په څو ګاډو کی د ناستو ښځو غږونه اوریدل کیده. په هند کې اوس که څه همډېرو خلکو خپلې میرمنې په اورګاډو(ریل) کی بوتلې چې زرخپل منزل ته ورسیږي خو ځینو خلکو اوس هم په پخواني ډول په اس ګاډي یا د غوایي په ګاډي کی د کور ښځې ورلیږلې. په دی ګاډو به پردې تړلې وې چې بیګانه سړي یې وونه ګوري.

کیم د غواي یو ګاډې په نښه کړو چې ډېر ښکلې کړې شوې و او ورباندې دوه ګومبدي خیمې لګیدلی وی. دا ګاډې لږه شیبه وړاندې د پړاو ځاې ته راغلی و او ورسره اته سړي بدرګه و چې د دوو کسانو سره زنګ وهلې تورې هم وې. له ورایه ښکاریدل چې دا د یو مهم کس کورنۍ وه ځکه د هند عام اولس وسله نه ګرځوله. د ګاډي د پردې شا نه یوی میرمنې د بیلا بیلو کارونو لپاره حکمونه کول چې ښکاریده هغی به تل دا کار کړې وي. کیم د ګاډي سره د بدرګه کسانو جاج واخستو چې نیم نه زیات پکې نري نروچکي د جنوبي سیمو سپین ږیري و. نیم نور د شمال تکړه غرني و چې وړینې خولۍ او هم هغسې جامې یې اغوستې و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیم اندازه ولګوله چې میرمنه د پاخه عمراو شته منه وه او جنوب کی د خپلو خپلوانوکره روانه وه. ښاي لورکره تله او زوم ورپسې د بدرګې لپاره خپل کسان وراستولي و. غرني کسان به ورسره د کوهلو یا کانګړې نه راغلي و. دا هم څرګنده وه چې د میرمنې لور په دی ګاډي کی نه وه، که نه هلته به سخته پرده کیده او ساتندویانو به هیڅوک ورته نږدې نه پریښودلې. کیم سوچ وکړو، دا میرمنه خوشاله ښکاري او هغی سره لیدل پکاردي. دی خبر و چې لامه به دا خبره وونه مني، خو د مرید په توګه هغه دا خپل فرض ګڼلو چې د دواړو لپاره تری خیرات وغواړي. هغه چې څومره یې امکان کیدې شو، هغه ښکلي ګاډي ته نږدی اور بل کړو چې په ساتندویانو کی یې څوک وشړي. لامه اوس پر زمکه ناست و او تسبیح یې اړولې. یو غرني ورته په ماته ګوډه هندوستاني ژبه کی وویل، " او...ګدایانو، له دی ځایه لیرې لاړ شئ. کیم په غرور وویل، " ده ته ګوره! دا د غرونو خره کله نه د هندوستان د زمکې خاوندان شول؟ هغه یو لرګې په اور کیښودو او ورو یې وویل، "مونږ دی ته د مینې خبری وایو." له پردی شاته نه میرمنې هغه غرني ته څه امر ووکړو نو کیم په زوره وویل، " وروره،ډیر تیز مه غږیږه، دا نه وي چې ښیرې درته وکړو. زمونږه ژبه توره ده." سپین ږیرو ساتندویانو وخندل او یوغرنې په ګواښنو سترګو ورته رانږدی شو.

لامه سر راپورته کړو او وی ویل، څه چل دی؟ غرنې پخپل ځاې ودریدو او ژبه یې چاړه شوه، نو په ماتو ټکو یې وویل، " شکر خدایه چې د یو ګناه نه دی وژغورم" په سپین ږیروکی یو دی بل ته په غوږ کی وویل، "خارجیانو اخرخپل ملا پیدا کړو" د پردی شا ته نه میرمنې په چغه وویل، " تاسو دا ګداي ګر هلک تر اوسه ولې نه دی وهلې؟ " غرنې، پردی ته نږدی شو او په ورو غږ یې ورته څه وویل. هلته یوه شیبه خاموشي وه، بیا د میرمنې غږ اوریدل کیدو خو څوک پرې نه پوهیدل چې څه یې ویل. کیم ځان داسی ناغرضه ښکاره کړو لکه چې هیڅ نه ویني. هغه غرنې کیم ته نږدې شو او په غوږ کی یې ورته وویل، "کله چې ستا ملا ډوډۍ وخوړه نو د بیګم صاحبې خواست دی چې له هغې سره ووینې." کیم په بی پرواي وویل، "دی چې ډوډۍ وخوري نو ویدیږي." خو بیا یې په لوړ غږ وویل،" زه به اوس سپیڅلي ته ډوډۍ ورکړم او د خپلو خلکو نه اجازه هم واخلم."

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا یې لامه ته وویل، "حضور اجازه درکړې شوه، دا خلک به راته ډوډۍ راکوي." لامه په خوبولي غږ وویل، "د جنوب خلکډېر ښه دي " او هم هلته ویده شو. کیم بیا په زوره وویل، "پرېږده چې دی لږ ارام وکړي، خو کله چې سپیڅلې صیب راویښ شو نو ښه ډوډۍ ورته راوړئ." په سپین ږیروکی یو چا سنګ زنه خبره وکړه نو کیم په قهر وویل. " دی خیرات خور نه دی، د بانډې ګداګر هم نه دی، دی تر ټولو سپیڅلې جوګي دې، تر ټولو طبقو لوړجوګي او زه د ده مرید یم. "

د ګاډي له پردې شا ته نه په یونرم غږ کی بیګم صاحبې هغه ته د راتلو وویل. کیم پردی ته ورنږدی شو او پوهیدو چې د دی شا ته نه دوه سترګې ورته ګوري. په تخته یوه لاس چې په ګوتو کی یې غټې انګشترې وې، ایښې و.

میرمن. دی څوک دی؟

کیم. یوه لوړه سپیڅلې څټه چې له ډېره لری راغلې، دی د تبت دې.

میرمن. تبت چرته دی؟

کیم. هغه د واورو نه اخواډېر لری دی. دی د ستورونه خبر دی او زایچې جوړوي. خو دی دا هر څه د پیسو لپاره نه کوي. د مهربانۍ له کبله یې کوي. زه د ده مرید یم او ماته هم د ستورو ملګرې وایي.

میرمن. ته خو غرنې نه یې؟

کیم. له هغه پوښتنه وکړه، زه ورته له ستورو رالیږل شوی یم چې د ده د سپیڅلې سفر تر پایه به ورسره پاتې کیږم.

میرمن. هلکه. ګوره ښه، زه سپین سری یم او بی عقله نه یم. زه خبره یم چې لامه څوک وي او ورته درناوې کووم. خو ته د ده قانوني مرید نه یې ، هم هغسې لکه چې زما ګوته د دی ګاډي ډنډه نشي کیدې. ته یو بې طبقې هندو یې، یو بی شرمه ګداي ګر، چې ځان یې د خپلی ګټې لپاره دې لامه پوری تړلې دې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیم. (په ورو غږ) نو مونږ ټول د خپلو ګټو لپاره نه یو لګیا؟ ما اوریدلي دي...ما اوریدلي دي چې...

میرمن. څه دی اوریدلي دي؟

کیم. هر څه خو راته یاد نه دي خو په بازار کی چا ویل، خو کیدیشي چې دروغ وي، داسی یې ویل چې راجه ګان ...هغه چې د ښه لوړې کورنۍ او د پاکی وینې اود غرونو واړه راجګان وي، ښاي داسی ونکړي، خو په جنوب کی، کله کله دوي د خپلو ګټو لپاره خپلې میرمنې په زمکه والوخرڅې کړي. په اودهه کی دا کار ډېر کیږي. خو د غرونو راجګان دا خبره نه مني. د بازار په خبره څوک باور نشي کولې، خو د وینځو(مینځو) تجارت په ټول هند کې روان دې.

میرمن. (په سخته لهجه) ته خو ډېر لوې دروغجن یې.

کیم. (په ویره) موری. ته ریښتیا وایې، ستا سترګې ښایسته دی چې انسان پیژني .

میرمن. (په خندا) که څلویښت کاله پخوا راته چا دا خبره کړی وې، او زه ریښتیا همدغسې ووم، ډېرش کاله پخوا هم که چا راته ویلې وې نو...ارمان...چې په دی ټول هند کی څوک نه و، بی له دی خیرن ګداي ګر نه چې د یوې باچا د کونډې صیفت یې وکړو.

کیم. درنې ملکې...زه هم هغه څه یم چې ملکې حضور فرمایلي دي. خو په دی کی شک نشته چې زما جوګي ریښتونی دې. دی تر اوسه خبر نه دی چې محترمې ملکې د ده د لیدو امرکړې دې.

میرمن. امر..زه به یو سپیڅلي ته، مذهبي معلم ته، څنګه امر وکړم چې راشي او له ما سره... یوې ښځې سره دی خبری وکړي؟ هیچری نه.

کیم. ښه دا زما بی عقلي وه، ما فکر کوو تاسو امرکړې دې.

میرمن. هغه امر نه و، یو خواست و. وپوهیدې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ګاډي په تخته يوه سکه وکړنګيده چې کيم را واخسته او د بودايانو په شان يې په دواړو لاسونو بيګم صاحبې ته سلام وکړو. بيا يې وويل

کيم. زه د هغه سپيځلي مريد يم، کله چې راپاڅيدو او ډوډۍ يې وخوړه نو تاسو ته به يې راولم.

ميرمن. (په خندا)ډېر بی شرمه او بدمعاش يې.

کيم. (په ورو غږ) ملکې صاحبی ، په کورنی کی خو څه ستونزه به نه لرې. د ماشوم زوې اړتيا يا داسی نور...د زړه خبره وکړه، مونږ جوګيان ډېر کرامت لرو.

ميرمن. مونږ جوګيان ....ته دومره لوې نه يې (خندا) باور وکړه...او جوګي..(خندا) کله کله زمونږ د ښځو اړتيا زامن نه وي. بله دا چې زما لور شکر دی زوې لري.

کيم. په لينده کی د يو غشي نه دوه ښه وي، او دری خو لا ښه وي.

کيم دا ټولې خبری د لاهور د ټکسالي د فقيرانو له خلي اوريدلې وې او د خبرو کولو پر وخت يې سترګی زمکی ته نيولې وې.

ميرمن. دا خبره ريښتيا ده. او د دی وخت به هم راشي. خو دا د ښار برهمنان په هيڅ نه دی خبر. زه ورته پيسې او ډالۍ ورليږم او دوي راته وړاند ويېنې (پيش بيني) کوي چې ټولې دروغ وي.

کيم. ښه...ښه دوي درته وړاند ويېنې کوي.

ميرمن. بيا ما پخپله خپل خداې راياد کړو، دعاګانې مې وکړې او هر څه مې هغه ته پريښودل. په بوده ګيا کی سپيځلې زيارت ته هم ولاړم او هلته مې نذرورکړو. اوس له خيره دويم ماشوم يې کيږي، او که زوې وشو نو دا به ډېره لويه خوشالي وي.

لامه د خپل خوب نه راويښ شو او کيم ته يې نارې کړې. کيم ورته منډه کړه او وی ليدل چې د اورچاپيره غرنيو نوکرانو ورته ډوډۍ اوډلې وه. يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو کسان لاس په نامه ورته ولاړ و. کیم په چغه وویل، "زه ورشئ، ورک شئ، تاسو څه فکر کوئ چې مونږ به لکه د سپو په میدان کی د ټولو د سترګو مخی ته ډوډۍ خورو؟" ټول کسان تیت شول او کیم د لامه سره په ارام ډوډۍ وخوړه. بیا ده ورو غونډې لامه ته وویل، "ما درته نه وویلي چې د جنوب خلک ښه دي. دا هر څه یوی ډېرې درنې د راجه کونډې رااستولي دي. هغه بوده ګیا ته هم تللې وه. کله چې تا ارام وکړو نو ورسره به ووینې."

لامه د خپلو نسوارو د ډبلي په لټه و، "دا ستا کارونه دي؟" کیم وویل، "نور به دی څوک غم وخوري، اوس وایه چې ستا په خدمت کی پاتې خو نه یم راغلی." لامه ورته دعا وکړه. کیم د هغه ګونځې مخ ته وکتل چې ایله دری ورځې د مخه یې په لومړي ځل لیدلې و. اوس دا څیره ورته څومره خپله او مهربانه ښکاریده. ورته یې وویل، "هغه ګاډي کی ناسته میرمنه دویم لمسې غواړي." لامه یو سوړاسویلې وکړو ، "دا د دین لاره نه ده. خو هغه له غرونو راغلی ده نو وربه شم." کیم غوښتل چې ورسره ولاړ شي خو لامه ورته نه و ویلي اود دوي خبری په تبتي ژبه کی کیدې چې کیم وربانډې نه پوهیدو نو دې هم هلته ایسارشو.

په پړاو کی شورکم شوې و، ټولو خلکو ډوډۍ خوړلې او خوبولي و. لرې یو ځاې د بنګالي سندرې او ستار غږ اوریدل کیدو. کله کله د چیلم ګوړګوړ به پکی ګډ شو چې کیم ته د چیندخانو دغږ په شان ایسیدو. لامه چې بیرته خپل اور ته راوګرځیدو نو کیم سترګې پټې کړې او ملاست و، هغه خپله کمبله وربانډی هواره کړه نو کیم مخ واړو، "څه یې ویل؟" لامه ورو ویل، "هغه واي چې ما سره مله شئ، ورته مې وویل چې زما لټون تر هر څه مهم دې. خو اوس چې زمونږ لاره یوه ده نو ورسره به لاړشو او په لاره به د دی لپاره دعا هم کووم. ما نه د ښار نوم هیردی خو هلته به له دی بېل شو." کیم یو څو ګزه لرې پروت سپین ږیري نه په ورو غږ پوښتنه وکړه چې د دوي د بادارصاحب کور په کوم ښار کی و. هغه ورته د سهارن پور شا ته د یو وړوکي کلي نوم واخستو چې د امونو باغونه یې لرل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سره غويي کنډک

سهار د سپیدې سره په پړاو کی ژوند راوبښ شو. کیم راپاسیدو او اخوا دیخوا یې کتل. بیا د "نییم" د یوې ونې نه یې یو ډنډر را وشوکوو او مسواک یې ترې جوړ کړل. د مسواک پر وخت ده د ټولو خلکو جاج اخستو. دی اوس د ډوډی نه بې غمه و، ځکه د هغې میرمنې خدمت ګارانو ورته هر څه برابرکړل. له سبا ناری وروسته دوي د میرمنې د ګاډی سره روان شول. هغې لامه ته وویل چې په لاره دی ورسره خبرې کوي او هم دغسې په خبرو خبرو ټوله لاره تیره شوه.

د غرمې دوي دمه وکړه او د ونو په تازه پانو اوډلې ښه ډوډی یې وخوړه. هغې میرمنې اوس د غرونو یخه او تازه هوا یادوله او د ګرمی او د لاری د خاورونه یې شکایت کوو. کله چې په لاره د یو سیند نه تیریدل نو لامه به په تلوسه شو. خو بیا به یې سر وخوځوو چې دا هغه سیند نه دی. کیم ته یې وویل، د دی ښځې د خبرو د لاسه زه خپل عبادت نشم کولې. کیم لرې شنو پټو ته کتل چې څو نوي کورونه پکې ښکاریدل او ده غوښتل چې هلته ورشي او له نږدې یې وګوري. دی او لامه یو ځای هغو ونو ته روان شول. کله چې نږدې ورسیدل نو کیم په دی حیرانه و چې هلته یوعبادت ځای هم نه و، یو څو د امونو ونې وې.

ډېر لیرې ده ځلور سړي ولیدل چې د یو بل سره ځنګ تر ځنګ روان و. هغه پخپل لاس کی نیولې د برونزو سیکې ته وکتل او لامه ته یې وویل، " پوځیان، سپین پوځیان، راځه چې وې ګورو. مونږ چې کله هم یواځې تګ کوو، د پوځیانو سره مخ کیږو." لامه وویل، "ما سپین پوځیان پخوا چری نه دی لیدلې." کیم وویل، دوي چې د شرابو په نشه کی نه وي نو ضرر نه در رسوي." بیا دواړه د ام د یوی ونې شا ته پټ کښیناستل. پوځیان رانږدی شول او یوځاې ودریدل. دا د یو رجمنټ (کنډک) هراول ډله وه او د خپل کیمپ لپاره یې ځاې په نښه کوو. دوي په لاسونو کی پینځه فټه لوړې ډنډې نیولې وې چې وربانډی بیرغونه ځړیدل. کله چې دوي په زمکه خپاره شول نو یو بل سره یې په زوره زوره خبری کولی. دوه کسان د امونو باغ ته ورننوتل نو یوپکې وویل، "د افسرانو لپاره به د دی ونو لاندی خیمې ودروو." بیا یې لیری خپلو ملګرو ته په چغه وویل چې "د سامان د ګاډو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لپاره مو ځای په نښه کړی دی که نه." له لیری یوکمزوری غږ کی ځواب وویل شوچې کیم پرې پوهه نشو. لامه ورو وویل، دوي د څه شي لپاره تیاري کوي؟ دا عجیبه نړۍ ده او دا د بیرغ د پاڅه څه جوړ دي؟ یو پوځي خپل بیرغ له دوي څو ګامه اخوا پر زمکه وغورځوو، څه یې وویل او بیا یې راپورته کړو. د کیم خله وازه وه او ده په زوره زوره ساه اخسته. بیا لامه ته یې په غوږ کی وویل،

کیم. سپیڅلي صاحب، زما زایچه...هغه پیشګوي...په یاد دی دي؟ په امباله کی چې هغه ملا په خاوره زما د ستورو نقش جوړکړی و او ویل یې چې لومړې به دوه پیرنګیان راځي او په یو تیاره ځای کی به تیاري نیسي. هم هغسی لکه چې په خوب کی وي.

لامه. خو دا خوب نه دی.

کیم.. بیا یې ویلی و چې وروپسې به سور غویې په شین میدان کی ښکاره شي. وګوره سور غویې...

هغه بیرغ ته اشاره وکړه چې له دوي لږ لیرې په هوا کی رپیدو. د بیرغ د پاسه د هغه کنډک نشان سور غویې په شین میدان کی جوړ و.

لامه. اوس زما رایاد شو. دا خو ارو مرو ستا سور غویې دې او هغه دوو کسانو هم تیاري کوله.

کیم. (په جوش) دوي پوځیان دي، سپین پوځیان.

لامه. دا د جنګ نښه ده

کیم. محترم ، دا زما د لټون یوه برخه ده.

لامه. ته رینتیا واې. د امبالې ملا ویلي و چې ستا ستورې د جنګ نښه ده. اوس څه وکړو؟

کیم. دلته به انتظار وکړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شیبه وروسته د پوځي بینډ غږ یې واوریدو. لامه داسې موسیقي چرې نه وه اوریدلې. دا د دې کنډک موسیقي وه چې د مارچ پر وخت به یې غږوله. د پوځیانو ډلې په لیکو کې راغلې او شیبه وروسته دوي په میدان کې په لږه لږه فاصله خپلې کیږدۍ ودرولې. د پوځیانو یوې ډلگۍ په چټک د آم د ونو لاندې یوه لویه کیږدۍ ټک وهله. یو څو نورو د گاډو نه لوښي لرگي راښکته کړل او هندي ملازمانو ته یې وسپارل. په څو شیبو کې هغه ځای لکه د یو وړوکي ښارپه بڼه واوختو. لامه د تلو لپاره د خپل ځای نه پاسیدو خو کیم ورته وویل، د اورد رڼا نه لیرې ودریږه نو څوک دې نه ویني. د هغه سترگي په بیرغ خښې وې. ده د پوځ د کیمپ ننداره پخوا چرې نه وه کړې او هر څه ورته په زړه پورې و.

د لامه لپاره د مسیحیانود پادري راتگ په زړه پورې و. د هغه توراوږد کمیس په غاړه و او د سرو زرو زنځیر ترې ځړیدو چې د صلیب نښې ورسره تالې وهلې. دې د لنگر د خیمې مخې ته پروت په کرسۍ کښیناستو او څلورو افسرانو ورسره ټوکې ټکالې پیل کړې. د لامه دا خبره خوښه نشوه چې مسیحي ملا په زوره خندل، خو هغه پوهه سړی ښکاریدو او غوښتل یې چې ورسره خبرې وکړي. کیم وویل چې لږه شیبه کې به دوي ډوډۍ خوري، خو دوي دومره ښه نه دي چې مونږ ترې ډوډۍ وغواړو نو لاړ به شو.

دوي چې د پوځي کیمپ د ننداري نه وروسته بیرته پړاوته راغلل نو د میرمنې ملازمانو ډوډۍ ورته کیښوده . هغوي ولیدل چې لامه او د ده مرید دواړه خاموشه و خو پوښتنه یې ونکړه چې بې ادبي وه. له ډوډۍ خوړو وروسته دوي یو وارې بیا د انگریز پوځي کیمپ ته روان شول. کیم د آم ونو سره یوځاې په نښه کړې و او لامه ته یې وویل چې هلته د ده انتظاردې وکړي ترڅو ده ورته غږ نه وي کړې. لامه په دې امر یو څه احتجاج وکړو خو کیم ورته وویل چې دا د هغه خپل لټون و... د سره غویي لټون. لامه په یوې کندې کې کښیناستو چې د امونو د باغ نه لږ لیرې و او کیم ترینه په تیاره کې ورک شو.

هغه پوځیان چې د افسرانو خیمې ته په پهره (څوکۍ) ولاړ و، کیم د هغوي له پښو لکه د مار تیر شو او د لنگر د خیمې څنگ ته کښیناستو. هغه د سور

(c) ketabton.com: The Digital Library

غويي په اړه نور معلومات غوښتل، د خپل پلار خبره ورته په زړه شوه چې نهه سوه شيطانان به ستا ژغورنى ته راشي. هغه په دى معامله كى د مسيحي ملا سره هم مشوره كول غوښتل. خو په دى ويرېدو چې هسى نه د لاهور د پادريانو په شان هغه ورته د زدكړى او د تعليم په اړه نصيحتونه پيل كړي.

كيم د افسرانو د ډوډۍ د خيمې يو سوري نه وليدل چې ګوراګان د لوى ميز چاپيره ناست و. د ميز په سر د هر څه په منځ كى يو طلاي غويې ولاړ و. كيم پخپل دې اندازه خوشاله و چې انګريزان د غواي منونكي و او اوس له ډوډۍ وړاندى يې د دى غواي عبادت كوو. هغه وليدل چې ټول افسران ودريدل اوغواي ته د يوې دعا نه وروسته د شرابو جامونه يې وكړنګول. پادرى "آرتهر بينيټ" نوميدو چې د دعا نه وروسته ايسارنشو او له خيمې را ووتلو. خو په تياره كى د ده پښه د كيم د اوږى سره وجنګيده او راپريوتو. كيم ورته يوه لته وركړه او نږدې وه چې ترې تښتيدلى وې، خو هغه كيم د څټ نه ونيولو اوپه زوره يې خپلې خيمې ته راوستلو. كيم ورله لتې وركولې خو ځان يې نشو خلاصولى. د خيمې په لالتين كى پادري د كيم مخ وليدو او په حيرانتيا يې ويل، " دا خو ماشوم دى." هغه ترى په هندوستاني ژبى پوښتنې پيل كړى،" ته څوک يې؟ غلا لپاره راغلې وې؟ "كيم ساه صورت په ځاې كړو نو يوه كيسه يې ورته تيره كړه. په دى ټول وخت كى پادري هغه د خپل ترخ لاندې د څټ نه كلک نيولې و خوهغه ستړى شو او لږ يې لاس سست شو نو كيم موقع پيدا كړه. يو ټوپ يې ووهلو او له خيمې نه د وتلو لپاره يې منډه كړه.

د پادري يو لاس اوږد شو او د ده د نيولو په هڅه كى د ده له غاړې تعويذ يې ترې وشكولو. كيم بيرته تاو شو او په بى خبرۍ كى يې په انګريزي ژبې وويل، "راكړه، ما ته بيرته راكړه، په دى كى كاغذ دى، هغه راكړه."پادري حيرانه شو، "ته انګريزي ولې واې؟ واړه هلكان چې غلا كوي، وهل خوري. ته خبر يې؟ " كيم لكه د زپل شوي ښاروي په ټوپونو و، چې د پادري له لاسه خپل تعويذ واخلي، "ما غلا نه ده كړى، دا زما خپل تعويذ دې، دا رانه مه اخله." خو پادري د خيمې پردى ته ولاړو او بهر يې يو چا سره خبرى پيل كړى. دا كس پادري "وكټور" نوميدو او هغه ته يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لنډو دا کيسه تيره کړه چې هلک په انګريزي ژبه خبرى کوي او يو تعويذ ورسره دى.

وکټور د مسيحيت د کيتهولک مسلک منونکې و او د راتلو سره يې د تعويذ په پرانستو پيل وکړ. کيم وويل، "تاسو ما ته وهل راکړي دي، اوس راته خپل تعويذ راکړئ چې ځم" وکټور پادري د کيم د پلار د لاس ليکلې هغه کاغذ پرانستو. دا د کيم د زيږيدو سند و او د دى په اخره کې د هغه پلار ځوواري پخپل خط ليکلي و، د دى هلک خيال وساتئ ، مهرباني وکړئ، د هلک ساتنه وکړئ. پادري هک پک پاتې و او د بل نه يې وپوښتل، " ته پوهيږې چې دا څه دي؟ دا د کيمبل او هارا د لاس ليکنه ده، ما پخپله د ده واده کړى و" بيا يې کيم ته وويل، "دا له کله نه تا سره دې؟" کيم وويل، "کله چې زه ډېر وړوکي ووم." هغه ورته نږدې شو او د ده د کميس ګريوان يې خلاص کړو. بل پادري ته يې وويل، ته وګوره دا هلک تور نه دى. هغه ته يې وويل، ستا نوم څه دى؟

کيم. کيم، کيمبل ، دوي به راته کيم رشتيکا ويل.

پادري. رشتيکا څه وي؟

کيم. آيبريش تيکا. دا زما د پلار د کنډک نوم و.

پادري. ښه ښه . آيريش. ياني د اير لينډ!

کيم. دا راته پلار ويلي و.هغه اوس مړ دى.

بل پادري وويل، ښاي ما د هلک سره زياتې کړې دې. ځکه دى ريښتيا واي. هغه بل ورته وويل، "ده ته يو څه شيدې ورکړه او د ويده کيدو لپاره کټ. "کيم ته يې ويل، "مه ويريږه. ته به اوس دلته اوسيږې. "

هغه ورله تسلي ورکړه چې هيڅوک به ورته څه نه واي. بيا يې له کيم د هغه د موراو پلار او د لاهور د ژوند حال واوريدو. کيم د لامه سره د ليدو او د هغه د مريد کيدو کيسه هم وکړه او دا چې هغه ورته بهر په انتظار و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لامه د هیڅ نه خبر نه و او د آم د ونو سره په یوی تیارې کندی کی ورته ناست و.

وکټورد کیم سره بهر دونو لوري ته ولاړو. کیم ورته په هندوستاني ژبه کی وویل، "زما لټون اوس پای ته رسیدونکی دی. ما سورغویې ومونډلو خواوس نه پوهیږم چې نور به څه راپیښیږي. دا ټول خره دي." لامه ورته وویل، "دا ښه خبره نه ده چې ته د دوي په ناپوهۍ ملنډې وهې. که ته خوشاله یې نو زه هم خوښ یم. " دوي بیرته خیمې ته ورغلل او لامه دواړو پادریانو ته خپل سلام وکړو. دوي د یو بخارۍ چاپیره کښیناستل. د خبرو پروخت وکټور په انګریزي کې بینیټ ته وویل، "مونږ یو سپین پوستې هلک د بوداي راهب سره نشو پریښودې، ښه به دا وي چې دی زمونږ د مسلک په یتیم خانه کی داخل شي." بینیټ ورته وویل، بوداي ملا هم خبرول پکار دي، دی بد سړی نه ښکاري."

کیم د پادریانو او د لامه خبری یو بل ته ژباړلی خو ځینې خبری یې د ځان نه پکی ورزیاتولې. لکه، لامه ته یې ویل، هغه چې اوښ په څیر مخ لري واي ، زه د پیرنګي زوې یم. یا ...دا غټ خیټې کم عقل واي چې زه دی یتیم خانې کی داخل شم چې سبق ووایم. لامه خواشینې وچې دی به د مرید نه بغیرخپل لټون څنګه کوي. کیم پادریانو ته د لامه د سیند د لټون خبره وکړه نو هغوي وویل چې دا خو کفر دی. ډېر زر دوي دواړه د خپلو خپلو مسلکونو په تبلیغ شول او ناندرۍ یې پیل کړې. یو پادري ویل چې کیم به کېتولک فرقې ښوونځي کی داخلیږي او بل ویل چې نه دې به د انګلستان د پروټسټنټ کلیسا په سیوري کی زدکړی وکړي.

کیم او لامه د دوي په ډېرو خبرو نه پوهیدل خو اخر د کیم په دماغو کی یو حل راغلو. لامه ته یې وویل. دوي دواړه غواړي چې زه دی په یوه مدرسه کی زدکړی وکړم . نو د اوس وخت لپاره زه به دا ورسره وومنم. یو څو ورځې به تا نه بیله ډوډۍ وخورم، خو هر وختې چې مې موقع پیدا کړه، وو به تښتم او بیا به تا ته درشم. ته په سهارن پورکی اوسه، د هغې میرمنې په کلي کی، زه به دی پیدا کړم. لامه خپلو تسبو په اړولو بوخت شو او مخ یې په خولۍ کی پټ کړو. دواړه پادریان په خبرو ستړي شول او په دی یې یو بل سره وومنل چې کیم به په غرونو کی د پوځ هغه یتیم

(c) ketabton.com: The Digital Library

خانې ته ورواستول شي چې بې سرپرسته انګریز ماشومانو لپاره جوړ شوې و.

لامه اوس له خپلې مراقبې راوتلې او له دوي یې پوښتنې کولې چې کیم ته به څه ډول درس ورکړی کیږي او دا چې د ده د درس پیسې به څوک ورکوي. هغوي ورته وویل، چې د بریطانیې پوځ د یتیمانو لپاره پیسې بیلې کړي دي او په ښوونځي کې درسونه او په لیلیه کې ژوند مفت و. لامه ترې وپوښتل چې تر ټولو ښه درسونه په کوم ځاې کې ورکول کیږي. دوي وویل، که څوک په پیسو سبق ویل غواړي نو په لکهنئو کې نامتو او لوې شخصي ښوونځې، "سینټ سیویېر" نومیږي. هلته تر ټولو شته من او هوښیار ماشومان سبق ویلي شي. لامه پوښتنه وکړه چې په دې شخصي ښوونځي کې د یو زده کوونکي لګښت به څومره وي. پادري وویل، دوه درې سوه روپۍ د کال.

لامه وکټور ته وویل، دا لګښت او د ښوونځي نوم راته په یو کاغذ ولیکه او ښکته خپل نوم هم ولیکه. بیا یې وویل چې دې به په یو څو ورځو کې ورته لیک راولیږي. لامه دا هم وویل چې دې ښه سړې دې او راپاڅیدو. بیا د خپل لټون خبره یې وکړه او ټولو ته د سر ټیټولو نه ورسته له خیمې ووتلو. وکټور ورپسې مندې کړې چې هسې نه ساتندویان یې ونیسي خو بهر هیڅ غږ نه و او لامه په تیاره کې ورک و. کیم د پادري په خیمه کې په کټ سملاستو او هوسا ښکاریدو. لامه ورسره ژمنه کړې وه چې دې به د کوهلو د میرمنې سره پاتې کیږي. دواړو پادریانو تر ناوخته د ده په اړه خبرې کولې خو کیم ویده و.

په بله ورځ کیم د پیرنګي د پوځ په یوغونډ کې چې د امبالې په لاره یې کیمپ لګولی و، د مسیحي پادري په خیمه کې ناست و او سوچونه یې کول چې له دوي څنګه ځان خلاص کړي. دې د شپې په ارام ویده شو خوسهار یو ډګروال له کیم پوښتنې وکړې او کیم ورله هر څه ریښتیا وویل ځکه د ده پلار د ډګروال په اړه ورته ویلي و. له دې وروسته کیم یو سرپرک مشر ته وسپارل شو او هغه ته په سخته ویل شوی و چې په کیم دې نظر وساتي چې ترې ونه تښتي. دا کنډک امبالې ته او بیا له هغه ځایه "سناور" ته وراستول کیدو. کیم د سرپرک مشر نه پوښتنه وکړه چې دوي ولې سناور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته ځي، دوي خو جنګ ته روان و. په دی خبره ټولو وخندل او هغه ورته وويل، د دوي غونډ د جنګ لپاره نه و روان. کیم سوچ وکړو چې که دوي جنګ ته نه دی روان نو بیا خبر هم نه دي چې ده په امباله کی څه اوریدلي و. هغه ټولو ته وويل، " تاسو خبرنه يئ، کله چې امبالي ته ورسيدئ نو تاسو به جنګ ته وراستول کيږئ." پادري چې دا واوريدل نو ورته يې وويل، "وړاند ويېنې مه کوه، د راتلونکي په اړه هڅوک خبر نه وي او دروغ ويل ګناه ده." هغه سرپرک مشر ته امر وکړو چې کیم دی بوځي او انګريزي جامې دې ورته وګنډل شي.

خپل او پردي

یو ساعت وروسته د کیمپ په بل سرکی، کیم پاک ووینځل شو او اوس د هلکانو لپاره ځانګړی پوځي دريشي (کوټ پتلون) يې په غاړه وه. هغه په دی جامو کی سخت ناارامه و، داسی لکه چې کميس ورباندې چکونه لګول. دی د یو وحشي په څير اخوا ديخوا تاويدو راتاويدو. سرپرک مشر ورته حيرانه و. څو شيبې وړاندې يو هندو هلک اوس ورک و او د هغه پرځای لږ نسواري شوې انګريز هلک ناست و چې د جنګ په اړه يې وړاند ويېنه کوله. هغه غوښتل چې دې د کيږدۍ په منځ کې د لوې ډنډې سره وتړي چې وونه تښتي. خو بيا يې ترى وپوښتل. "تا څه ويل څومره کسان به جنګ کوي؟ اته زره؟ او توپې به هم ورسره وي!" کیم په ارام وويل. "ته به ډېر زر وګورې." سرپرک مشر ورته يوه ښکنځله وکړه او وې ويل، ته دلته د ډرمونو څنګ ته په ارام کښينه او دا دوه هلکان به ستا څارنه کوي.

په بل سهار وختي د کیمپ کیږدۍ راونغښتل شوې او ټول د امبالي په لاره روان شول. دوی په لاره د هغه پړاو نه تیرنشول چې کیم ترى راغلي و. دی اوس د سامان د ګاډو څنګ ته روان و او دواړو خواو ته يې دواړه پادريان و چې دی يې د نظر لاندی ساتلی و. ماسپښين چې دوي دمې ته ايسار شول نو په اوښ سپور يو ډاکي (نامه بر) له امبالي خبر راوړو چې دوي به سرحد ته ورځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیم شور او لوړ غږونه واوریدل او لږه شیبه وروستو ټولو ته دا خبر ورسیدو. پادري کیم ته وویل،" د شیطان لکی، ته د دې نه څنګه خبر وې؟" دې یې له ځان سره په یوې کچرې سپور کړو او ورته د تازه خبر په اړه وویل چې امر شوی دې مونږ د امبالې نه نیغ محاز ته ورشو. د کیم لپاره د "محاز" تورې نوې و. له پادري یې وپوښتل چې محاز څه وي؟

پادري.. محاز مانا، جنګ ته ...ستا جنګ ته.

کیم. ما خو تاسو ته بیګا شپه ویلي و چې تاسو جنګ ته روان یئ.

پادري. تا ویلي وخو ته څنګه خبر شوې؟

کیم موسکی شو، سترګی یې پټې کړې او لکه د درویشانو په شونډوکی یې مرموز خبری پیل کړی، داسی لکه دعا چې یې کوله. ټولو ورته حیرانه کتل.

پادري. په هند کی ستا په شان نور خلک هم شته؟

کیم. ما تاسو ته هر څه وویل خواوس راته اجازه راکړئ چې زه هغه سپین ږیري ته ورشم. که زه ورسره نه ووم، دی به مړ شي.

پادري. ما چې څه ولیدل نو دومره پوهیږم چې هغه د خپل ځان خیال ساتلی شي، هم هغسې چې ته یې ساتی. اوس به دا جنګ له تا سړې جوړکړي. زه تا د سامان ګاډو ته اوړم او نن ماښام به له ما سره بیا ووینې.

پاتې ټوله ورځ د کیمپ خلکو ده ته په درناوي کتل ځکه تر اوسه هر څوک د ده د کیسې او ورسره د ده د وړاندوېینې نه خبر شوي و. په ګاډو کی انګریز میرمنو یو بل ته د هغه خبری کولې او یوې چاغې میرمنې تری وپوښتل، "ما ته ووایه چې میره به مې له جنګ بیرته راشي او که نه؟" کیم څو شیبې سترګې پټې کړې او بیا یې وویل، "هو دی به بیرته راشي." میرمنه خوشاله شوه او ده له یې ښه ډوډۍ ورکړه. کیم ته دا لوېه قافله چې کله کله به یې خپل بیند هم غږوو د لاهور د یوې میلې په شان ښکاره شوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماښام د امبالې د ریل ګاډي د سټیشن سره محلي سازندو ورته خپلی سندری ویلې او د خواړو شیان یې پرې خرڅول. داسی نه ایسیده چې دا غونډ به جنګ ته روان وي. د هغه لپاره د صاحب په توګه ژوند کولو کی یو څه نا څه خوند و، ولې ډېر حساب یې پرې نه کوو.

په بله ورځ دی د امبالې بارک ته یې ور واستوو او هلته د بینډ غړوونکو هلکانو د ده څارنه او ساتنه کوله. دوي هغه ځای پخپله پاک کړو او کیم نه یې ښه کار واخستو. کله چې دی ستړی ستومانه پخپل کټ پریوتو نو یو سړې راغې او ورته یې وویل چې دی معلم و او درسونو ته دی راشي. کیم په لاهور کی د ډوډۍ په بدل کی یوې الماني انځورګرې نه د انګریزي یو څو توري زده کړی و خو اوس یې زړه نه و چې څه زده کړی. هغه سړي ته یې وویل، "ورشه زه نه درځم، زه ستړی یم." معلم دی له ګریوانه ونیولو او له کټ یې نیغ ودروو. بیا یې په راښکلو راښکلود بارک په بل سر کی یوی کوټې ته بوتلو چې لس دولس هلکان پکی سبق ته ناست و. معلم ورته په یوې کرسۍ د کښیناستو وویل او امر یې وکړوچې ښوریږي به نه.

کیم په دی کارکی ډېر ښه و. معلم په تورې دړی (بورډ) د سپین تباشیر (چاک) سره څه لیکل او دوي یې پوهیول. خو کیم ویده و. د هغه لپاره زدکړه یوه سزا وه چې تر اوسه یې تری ځان ساتلی و. ناڅاپه د ده په زهن کی یو پلان سر پورته کړو. معلم هلکانو ته د تلو وویل نو له هر چا وړاندی کیم له هغه کوټې راووتلو. یو چا ورپسي ناره کړه نو کیم مخ واړوو. دا هغه څوارلس کلن چاغ هلک و چې مخ یې خال دار او لوې ډول یې غړوو.

هلک. ودریږه. زه ستا ساتونکي یم. ما ته امر شوی دی چې ته به زما له سترګو پناه کیږې نه. ته چرته روان یې؟

کیم. بازار ته ځم چې خواږه واخلم.

هلک. ته بازار ته نشې تلې. که مونږ هلته ولاړو نو وهل به خورو، بیرته راوګرځه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیم. مونږ څومره لیرې پورې تلې شو؟

هلک. د لیرې او نږدې نه دی څه مطلب دی؟ مونږ هغه ونې پورې تلې شو.

کیم. نو زه بیا هغې ونې پورې ځم.

هلک. سمه ده، زه نه ځم زما ګرمي کیږي. خو زه له دی ځایه نه تا ته ګورم. د تېښتېدو هڅه ونکړې، که داسې دی وکړل، سمدلاسه به دی ونیسي، دا لباس چې تا اغوستی دی زمونږ د غونډ یونیفارم دی. په امباله ښار کی د هر چا لاس ته چې ورغلې نو وو به دې نیسي او هم دلته به دی بیا راولي.

کیم په دی معلوماتو دومره نه و حیرانه څومره چې په دی خبره چې داغونډ به ورپسی لټون وکړي. دی د هغې ونې سره جوخت ودریدو او بهر بازار ته تلونکی تش سړک ته یې وکتل. ده هغو خلکو ته کتل چې په دی لاره روان و، په دوي کی زیات د کنډک بیراګان او نور د ټیټې طبقې هندو ملازمان و. هغه یو خاکروب ته هرکلې وویلو نو هغه ورته پخپله ژبه کی یوه ښکنځله وکړه، په دی اند چې اروپاي هلک به پرې پوهه نشي. کیم ورته په هندی کی وویل، "ورشه بازار ته او یو منشي له ځانه سره راوله، مونږ یو لیک وراستول غواړو." خاکروب په حیرانۍ وویل، " ته څنګه ګورا صاحب یې چې د لیک لپاره د بازار نه منشي راغواړی." کیم ورته څو نرمې ښکنځلې وکړی او بیا یې په سخته لهجه وویل،" منډه کړه زما تادي ده."

خاکروب له ویرې منډه کړه او په بازار کی لومړې منشي چې د ده سترګې پرې ولګیدې نو ورته یې د راتلو وویل. دا یې زیاته کړه چې ګورا هلک په هندی ژبه کی خبری کولی شي. منشي د کاتبانو وړوکې میز، قلم او کاغذ راواخستل او پوښتنه یې وکړه، "پیسې به راکوي؟" خاکروب ورته وویل، "زه نه یم خبر، خو هغه د نورو ګورا هلکانو په شان نه دی. پخپله به یې وګوری." کیم د منشي په انتظار کی هم هلته د ونې سره تاویدو راتاویدو اود هغه په لیدو یې ورته په زوره څو ښکنځلې وکړی. منشي له لیری

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورته وویل، " زه خپل حق الزحمه پیشکي اخلم او ستا د بدو ردو له کبله اوس مې معاوضه زیاته شوی ده. خو ته څوک یې چې په دی جامه کی او په دی ژبه خبری کوی؟" کیم ورته وویل " دا خبری به په لیک کی ولیکې، خو امباله ښار د منشیانونه ډک دی، زه به بل څوک راوغواړم ، زما هیڅ تادي نشته." منشي پر زمکه کښیناستو او وې ویل، "څلورآنی به راکوې." هغه یو څادر په زمکه وغوړوو او کیم هم ورسره کښیناستو. بیا یې وویل، "د پیسو خبره راته سمه وکړه، چل ول به نه کوې." منشي وویل، " ښه ده یوه نیمه آنه راکړه، خو زه څه خبر یم چې د لیک نه وروسته ته به رانه نه تښتې." کیم وویل، زه له دی ونې اخوا نشم تلې او د پوستې(ډاک) د ټکټ اړتیا هم په نظر کی وساته." منشي وویل، ما ته د پوستې د ټکټ کمیشن څوک نه راکوي." کیم وویل. " دا به په لیک کی ولیکې چې محبوب علي ته به ورلیږې. دی د اسونو تجار او د لاهور په کشمیر سراې کی ایسار دی. هغه زما ملګری دی." منشي وویل، "عجیبه ده عجیبه." بیا یې د نیچې (لرګي) قلم د روشناي په مشوانۍ کی ډوب کړواو وي پوښتل، " په هندي کی ولیکم؟" کیم وویل، "ضرور" د لیک متن داسی و،

" زه د سپین ږیري سره تر امبالې په اورګاډي کی راغلم. امباله کی مې د خرې اسپی د نسل خبره ورسوله. مونږ بیا په پښو بنارس ته روان شو. خو په دریمه ورځ مو یو پوځي غونډ ولیدو. زه د دوي کیمپ ته ولاړم نو وې نیولم. زما تعویذ یې هم کتلی دی او لکه چې زما په قسمت کی د سره غویي لیدل و. نو هغه مې ولیدو. اوس پادریانو راته نوي جامې او نوې نوم راکړی دی خو دوي ناپوهه دي. دا جامې راته درنې ښکاري. دوي مې ښوونځي ته لیږي او وهل راکوي. زما د دی ځاې اوبه او هوا نه خوښیږي. راشه او زما مرسته وکړه او یا څه پیسې راواستوه چې دې منشي ته یې ورکړم ځکه ما سره ده ته د ورکولو لپاره هیڅ نشته."

منشي وروستۍ جملې په لیکلو ورته بد رد وویل چې پیسې نه لري او ده سره یې چل کړی و. کیم ورته وویل، که دا لیک محبوب علي ته دی ورسوو نو هغه به درله ډیرې پیسې درکړي. منشي وبونګیدو خو د خپل میز د یوی خانې نه یې د پوستې ټکټ راوویستو، لیک یې پکې بند کړو او دا یې ورباندې سلیخ کړو. کله چې لیک یې کیم ته وسپارلو نو کاتب په

(c) ketabton.com: The Digital Library

روانيدو کی وويل،" ليک دې ورسيدو نوډاکي به د ټاکل شويو پيسو نه غبرګې ترينه اخلي.

چاغ هلک د کيم شا ته ولاړ و او وې ويل،" تا هغه تورسړي ته څه وويل؟ ما د برنډې نه درته کتل. ته د دوي ژبه واې؟" کيم وويل، نه نه زه معمولي هندي ويلې شم." دغرمی د ډوډۍ وخت شوی و. کيم ترې پوښتنه وکړه،" ته انګلستان ته تللې يې؟" هلک وويل. " زه خو څو مياشتې د مخه هلته نه د خپلی مور سره راغلې يم. ته لکه چې د دې ځاې په لارو کوڅو کی لوې شوې يې، سم دم فقيربښکارې." کيم وويل. " ما ته د انګلستان کيسه وکړه، زما پلار د هغه ځاې و." هلک ورته داسی خبری وکړې چې د کيم پرې باور نه کيدو. بيا دوي د لوی ميز پر سر ډوډۍ ته کښيناستل، خو کيم ناهيلې شو ځکه داسی بی خونده خواړه ده په ژوند کی چری نه و خوړلي. که هغه محبوب علي ته ليک نه وې وراستولې نو اوس به ډېر خفه وې. هغه دلته ځان يواځې احساسوو.

له ډوډۍ وروسته يو لوړ دنګ پوځي دی پادري وکټور ته بوتلو. هغه د يو ليک په ولوستلو بوخت و او د ده په ليدو يې تری حال احوال وپوښتلو. ورته يې وويل چې د لامه له خوا يو ليک يې تر لاسه کړې دې. کيم خوشاله شو خوپادري وويل، ته د ده د پيسو د معاملې نه خبر يې؟ کيم په انکار کی سر وخوځوو. هغه ورته د ليک متن ولوستلو چې په ماته ګوډه انګريزي ژبه کی د ده لپاره يو کاتب ليکلی و ځکه لامه په انګريزي نه پوهيدو. ليک داسې و.

" تعليم او زدکړه د خدای رحمت دی خو هله چې دا ښه زدکړه وي. که نه دا هيڅ دنياوي ګټه نه لري. که تاسو په شان مهربانه کس دې هلک ته په سينټ سېويير کی د زدکړو موقع برابره کړه، چې ژمنه يې تاسو پخپل ليک کی راته راکړی وه نو په دی به د هلک دری څلور نسلونو ته ګټه ورسيږي. دا خاکسار دومره پيسې لري چې د کال دری سوه روپۍ په لکهنو کی هغه ښوونځي ته ورواستوي. خو د خداې لپاره د دی هلک د سبق غم وخورئ."

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لیک په پای کی لامه د بنارس د یو بوداي خانقاه پته لیکلې وه. پادري کیم ته وویل، " زما باورنه کیږي، مونږ خو پلان جوړ کړی و چې نن به تا د سناور پوځي یتیم خانې ته ورواستوو. سینټ سیویېر د تعلیم لپاره لوې نوم لري او هلته مذهبي زدکړی هم کولې شې. خو د سپین ږیري سره به دومره پیسې له کومه شوي وي؟ هغه یوملنګ دې. یو واری ته په ښوونځي کی داخل شوې او بیا په میاشتینو پیسو کی ناغه وشوه نو زه به دی سمدلاسه پوځي یتیم خانې ته وراستوم. لامه ډېره لویه ژمنه کړې ده خو خیر زه په هره میاشت کی د پیسو د را رسیدو لپاره ده ته د دریو ورځو مهلت ورکولی شم." کیم چرت وهلو چې محبوب علي به ورته یوه روپۍ راواستوي او که نه؟ په دی به هغه کاتب ته پیسې ورکړي اوهم بنارس کی لامه ته لیک ورواستوي. پادري ورته وویل،" تر څو چې نور خبر راځي، ته ورشه د هلکانو سره لوبې وکړه او له دوي څه زده کړه. "

څو ورځې نوری هم تیرې شوې چې د کیم لپاره سختې وې. کله چې ده خوب غوښتو نو ورته به امر ووشو چې جامې دی قات کړې او بوټان دی پاک کړي. سهار د سپیده چاودې نه وړاندی به دوي د بیګل (صرنا) په غږ راپاڅیدل. سبا ناری به یې لا نه وه خوړلې چې معلم به ورپسې شو او د بی مفهومو تورو د لیکلو امر به یې وکړو. په نه څه خبره به په سوټۍ ووهل شو. کیم به پلانونه جوړول چې کاشکه د بارک د خاکروب نه ښه ډېر اپیم واخلي او د معلم په ډوډۍ کی یې ګډ کړي چې دی مړ شي. خو بیا به یې فکر وکړو چې دوي ټول یو ځای ډوډۍ خوري او دا کار به خطرناک وي.

د هغه د میز په سر د قاشوغې او پنجې سره د ډوډۍ خوراک کول هم نه خوښیدل. کله به یې غوښتل چې هغه کلي ته وتښتي چې سپین ږیرې پوځي پکی اوسیدو. خو د بارک په هره لاره محافظان ولاړ و. هغه د هلکانو نه د انګریزي ژبی د نویو ښکنځلو نه علاوه څه نه و اوریدلي. دی به زیات وخت خاموشه و او د نورو هلکانو د ده دا عادت نه خوښیدو، په تیره بیا د هغه چاغ هلک چې د ده د وهلو نه به یې خوند اخستو. په څلورمه ورځ دوي د امبالې د اسونو د ځغاستې میدان ته ولاړل خو څو شیبې وروسته چاغ هلک په ژړاژړا بارک ته راغلو چې اوهارا (کیم) د یو ږیره ور

(c) ketabton.com: The Digital Library

سړي له خوا تښتول شوې دې او دا چې د هغه ږيره سره وه. پادري وکټور په دی خبر خواشيني شو. هغه نن سهار د بنارس د يو خانقاه له خوا ليک او د يو بانک د دريو سوو روپو رسيد تر لاسه کړی و. چرت يې وهلو چې د هلک ورکيدل ښه و او که د ده بيا موندل به ښه وي.

د امبالې د اسونو د ځغاستي د ميدان په بل سر کی، درې ميله ور اخوا محبوب علي د خپل کابلي اس واګې راښکلې او کيم ته، چې د ده مخې ته ناست و، وويل، " دا زما د غيرت او د عزت خبره ده. د امبالې خلک ما پيژني او په ميدان کی ټولو وليدل چې ما هغه هلک ووهلو او ته مې راوتښتولې. زه څنګه تا له دی بارک نه وباسم؟ دوي به مې بندي کړي. ته صبر وکړه، ته اوس صاحب يې، قسمت به پخپله درته لاره وښاي." کيم شونډې بوسې نيولې وې او د محبوب علي نه يې پيسې غوښتی چې بنارس ته به ولاړ شي او لامه سره به ويني. هغه په ځيل وويل، " زه صاحب جوړيدل نه غواړم او ياد دی نه دي، ما ستا پيغام امبالې ته رسولې و." خو محبوب علي د اسپې مخ بيرته تاو کړو.

کيم دا کار يوه دوکه وګڼله او محبوب علي سره په جنګ شو. خو بيا يې ورته نوې لومه واچوله. "دا يو معمولي خبره ده. بنارس د امبالې نه په نيغه لاره دی، ما ستا څومره ليکونه او پيغامونه پيرنګيانو ته اوړي دي چې هيڅ حساب يې نه کيږي. او هغه وروستې پيغام دی پيټر صاحب ته د خړی اسپې دنسل په اړه چې ليږلې و." د محبوب علي رنګ واوختو نو کيم وويل، " نه نه ما نه پيغام نه و هير، هغه خړه اسپه نه وه، سپين اس و." محبوب علي وويل، " تا په ليک کی هم د خړی اسپې نوم ياد کړی و. " کيم وويل، زه د بازار کاتبانو ته ټول معلومات په لاس نه ورکووم. " محبوب علي د کيم په سينه لاس کيښودو، خو په دی وخت کی يو چا پری چغه کړه، " اې محبوب علي، زوره وره، ودريږه." بيا يو انګريز خپل د پولو د لوبی اس د دوي د اس سره يو ځاې وځغلوو.

سپور. زه له ډيره وخته درپسې ځغلم. فکر کووم چې دا کابلي اس به وپلورې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

محبوب. په یو ځو ورځو کی ځوان اسونه راروان دي چې ستاسو د لوبې لپاره به ښه وي.

سپور. دا څوک له ځانه سره ووړې؟

محبوب. دا هلک چې راسره دې؟ د ځغاستې د میدان په سر کې مې ولیدلو چې هغه بل هلک ډېر سخت وهلو. د ده پلار پوځي و او په لاهور کی اوسیدو. هلته چې دی ماشوم و نو کله کله به یې زما د اسونو سره لوبې کولې. اوس مې چکر ته راوستو. هلکه ! راته ووایه چې په کوم بارک کی اوسیږې چې هلته دې ورښکته کړم؟

کیم. ما هم دلته ښکته کړه، زه پخپله تلې شم.

محبوب. او که ته وتښتیدې نو هر څوک به واي چې دا زما ګناه وه.

سپور. دی به ډوډۍ ته ورشي. بل چرته تښتیدې شي؟

محبوب. هو، خو په دی خاوره زیږیدلی دی او ملګري لري، هر چیرې چې وغواړي تلې شي. ډېر هوښیار هلک دې. هر وختې چې یې جامې بدلې کړې د سترګو په رپ کی به تری هندو هلک جوړ وي.

سپور انګریز د کیم جاج اخستو او هغه محبوب علي ته غاښونه چیچل. داسی احساس ورته کیدو لکه چې محبوب علي ورباندی ملنډې وهي. دوي بارک ته ورسیدل نو مخامخ ورته پادري ولاړ و. کیم له اس ښکته شو او غلې ودریدو. هغه سپور ډګر وال کرایټن و چې کیم د ده غږ په انباله کې د شپې اوریدلې و او نن یې په رڼا ورځ ولیدو. خو ده داسی هیڅ څرګند نه کړل چې ګوندی کرایټن پیژني. سپور پادري ته خپل ځان ور وپیژندلو چې " زه ډګروال کرایټن یم." پادري وویل، " د ټولن پوهنې د سروې مشر!" سرې سر وخوځوو. پادري ورته وویل، " ستا په لیدو خوشاله شوم او مننه چې دا هلک دی راته بیرته راوستلو." ډګروال وویل، " زما د مننې اړتیا نشته، هلک چرته نه و تللې، ته محبوب علي پیژنې. خود دې هلک په اړه راته ووایه. پادري وویل، " زه به درته هر څه ووایم. هم ته یې چې زما دا معمه به راته حل کړې."

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دی وخت کی يو سايس ښکاره شو او ډگروال په زوره وويل، " محبوب علي، د دريو نيمو سوو نه يوه روپۍ زياته نشم درکولې." محبوب علي د اس مخ تاو کړو او وې ويل، " صاحب ستړې دې نو ځکه په قهر دی. تر څو دی پادري صيب سره خبری کوي، زه به د هغه ونې لاندی ورته انتظار وکړم." پادري او ډگروال په برنډه کی په کرسيو کښيناستل نو کيم محبوب علي ته ورغلو او ورته په قهر لگيا شو چې له ده سره يې دوکه کړی وه. هغه ده ته تسلي ورکوله او ډگروال چې په اردو ژبه پوهيدو د دواړو خبرو ته غوږ نيولې و. پادري د کيم د اسنادو لپاره دننه ولاړو نوکرايټن ځان سره وويل. " د دی هلک نه پوځي نشي جوړيدې." پادري چې د لامه ليک راوړو نو محبوب علي کيم ته وويل،" چاغ پادرې ډگروال ته څه ورښۍ؟" کيم وويل، " د لامه ليک. هغه زما د زدکړو لپاره پسې رالېږلي دي. هغه له تا ډېر ښه دی، دروغ خو نه واي، ته خو دروغجن يې. " محبوب علي ورله ډاډ ورکړو چې لږ صبر وکړي نو هر څه به سم شي.

پادري او ډگروال تر ډېره وخته د کيم په اړه غږيدل او اخر دی نتيجې ته ورسيدل چې کيم به لکهنو ته ورواستوي چې هلته په سينټ سيوير ښوونځي کی زدکړی وکړي. ډگروال وويل چې دی راتلونکې اونۍ پخپله هم لکهنئو ته روان و نو کولې شي چې هلک له ځانه سره بوځي. دا د هغه لپاره د ټولن پوهنې يوه په زړه پوری بيلگه وه. هغه پادري ته سپارختنه وکړه چې د کيم د هندي ژوند په اړه دی چا ته خبره ونکړي ځکه ده غوښتل چې پخپله په دی اړه يو څه ليکنې وکړي. اخوا محبوب علي اوس کيم ته د اسونو د نسل او د دوی د خسمانې په اړه معلومات ورکول او ده ورته غوږ نيولی و. محبوب علي وليدل چې د پادري او د ډگروال خبری پاې ته رسيدلی وی، نو کيم ته يې يوه روپۍ په لاس کيښوده او وي ويل، زه بچو ستا ستونزه حل شوه، گورو چې کرايټن څه واي؟

ډگروال له برنډې کيم ته وويل، " دری ورځې وروسته به ته له ما سره لکهنو ته ځې. وونه تښتې." کيم په ژړغوني غږ کې وويل، " زه به سپين ږيرې ووينم که نه؟" کرايټن وويل، " لکهنئو د بنارس سره نږدې دې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

ممکن هلته د لامه سره ووینې." کیم وویل، " زه به انتظار وکړم خو هلکان به مې وهي."

ماسپښین محال کیم د بارک د معلم مخې ته ولاړ و چې سخت په قهر و. ده ورته وویل چې له درسونو یې خارج کړې دې. د کیم لپاره دا یوه بې مانا خبره وه. هغه له صنف ووتلو او بازار ته ولاړو. هم هغه کاتب یې وموندلو او پیسې یې ورله ورکړې. بیا یې وویل، اوس زه یو بل لیک وراستول غواړم. دا لیک په بنارس کې یوسپین ږیري ته مخاطب و. متن یې داسې و.

" د هغه سپیڅلي لپاره چې د سیند په لټون ګرځي او اوس د بنارس په خانقاه کې دی. په دریو ورځو کې زه به لکهنئو ته روانیږم. د ښوونځي نوم سیویردی خو نه پوهیږم چې د ښار په کومه برخه کې دی." کاتب وویل. " زه خبر یم." کیم ورته وویل، " نو وې لیکه او زه به درته یوه آنه زیاته درکړم." کاتب چې د لیکلو نه وروسته سر پورته کړو نو وې ویل " دا مونږ ته څوک ګوري؟" کیم مخ واړوو نو وې لیدل چې ډګروال کرایټن په ساده جامو کې د سړک نه اخوا ولاړ و. هغه کیم ته اشاره وکړه او چې دی ولاړو نو وې پوښتل.

کرایټن. دلته دې څه کول؟

کیم. (په ویره) ما بنارس کې سپین ږیري ته لیک ورلیږلو.

کرایټن. دا خو دې ورته نه دي لیکلي چې ما سره به ځې؟

کیم. نه. داسې مې نه دې ورته لیکلي، که باور دې نه کیږي، ورشه لیک ولوله.

کرایټن. (خندا) نو ولې دې ورته وونه لیکل چې زه دې لکهنو ته بیایم؟

کیم. (په جرات) ما ته ویل شوي دي چې د بیګانه خلکو نومونه مه یادوه. ډېر ښه ښه پلانونه د نومونو په یادولو د خاورو سره خاورې شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کرایتن. هر چا چې درته ویلي دي ښه درس یې درکړې دې. ما خپل د تمبکو ډبلې د پادري په کور کی پریښې دې ماښام هغه راته راوړه.

کیم. ستاکور چرته دی؟

کرایتن. په بازار کی له چا پوښتنه وکړه.

ډگروال پخپله لاره ولاړو او کیم بیرته کاتب سره کښیناستو خوسوچ یې کوو. د تمبکو ډبلې یوه بانه ده. ډگروال معلومول غواړي چې زه د ده د کور په اړه خبر یم که نه.   دوي فکر کوي چې زه ماشوم یم، ما به تیر کړي. هغه له کاتب د ډگروال په اړه وپوښتل. ده ورته وویل، چې کرایتن داسی کم عقل ډگروال دې چې کنډک نه لري. هر وختې اسونه اخلي او د خداې د مخلوق په اړه پوښتنې کوي. دا د بوټو او کاڼو او د خلکو د رواجونو په اړه له هر چا پوښتنی کوي. محبوب علي واي دې د نورو ټولو گوراگانو نه زیات لیونې دې. کیم د ډگروال په اړه په فکر کی شو. ده د هند عادي خلکو ته چې ډېر هوښیار نه و درناوې کوو، خو هغه څوک چې چالاکي یې کوله دې ورسره ډېر نه غږیدو. کیم بارک ته چې ولاړو نو د وکټور نه یې د تمبکو د ډبلې پوښتنه وکړه.   هغه د پادري سره خپل د ټمبکو ډبلی نه و پریښې او غوښتل یې چې معلوم کړي، کیم د ده په اړه څومره معلومات لري.

د علم دروازه

پادري وکټور د سهار له دعا او سبا ناری نه وروسته کیم ځان سره بازار ته بوتلو او د جامو او بوټانو سربیره، نور شیان یې ورته واخیستل. د سینټ سیویر په شان ځانگړې او معتبر ښوونځې لپاره دا هر څه ضرور و. د سفر په ورځ د پادري په بدرگه او د سامان د بکس سره کیم د اور گاډي سټیشن ته ولاړو. وکټور ورله د دویمې درجې د اورگاډي ټیکټ واخیستو او د ډگر وال کرایتن د لومړي درجې سره جوخته ډبه کی یې کښینولو. بیا یې ورته دعا وکړه او وې ویل، " په ښوونځې کی هغوې ستا د راتلو نه خبر دي، ډگر وال به په لاره ستا خیال وساتي چې ورک نشې." اور گاډې روان شو خو کیم د دویمې درجی په دی خونه کی یواځی ناست و او په

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړکۍ کی د لامه سره د لاهور نه تر امبالی سفر يې يادولو. په کړکۍ کې يې د هغه سفر خبرې په تصور کې ليدې.

يوځای ډگروال کرايټن کيم خپلی ډبې ته راوبللو او ورسره يې په انگريزي ژبی خبری پيل کړې. ده ته يې وويل چې په ټول هند کی انگريزان د خپلو خلکو يو زنځير لري. کيم کولی شي چې د دی زنځير يوه کړۍ شي او که په ازموينو کی بريالې شو نو د اوولسو کالو په عمر کی د مياشتې دېرش روپۍ تنخاه گټلې شي. کيم ورته سر خوځوو خو داسی لکه چې د ډگروال په نيمو خبرو نه پوهيدو. اخر هغه په اردو ژبه خبری پيل کړی نوکيم ورته غوږ ونيولو. ورته يې وويل، ته چې هر ځایې ته ورځې نو هغه په حافظه کې ياد ووساته او بيا چې دی موقع پيدا کړه نو په کاغذ يې انځور جوړکړه. کيديشي يوه ورځ چې ته پوخ زنځيري شې نومونږ دواړه يو ځایې کار وکړو.

کيم سوچ کوو چې د ډگروال خبرو ته ځواب ورکول به ښه وي او که نه. کرايټن وويل، که تا د دی غرونو نه وراخوا د يو سيند يا د يو کلي معلومات راته راکړل نو زه به درته سل روپۍ درکړم. ته خبر يې د دی غرونو شا ته څه دي؟ کيم وويل، " زه څه خبر يم؟ زه خو ماشوم يم." ډگروال يوه روپۍ له جيبه راوويسته اووي ويل، " زه اوس ووايه." کيم د روپۍ د اخيستو لپاره لاس وړاندی کړی و خو بيا يې شا ته کړو. ورته يې وويل، " نه صاحب. زه خبر يم چې د ځواب لپاره به ته پيسې راکوې خو ته ولې له ما پوښتنه کوی؟" ډگروال روپۍ ورته ورکړه چې دا د هغه له خوا يوه تحفه ده. بيا يې وويل." ته يوه ځانگړې روحيه لرې چې په سينټ سيويرکی يې ورک نه کړی. هلته ډېر هلکان د تور پوستو نه کرکه کوي خو ته د يو صاحب او د يو ريښتوني صاحب زوې يې. نو هيچرې به د تور پوستو نه کرکه نه کوې. زه داسی کسان پيژنم چې نوي نوي د حکومت په ملازمت کی شامل شول او د ځاي خلکو په دود دستور نه پوهيدل. په دې خبره د دوي نه يې معاش وگرځوو. دا ياد لره چې د ناپوهۍ نه لويه گناه بله نشي کيدې.

د هغو څليرويشتو ساعتونو په سفر کی ډگروال څو وارې کيم راوبللو او هر وارې يې ده ته نوي خبرې وکړی. کيم اوس پوه شوې و چې ده پخپله څه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کارکوو. کیم محبوب علي ته معلومات ورکول او محبوب علي ډګروال ته. ده سوچ کوو، که د دی کار لپاره زه یو واری بیا له ټولو بندیزونو ووځم نودا به ښه وي.

کله چې اور ګاډی د لکهنئو سټیشن ته ورسیدو نو کیم اخوا دیخوا وکتل. د ده هیله وه چې لامه به ورته د هرکلی لپاره ولاړ وي، خو هلته هیڅوک نه و. ډګروال دې په یو اس ګاډي کی د سامان سره کښینولو او سینټ سیویر ښوونځي ته یې ورواستوو. ده ته یې د بیا لیدو وویل او د خلکو په ګڼه ګونه کې ورک شو. د لکهنئو فضا کیم ته د لاهور نه ښه ښکاره شوه. د خپل ګاډي کوچوان ته یې وویل، د ښار د بازارونو منځ نه مې بوځه. کوچوان ورته مخ واړوو چې هغه ته د سینټ سیویر لپاره امر شوې دې. کیم ولاړو د کوچوان سره په لوړه تخته کښیناستو او په اردو ژبې کی یې ورسره خبری پیل کړی. راتلونکي دوه ساعته دوي د ښارټول بازارونه ولیدل. هغه کوچوان ته وویل، " دا خو راته د افسانو ښار ښکاري". کوچوان ورته د لکهنئو د نوابانو او د غدر د وختونو د انګریزانو د جنګ کیسه وکړه . اخر ستړی شول نو کوچوان ښوونځي ته مخه کړه.

د ګومتي سیند پر غاړه د سینټ سیویر ښوونځې په ډېره لویه زمکه کی جوړ و. د ودانۍ په لیدو کیم د څه خبری لپاره خله خلاصوله چې د چونه شوي دیوال د یوی ستنې سره د ماښام په تیارې کی ناست څوک یې ولیدل. هغه کوچوان ته په چیغه وویل،" ودریږه!"...کوچوان ګاډې ورو کړو اوکیم ترې ټوپ وکړو او په منډه د ستنې لور ته ولاړو. په بله شیبه دی د ستنې سره نږدې پرزمکه پروت د لامه د ژیړ لباس لاندې د هغه پښې ښکلولې.

لامه. زه د یوې نیمې ورځې نه دلته ستا په انتظار شیم. ما سره د خانقاه یو راهب هم و چې لاره یې راته سمه کړه. کله چې ستا لیک را ورسیدو نو زه په اورګاډي کی له بنارس روان شوم.

کیم . ته د هغه کوهلو میرمنې سره ولی پاتې نشوی؟ بنارس ته په کوم حال وورسیدې؟ کله چې له تا بیل شوم، زړه مې خفه و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لامه. د هغې ښځې په خبرو زه سترې شوم. هر وختی یې رانه تعویذونه غوښتل. هغه ډېره سخې میرمنه ده خو زه ترې روان شوم چې دا پخپله د عبادت ثواب وګټي. بیا مې د بنارس ټکټ وکړو او هغې خانقاه ته ولاړم چې خلک مې پکې پیژندل.

کیم. او ستا سیند؟ ما نه خو هیر و.

لامه. ما نه سیند هیر نه دی. خانقاه ته ځکه راغلم چې دلته مشوره وکړم. هند ډېر لوې وطن دی او کیدېشي له مونږ وړاندی پوهو استادانو په دی اړه څه لیکنی پریښې وي. په خانقاه کی په دی اړه بحث روان دی، څوک یو څه واي او څوک بل څه. د سره غویي ملا راته لیکلي و چې هر څه زه غواړم هم هغسی به کیږي. ما ستا د سبق لپاره د یو کال پیسې دوي ته واستولی او بیا دلته کښیناستم چې د دی علم د دروازې نه په تیرېدو، تا ووینم. ددی لپاره نه چې ته په ما ګران یې بلکه د دی لپاره چې دومره پیسې مې دربانډې ولګولې چې د دی نتیجه پخپلو سترګو وګورم. مینه دنیاوي خبره ده او زه دنیاوي شیان نه غواړم.

کیم. ای محترم. تا خو د سیند لټون کوو، تا سره په لاره تګ څومره خونده ور و! زه په دی نړۍ کی یواځې یم، یو محبوب علي مې پیژندلو خو هغه راسره درغلي وکړه. زه بی له تا څوک نلرم.

لامه. زه هم څوک نه لرم خو زه غواړم چې ته زدکړه وکړی. تا نه هغسې صاحب جوړ شي چې ما ته یې دا عینکې راکړې وې. زه به بیا هم ستا حال اخلم خو اوس ورشه. یوه ورځ به تا نه دا هر څه هیر وي.

کیم. (په ژړا) ما تا سره ډوډۍ خوړلی ده، زه به تا څنګه هیروم؟

لامه. مه ژاړه زویه، زه بنارس ته ځم او ته به ښونځي ته ولاړ شې. کله کله به راته لیکونه رالیږي. د هغه خانقاه پته یاده ساته. زه که هر چیرې یم ، لیکونه به راته رارسیږي.

د سینټ سیویر په ښوونځي کی دربو سوو هلکانو زدکړه کوله چې د یو سخت رژیم لاندی یې ژوند تیروو. دا ټول د هغو انګریزانو زامن و چې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

هند کی يې حکومتي يا پوځي خدمتونه سر ته رسول. خو کيم هر وختی چې موقع پيدا کړه، اصول به يې ماتول. په ښار کی د کولرا د وبا پر وخت دوي اجازه نه لرله چې بهر ووځي خو کيم د ليک استولو لپاره کاتب ته ولاړو. ډېر زر ده ليک ولوست زده کړل او پخپله به يې ليک ليکلې شو. هرهلک خپلی کيسې لرلې او کيم د دی ژوند سره څه نا څه عادت شو. بيا د اوړي لپاره د دريو مياشتو رخصتۍ پيل شوې.

کيم ته خپل معلم د پادري وکټور له خوا پيغام ورکړو چې په اورګاډي کی د امبالې نه وراخوا د غرونو يو سټيشن ته دی ورشي. خو کيم سر زوري کوله. د ده دليل و چې د اوړي رخصتۍ د ده خپل وخت و، ولې د ده وخت حساب دی بل څوک وکړي. خو هغه د لامه له خوا ليک نه و تر لاسه کړی او زړه يې غوښتو چې هندي ډوډۍ وخوري، وريژې، کباب، دال، چټني. په لاس يې وخوري ځکه په ښوونځي کې به دوي پر ميز د قاشوغو او چړو او پنجو سره ډوډۍ خوړه. هغه ته د ښوونځي ډوډۍ خوند نه ورکوو. بله لاره ورته دا وه چې محبوب علي ته ورشي خو دې له هغه مرور و. د ده هم صنفيان او ملګري خپلو خپلو کورونو ته ولاړل او اخر ټول ښوونځې تش شو. د کيم صندوق هم د نورو هلکانوپه شان د لوې دروازې سره کيښودل شو نو ده يو ګاډې راوغوښتو او د بازار د يو ملګري کور ته ولاړو. خپل صندوق يې له هغه سره امانت کيښودو، څوشيان يې ترې واخيستل او چې بيرته په اس ګاډي کی کښيناستو نو په مخ يې تور رنګ وهلې، هندو هلک ترې جوړ شوې و.

کيم په سټيشن د دريمې درجې ټکټ واخستو او په اورګاډي کی کښيناستو. مساپرو ته يې وويل چې دی د يو مداري شاګرد و. تر امبالې ده د خپل ځان په اړه نورو مسافرو ته رنګا رنګ کيسې کولې. اخوا په شمله کی ډګروال کرايټن ته په تار(ټيليګرام) کی خبر ورسيدو چې کيم اوهارا ورک شوی و. ډګر وال يو سهار د اس د ځغاستي په ميدان کی محبوب علي ته دا خبر ورکړو نوهغه ورته وويل، " انسان او په اس کی توپير نشته. کله کله اس مالګه غواړي او که خاوند ورته مالګه ورنکړي نو بيا زمکه څټي. هغه هلک سړک ته وتلې دې، د ښوونځي نه به يې زړه ستړې وي. پخپله به راشي. که نه زه به يې لټه وکړم." ډګروال پوښتنه وکړه، "اوکه دی مړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي؟ محبوب علي وخندل. "که تبې وونه وژلو نودی به ژوندی وي. شادو له ونې نه غورځيږي، بی غمه اوسه." ډګروال وويل، " د ده سر زوري ورته تاوان رسولی شي."

محبوب علي امبالي ته په لاره د اسونو د يوې قافلې سره روان و چې يو سهار د کالکه سره نږدې ترې چا خير وغوښتو. هغه خيرات غوښتونکې وترټلو نو هغه په انګريزي کی ورته ځواب وويلو. محبوب علي د کيم غږ وپيژندلو او وي ويل، " ته چيرته ورک وې؟ انګريزان درپسی په لټون خوارشول." بيا دی کيم سره د يوې ونې لاندی کښيناستو او هغه ورته خپله کيسه تيره کړه چې څو ورځې يې په امباله کی د خپل يو ملګري کره واړولی. بيا د هغه سره ډېلي ته ولاړو، ورپسې څو ورځې يې د تيلو د ګانۍ غواې وګرځوو. بيا يې د پټيالې د ميلې په اړه واوريدل نو بيرته پنجاب ته ولاړو. هلته يې د پټاخو جوړولو په يوه کارخانه کی د اور لوبې شيان جوړکړل. راجه ګان يې په پيلانو سپاره وليدل چې د اور لوبی ټولو توکو ته يې په يوه مخه اور ورته کړو او يوولس کسان پکې مړه شول. د کارخانې مشر هم پکی مړ شو. کيم د بارودو د چودنې په زور له يو تمبو نه بلی خوا ته والوتو خو هيڅ زيان ورته ونه رسيدو. بيا يو سيک سره د سايس په توګه مله شو او هغه چې ورله کومې پيسې ورکړې وې، په هغی تر دی ستېشن را ورسيدو. محبوب علي تری پوښتنه وکړه، " نو ته اوس ما سره ځې؟" کيم سر وخوځوو نو هغه له ځان سره يو سراې ته بوتلو.

محبوب علي ورته د مسلمانانو جامې واخيستې . کيم په سراې کی ځان پاک کړو او نوي جامې په غاړه کړی. هغه ورته ښه ډوډۍ راوغوښته چې شيريني هم پکی وه. بيا د چيلم په سر دواړو خبرې پيل کړې.

کيم.. ډګروال صيب راته په قهر و؟

محبوب. هو خو ما دلاسه کړو. بيا هم دا تښتيدل او پټيدل ښه خبره نه ده.

کيم . حاجي صيب دا زما د رخصتيو ورځی دي. زه دری مياشتې د دوي غلام ووم، اوس سکول بند دی نو ولې پخپله خوښه وونه ګرځم. بله دا چې دوي زما د لګښت نه بې غمه دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

محبوب علي. د پیرنګي لپاره دا څو روپۍ هیڅ نه دی. دوي یې هم د یو هدف لپاره درباندی خرڅوي، ستا په غم کی نه دي.

کیم. زه ډیر پخوا له دی خبر ووم.

محبوب. تا ته چا وویل؟

کیم. ډګروال صیب پخپله راته وویل. په هم دی الفاظو کی به یې نه وي ویلي خود هوښیار لپاره اشاره کافي وي. دا خبره یې راته په ټرین کی وکړه کله چې مونږ لکهنئو ته تلو.

محبوب. که داسی ده نو زه به درته یو څه نورې خبرې وکړم. تا چری ما ته دروغ نه دی ویلي نو زه دی قدر کووم. ته دا ښوونځي جدي وګڼه ځکه سبق ښه شي دې .

کیم. سمه ده، زه به ښوونځي ته ولاړ شم او ټول سبق به ووایم. خو له سبق وروسته به دوي ما پرېږدي چې په خپلو خلکو کی پاتې شم او که نه وي نو ګورا صاحب به رانه جوړ کړي.

محبوب. ستا خپل خلک څوک دي؟

کیم. د دی لوې او ښکلې وطن خلک زما خلک دي. بله دا چې زه به خپل لامه ووینم، او دریمه دا چې زما پیسې پکارې دي.

محبوب. پیسې خو د هرچا پکارې وي. زه به درته اته انې درکړم. دا ځلې مې په اسونو کی ډېره ګټه نه ده کړی. خو ته زر زر سبق ووایه، درې کاله به دی تیر شي. بیا ممکن زما هم پکار شې.

کیم. (خندا) تر اوسه مې درته کارونه نه دی کړي؟

محبوب. ځوابونه مه راکوه. د نن نه ته زما د اسونو نوې سایس یې. زه ورشه او زما د سړو سره د شپې لپاره خپل ځای جوړ کړه. دوي د سټیشن شمالي څنډو کی ډېره دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کيم. که ستا له خوا راسره څه نښه نه وي نو ستا سړي به مې په وهلو د
سټيشن جنوبي څنډو ته وشړي.

د طلاي غشي سيند

محبوب علي د خپل کمر بند نه د چيناي رنګ يوه چکۍ راوويسته، خپله کټه
ګوته يې ورباندی کيښوده او بيا په يو ژير کاغذ يې د دې ګوتي نښه
ولګوله. د بلخ نه تر بمبۍ پورې سوداګرو د محبوب علي د ګوتي نښه
پيژندله چې پکې د يو زخم ليکه واضح ښکاريده. هغه کاغذ کيم ته ورکړو
چې د ده قافلي مشرته ښکاره کړي. محبوب علي راپاسيدو او په بهر تلو
کې يې وويل،" تر سهار به بيرته راشم." کيم تری پوښتنه وکړه، "د کوم
لوري سړک نه به راځې؟" هغه ورو وويل، د ښار له خوا سړک نه، هم دا
يو سړک دی. کيم د شپې په تياره کی بهر ولاړو او د سراې د دېوال سره
سره راتاو شو. دی د سټيشن مخالف لوري ته روان شو او د يو ميل نه هم
زيات مزل يې ووهلو. بيا يې له جيبه يو قطب نما راوويستلو او په ارام قدم
بيرته وګرځيدو. هغه پخپل زهن کی د محبوب علي د کسانو لپاره يوه کيسه
هم تياره کړه چې د اورګاډي د سټيشن سره نږدې په يوه تش ميدان کې
ډېره و. هلته دوه لارۍ هم ولاړې وې چې پکی د محبوب علي اسونه و.
د کيم په ليدو د قافلي مشر ورباندی غږ وکړو نو ده ورته کاغذ وښودلو او
وې ويل، " زه د حاجي صيب خدمت ګار يم، سهار چې راشي پخپله تری
وپوښتئ خو اوس د اور سره نژدې د شپې تيرولو ځاې راکړئ."

څو شيبې وروسته دوي ټول د اور چاپيره خوب ته وغځيدل. کيم ته يې يوه
کمبله ورکړه او دې هم په داسی ځای کی سملاستو چې پښی يې د لارۍ د
يوې پاې لاندې وې. هغه په دی حال خوشاله و او بيا د ضرب او د تقسيم
د سوالونو په حلولو ورو ورو خوبولي شو. خو نابېره د ده غوږونو کې د
پس پس غږ راغلو. يو سړي د لارۍ شا ته د بل سره پټې خبرې کولې.
"دی تر اوسه نه دی راغلی؟ چې کوم خوا تللي دې؟" بل سړي هم هغسي
په ورو غږ وويل، "دا ځلې چې د غرونو نه اخوا درنه ولاړ نشي. د دې
امر شوې دې. خبر يې د ده په سر څومره پيسې دي؟ بل غږ وويل، هو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو مونږ د سرحد نه ډېر لیرې یو. که پیښور وې نو هلته دا کاراسانه و. لومړي وویل، هو...پیښور چې پکی د ده خپلوان پراته دي. زمونږ لپاره هغه ځاې او دوزخ یو دې. دویم وویل، نو بیا څه وکړو؟ لومړې بې صبره شو،

" او بې عقل، ما درته ویلي دي چې انتظار وکړه چې دې راغلو او ځملاستو نو بیا یوه ګولۍ ورته بس ده. دا لارۍ به زمونږ تر منځ شي او مونږ به د اورګاډي په پاټلۍ ولاړ شو او ځان به ورک کړو. دوي به نه خبریږي چې ډز له کومې خوا ووشو. لږه شیبه خاموشي وه بیا یو کس وویل، یاره زما خوډېر ساړه کیږي. بل په سخته وویل، ته څنګه فقیر یې چې لږ ساړه نشی زغملې." د کیم سترګی پټی وې خو هغه سوچ کوو،" ښاي محبوب علي ته هغه سپین اس ګران تمام شو، یا کیدیشي کوم بل خبر یې خرڅ کړي وي. خو اوس څه وکړم؟"

شیبه وروسته، ده کمبله د ځان نه لری کړه او لکه چې څوک په خوب کی ویریږي، ناره یې کړه، " ویٔ بلا مې خوري... مورې... بلا ده هله نیسئ... بده بلا ده... ټول خلک راویښ شول او ده ته په بدو ردو وئیلو بیا ویده شول. کیم په دی شور ماشور کی د خپل ځاې نه څو ګامه لیرې د اورګاډي د پاټلۍ سره نږدې سملاستو او څو شیبې د پوزې او غوږونو نه د خرړیدو غږونه یې ایستل، داسی چې هغو غلو ته وښاي چې دې ویده شوې و. بیا ورو غوندې لکه د مار په زمکه ورغړیدو اوپه تیاره کی د تور سړک یوه برخه شو. ترډېره وخته دې روان و تر څو داسې یو ځاې ته ورسیدو چې د سړک یوې غاړې ته زمکه ښکته شوې وه. دی هلته د یوې تیږې شا ته کښیناستو. بره په سړک ده ته هر څه ښکاریدل.

یو څود غوایانو ګاډې تیر شول. یو پولېس او څو لاروي چې د بلا ګانو نه د ساتنې لپاره یې مناجات ویل، پخپله لاره ولاړل. څو شیبې وروسته هغه د اس د ټکاري غږ واوریدو نو پوه شو چې دا به محبوب علي وي. هغه په ټیټ غږ د ده نوم واخیستو، "پام کوه وړاندی مه ځه." اس سمدلاسه ودریدو او محبوب علي په زوره وویل، " داسی سست اس به بیا چرې نه اوړم. د ښار ټول میخونه او هډوکي یې په پښو کی راټول کړی دی. " دی له اس راښکته شو او د دی وړاندینی پښه یې راپورته کړه. بیا یې ورو وویل، "

(c) ketabton.com: The Digital Library

سر ښکته کړه څوک به دی وګوري." کیم وویل، ستا د اسونو لارۍ شا ته دوه کسان درته په انتظار ناست دي. کله چې ته سملاستلې، دوي به دربانډی ډزکوي چې ستا د وژلو لپاره پیسې واخلي. " محبوب علي په وروغږ کې وویل، " تا ولیدل؟ یو تن پکی د فقیر جامې خو نه وې اغوستې؟" کیم وویل، " ما نه دي لیدلي خو یو کس بل ته ویل چې ته څنګه فقیر یې چې ساړه نشې زغملې." محبوب علي وویل،" شابسې، ورشه پخپل ځاې ویده شه، زه نن شپه نه مرم."

کیم بیرته هم هغه ځاې ته ځان ورسوو او په کمبله کی ویده شو. کله کله به یو اورګاډې د ده څنګ کی تیر شو خو دی نه ویښیدو. محبوب علي خپل اس د سټیشن سره نزدې وتړلو او پخپله دننه ورغلو. هلته د ټریفک یو مشر یې ولیدو او ورته یې د دوو فقیرانو حال ورکړو چې د ده د لاریو سره نزدې لیدل شوي و او وېره یې څرګنده کړه چې هغوي د غلا لپاره هلته ایسار و. مشر ورته ډاډ ورکړو او یوتکړه پولیس سره د ګاډي انجن ته وختلو.

محبوب علي سهار خپلو کسانو ته ولاړو نو هیچا ورته د دوو فقیرانو کیسه ونکړه چې د اورګاډی پولیسو نیولي و. خو کیم د محبوب علي سره د بارد ښکته پورته کولو پر وخت ورته د دوي د نیولوکیسه تیره کړه. د ورځې په پېل کی د دوي قافله په سړک روانه شوه. کیم به کله په لارۍ او کله اس سپور و او د لارۍ خوند یې اخستو. دوي شمله ته ورسیدل نو محبوب علي د خپلو اسونو د پلورلو نه وروسته کیم ته د یوځاې پته ورکړه چې هلته د لورګن نومی سړي سره ووینې. د ده کور د لرغونو توکو او د مداریانو له شیانو ډک و. کیم څو ورځی د ده میلمه شو او رنګا رنګ شیان یې ولیدل چې د پلورلو لپاره به یې هر ډول خلک راتلل.

هلته د کیم د عمر یو هندو هلک اوسیدو او دوي دواړو به د لورګن واړه کارونه کول او د پیسو حساب به یې هم زده کوو. کیم لس ورځې په خندا او خوشالۍ تیرې کړې. اخر د ده لپاره د کالکه نه د اورګاډي ټکټ واخستل شو او دی له شملې روان شو. لورګن ورته پینځه روپۍ ورکړې وې چې هغه وخت د کیم لپاره یوه خزانه وه. د اوړي رخصتۍ خلاصې شوې اود لکهنئو په ښوونځي کی د هغه زدکړی بیا پېل شوې. وخت په

(c) ketabton.com: The Digital Library

الوتو شو او راتلونکي درې کاله دی هم هغه ښوونځي کې و. کله به په رخصتیو کی دی د بنارس خانقاه ته ولاړو او لیدل یې چې لامه نور هم ضعیف شوې و خو ده خپل سیند تر اوسه نه و موندلی. کیم ته یې وویل، ما څو واری خوب لیدلې دې چې تر څو راسره خپل مرید نه وي زه دا سیند نشم موندلی.

کیم اوس زیات وخت د کتابونو په ولوستلو تیروو او هغه هومره سر زوري پکی نه وه پاتې. په یو اوړي کی ده د محبوب علي سره لومړې بمبئ او له هغه ځایه په بیړی کی کراچي ته سفر وکړو. په بل کال، دی کویټې ته ولاړو او دغرونو قبایل یې ولیدل. په دریم کال دی پیښور ته ولاړواو هلته د یو پښتون په جامه کی وگرځیدو. کرایټن ده ته یو وړوکې شین رنگه لرگین بکس وراستولی و. په دی کی رنگونه، برشونه او سپین کاغذونه و. ورسره د نقشې جوړولو سامان هم و. کیم به کله نا کله په هغو کاغذونو انځورونه جوړول. د لامه سره د سیند لټون د ده هم یو ارمان و چې تر اوسه تری هیر نه و.

کیم اوس د شپاړسوکالو و او دواړه کرایټن او محبوب علي د ده له ارمان خبر و. د ښوونځي د سبق په پورا کیدو، په وروستي ورځ هغوي کیم ته اجازه ورکړه چې د لامه سره تلې شي خو دې به په هغه سفر کې د دوي لپاره کار هم کوي او د هغی په بدل کی ورته د میاشتې شل روپۍ ورکول کیږي. کیم خپل ځان د بودایانو په جامه کی پټ کړو او د یوې غوټې سره بنارس ته ولاړو. لامه ته په پښو پریوتو او د سفر پلان یې ورسره جوړکړو. هغه ته یې وویل چې حکومت له خوا ورته د کاتب دنده ورکړې شوې ده. لامه تری پوښتنه وکړه، " پوځي خو یې درنه جوړ نکړو؟" کیم وویل، " نه زه جنگ نشم کولې." په خانقاه کی نورو راهبانو، کیم ته یوه لرغوني نقشه وروښودله چې ورباندی څرخ جوړ و. لامه ورته وویل، زه به درته د دې څرخ د جوړولو چل وښایم چې یو پخوانې چیناي هنر و.

په بل سهار دوي په خانقاه کی د شپې پاتې وریژې د ترخو چایو سره وخوړې او بهر راووتل. کیم تر سهارن پور د اورگادي ټکټونه واخستل او د دریو ورځو د سفر نه وروسته دوي هلته د کوهلو د میرمنې کره ورغلل. د هغې په کور کې یې دوه ورځې دمه وکړه اوهلته یو هندو هری بابوهم د

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوي سره مله شو. هري بابو د کيم سره په شمله کی ليدلي و او د حکومت د زنځير يوه کړۍ و. دوي شيوالک د غرونو نه دون او بيا شمال کی د مسوري لوړو ته ورسيدل. هلته هري بابو دوه کاتبان چې يو يې کيدار ناته او بل بدري ناتهه نوميدو، ورسره کړل. کيم پوهيدو چې هغوي هم د زنځير وړې کړۍ وې، چې خپل خپل کارونه ورته سپارل شوي و. يو په روسي او بل په فرانسوي ژبی خبرې کولې شوې.

دوي په څو کچرو خپل سامان چې تمبوان او د خواړو شيان يې لرل بارکړي و. هر څومره چې دوي په لوړو ختل، د دی قافلی خلکو ته مزل گران ايسېدو. خوکيم ليدل چې د غرونو په سفرکی لامه يو واری بيا تازه شوی و. د صنوبر او د زالغوزي د ونو وږمې د هغه په وجود کی نوې توان پيدا کړی و. دلته ساړه هم ډېر و او کيم په لاره ورته د وړۍ يوه کمبله اخستې وه. خو لامه ورپوری وخاندل چې دا خو ټيټ غرونه دي، د دی هوا دومره سړه نه ده. کيم رېښتيا چې د غرونو د تگ سره اشنا نه و او په څو ځايونو کی يې پښه خطا شوه. خو دی خوشاله و چې لامه په ارام روان و. په وړو کليو کی خلکو به دوي ته د اوزې پنير، شيدې او د کانې په شان سخته ډوډۍ راوړه. کيم به ماښام د خپلو پښو پرهرونو ته کتل او د هند غوړي او مساله داره ډوډۍ به يې مخی ته ودريده چې اوس د ده له هډوکو نه هم وتلې وه. کيم د تسبيح د اړولو چل زده کړی و. خو ده به زيات وخت د تسبيح په دانو د خپلو گامونو حساب کوو. کله چې دوي د شپې اوده کيدل نو هغه به څو شيبې په کاغذ ليکنه وکړه. په ځينو ځايونو کی يې انځورونه هم جوړول. د دوي د دمې له ځايونو څو واری ليکلي پيغامونه ښکته په شمله کی ډگروال کرايټن ته وراستول شوي و.

يوه ورځ دوي له يوې تنگی درې تيرېدل چې واورې پکی شوې وې. لامه هم هلته پر زمکه په سجده پريوتو. خو د يو واورين طوفان نښې وې او د غرونو شپانه د خپلو ميږو او د اوزو رمې په چټکۍ خوندي ځايونو ته اوړل. هری بابو او د ده دواړه کاتبان وارخطا و. د لږ مزل نه وروسته دوي يوې هوارې شنې زمکی ته چې د غره په ډډه و راووتل. له دی غرونو کيم ته احساس ووشو چې دوي اوس يوې نوې نړۍ ته رارسيدلي و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

درې ورځې نور په لوړه د مزل نه وروسته د سپینو واورینوغرونو په لیدو کیم وویل، باور لرم چې خداې هم دلته اوسیږي. هلته په یوې هواری کی دوي خپل پړاو جوړ کړو. د ده ملو کسانو په یو دوربین کی ولیدل چې دوه کسان له لوړو غرونود دوي په لوری را روان و.

دوي چې رانژدی شول نو کیم احساس وکړو چې دوي د بل وطن و. هغوي د پوستین جامې اغوستی او مخونه یې سره و، داسی لکه چې د اروپایانو وي. بدری نات او کیدار نات ورسره کله په روسي او کله په فرانسوي خبری کولې او کیم دومره خبر شو چې معامله د هغو پینځو ریاستونو وه چې یو لوی گاونډي ورته سترگې سری کړې وې. د سپین اس د بچیانو خبره وروستي حد ته رسیدلی وه. دی کسانو ورسره ډوډۍ وخوړه خو دومره شراب یې وڅښل چې په ځان خبر نشول او یو غرنی بار اوړونکې یې ووهلو. د کیم لپاره دا کار د منلو نه و او دې د یو کس سره ونښتو. د داسی بدی ورځی لپاره ورته محبوب علي یوه طماچه ورکړی وه خو په پړاو کی دومره غوبل جوړ شو چې هغه کسان په تیښته شول. دوي خپلې کچرې په مخه کړل، خو د کیم وینه توده وه. ورټوپ یې کړل نو د یوې کچرې پښه خطا شوه او له غرونو ښکته وغورځیدو. په هغه یابو بار سامانونه هم ورسره ولاړل.

هری بابو ، کیم ته په قهر و چې بی ځایه یې شخړه جوړه کړه. په بله ورځ دوي وړاندی ولاړل نو د وړو وړو کورگیو یوه جوپه کی د ژوند نښي لیدل کیدې. دوي چې ورنږدې شول نو یو کس ورته د خپل کور دروازه پرانسته لامه په یوه کمبل سملاستو او وې ویل، "دا زما غرونه دي". د شپې اسمان صفا او د څوارلسمی د سپوږمۍ رڼا له کړکۍ ټوله کوټه روښانه کړی وه. لامه کیم ته وویل، نن شپه عبادت راته مهم دې. بیا تر سهاره دې په عبادت بوخت و. کیم د ده په تندي لاس کیښودو نو پوهه شو چې د هغه تبه وه. دی د نور سفر جوگه نه و خو سهار کیم ته یې په ټینگار وویل چې د غرونو نه وراخوا د کوهلو خاوره ده او دی د خپل ټاټوبې لوې عبادت ځاې ته تلل غواړي. کیم ورله د ښکته غرونو نه یو حکیم راوبللو چې په راتگ یې څو ورځې تیرېدې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهار کیم له کوره بهر ووتلو نو خبر شو چې د ده سره مله ټول خلک بیرته تللي و. د دوي کاروانه سر ته رسیدلي و. کیم خپل غاښونه مسواکول چې یوه غرنۍ ښځه ورته رانزدې شوه. هغې په فیروزي سرپیچک سر تړلې و او ده ته یې یوه توبره وښودله چې یو بار اوړونکي ورته ښکته د غرونو له لمنو راوړی وه. دا توبره په هغه کچرې بار وه چې د خارجیانو سره وه او ښکته لویدلې و. کیم د هغی ښځې کور ته ورغلو او د توبری ټول شیان یې پر زمکه واړول. د دی په تل کی څو کاغذونه و چې په ترکي ژبه وربانديې څه لیکلي و. کیم پوهیدو چې د کرایټن هم دا اسناد پکار و. ده د توبری نه یو پرکار ځان ته وساتلو، څو د خواړو شیان یې ښځې ته ورکړل او پاتی توکي یې بیرته له غره ښکته ور واچول. ده یو غوز (جوز) په غاښونو مات کړو، یو لیک یې ولیکلو او په غوز کی یې بند کړو، بیا ښځی ته یې ورکړو چې شملی ته یې ورواستوي.

د هغه کلي خلکو ورله سبا ناری ورکړه. لامه کله تسبیح اړولې او کله به یې کیم ته د لارې نومونه ورښودل. بیا یې وویل، " د دی غرونو نه وراخوا د ونو لاندی به ما د خپلو همزولو سره لوبې او جنګونه کول. ما دری کاله په هند کی سفر وکړو خو خپله زمکه د مور په شان وي. اوس راته احساس کیږي چې زه بیرته د مور غیږې ته رانږدې شوم. خو هغه غشې په میدانونو کی پریوتې و، غرونو کی نه. ځکه خو زه هلته ورغلم. په دې دریو کالو کی د هند زمکې ما ته علم او ډېر درناوې راکړو. خو اوس د تګ وخت دی." کیم ورته وویل، ما یو حکیم درته رابللی دی چې علاج دی وکړي. لامه وویل، " زه خبر یم چې زما روح به نور څومره وخت په دی وجود کی پاتې وي، وګوره زما د ازاد کیدو وخت رانږدې دې."

کیم هغې ښځې ته وویل، چې دوي به دوه دری ورځې پلې سفر کوي او د لاری لپاره ورته ډوډۍ پکار وه. وروسته کیم د ډوډۍ توبره په اوږه واړوله، د لامه لاس یې ونیولو او له غرونو بلې خوا، ښکته لوري ته یې مزل پیل کړو. لامه د خپل پورا توان سره روان و خو کیم پوهیدو چې دی ناروغه و. کله کله به یې د هغه لاس پخپله اوږه کیښودو او لکه د امسا به یې د هغه کمزورې وجود په لاره وړلو. د شپې به یې په یوځاې کی اور بل کړو او دی به یې په کمبلو کی تاو کړو. زاری یې ورته وکړې چې بل

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهار به یو کلي کی ایساریږي. خو لامه د ده خبره نه منله. کیم ورته پښې چاپي کولې او د ټولو اړتیاو خیال یې ساتلو. هغه اوس د پېټي او د لامه د وړلو نه سترې و خو زیار یې ایستلو چې لامه خپل منزل ته ورسوي. په بله ورځ دوي د واورې په یو داسې طوفان کی راګیر شول چې لاره یې نه شوه لیدې. اخر په یو ځاې کیم راپریوتو او داسی احساس یې وکړو لکه چې په هواکی الوځي. بیا د ده زهن په تیارو کی ډوب شو.

څو ورځی وروسته کیم چې سترګې وغړولې نو په یوه توده کوټه کی په کټ پروت و. د ده سر ته محبوب علي او لامه دواړه ناست وو. د دوي په لیدو کیم د پاڅیدو هڅه وکړه خو بی شیمې و. د کړکی نه بهر هوا ورته بدله ښکاریده. دوي په یوه ګرمه سیمه کی وو. کیم وویل، "زه لکه چې سل کاله اوده ووم." محبوب علی وویل، ښه ده چې اوده وې او په هغه واورو کی مړ نشوې. هری بابو شمله کې راته ټول حال تیرکړو. کله چې کرایتن ته په غوز کی ستا لیک راورسیدو، نو مونږ پوه شو چې ستاسو وړاندی تګ به درته خطرناک وي. هم هغه وخت مو تاسو پسې خلک ورواستول او قسمت مو ښه و چې دواړو ته پر وخت کومک ورسیدو.

کیم لامه ته وکتل چې خپلې تسبې یې اړولې. د ده باور نه کیدو چې دی به ژوندی وي. هغه راپاسیدو د ده پښو ته یې لاس یوړو نو ده ورته په سر لاس کیښودو. بیا یې وویل، " زمونږ لټون پاې ته رسیدلې دې. هلته په غرونو کی زه ناروغه ووم او نږدې وه چې خپل ځان می مرګ ته وړاندی کړی وې. خو بیا یو غږ راته وویل، " چې ته نه وې، نو دا ماشوم به څه کوي؟ " د دی پوښتنې ځواب راسره نه و. ته بې هوشه پروت وې او زه خبر ووم چې تا د بیرته تګ لاره نشوه موندلی.

بیا راکی دومره زور پیدا شو چې ته مې له هغه ځایه راوویستې لکه چې څوک مهې له اوبو راباسي. یو غږ راته وویل، سیند ته ورشه. ما چې ښکته وکتل نو هغه سیند چې ما لټوو راته مخکی بهیدو. ما د سیند په اوبو کی ټوپ کړ او چې تری راوتلم نو ځان می بیا د انسان په وجود کی ولیدو. هغه وخت مې احساس وکړو چې زه د ټولو ګناهونو نه پاک شوم." کیم د هغه په شونډو یوه موسکا ولیده. داسې موسکا چې یواځې خپل منزل ته رسیدلي کس په شونډو ښکاري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پایِ

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library